

Riksdagens protokoll

2013/14:3

Onsdagen den 18 september

Kl. 09.00 – 09.50

13.00 – 16.37

Protokoll
2013/14:3

---

1 § Avsägelse

Talmannen meddelade att *Gunilla Carlsson* (M) anhållit om entledigande från uppdraget som ledamot av riksdagen från och med den 18 september 2013.

Kammaren biföll denna anhållan.

2 § Ansökan om fortsatt ledighet

Talmannen meddelade att *Anders Flanking* (C) ansökt om fortsatt ledighet under tiden den 19 september 2013–17 september 2014.

Kammaren biföll denna ansökan.

Talmannen anmälde att *Rickard Nordin* (C) skulle fortsätta att tjänstgöra som ersättare för Anders Flanking.

3 § Anmälan om subsidiaritetsprövning

Talmannen anmälde att utdrag ur följande protokoll i ärenden om subsidiaritetsprövning av EU-förslag inkommit:
prot. 2012/13:52 för torsdagen den 29 augusti från finansutskottet och
prot. 2012/13:45 för tisdagen den 17 september från konstitutionsutskottet.

4 § Meddelande om frågestunder torsdagar kl. 14.00 hösten 2013

Talmannen meddelade att ett meddelande om frågestunder torsdagar kl. 14.00 hösten 2013 delgetts riksdagens ledamöter.

5 § Meddelande om aktuell debatt om mineralpolitiken

Talmannen meddelade att på begäran av Miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp skulle en aktuell debatt om mineralpolitiken anordnas *onsdagen den 2 oktober kl. 14.00*.

Från regeringen skulle näringsminister Annie Lööf (C) delta.

Den inkomna skrivelsen hade följande lydelse:

Till talmannen

Begäran om aktuell debatt angående mineralpolitiken

Miljöpartiet de gröna begär en aktuell debatt om mineralpolitiken. Regeringen har utarbetat en ny mineralstrategi som är vägledande för den svenska politiken i förhållande till gruvbolag, lokala näringsidkare och andra som påverkas av mineralexploatering. Denna har inte debatterats i riksdagen.

Samtidigt har konflikter pågått under en längre tid runt tänkt eller beslutad prospektering och exploatering av olika fyndigheter. Det har rört skilda fyndigheter i olika delar av landet såsom kalk och olja på Gotland, fossilgas på Österlen, uran i bland annat Närke och Jämtland. För stunden pågår intensiva diskussioner om en planerad nickelgruva i Dearna/Tärna i Storumans kommun och prospektering efter järnmalm i Gallok/Kallak i Jokkmokks kommun. Centralt i diskussionerna är hur naturvärden och miljöintressen ska tillvaratas vid en eventuell exploatering och vilka områden som ska värnas från exploatering. I de nu aktuella fallen har också satts i fråga hur avvägning bör göras mellan riksintressena gruvnäring och rennäring, och hur samernas kultur och näring samt grundlagsfästa ställning som urfolk kan tillvaratas.

Logiken i debatten har varit att global råvarubrist i kombination med växande ekonomier leder till stigande världsmarknadspriser som ger en trygg ekonomi och säkra arbetstillfällen i gruvbranschen. Denna logik har dock kommit ifrågasättas i takt med att gruvplaner blivit verklighet. Förändrat världsmarknadsläge och att utvinning startats också i länder med växande ekonomi har skapat en osäkerhet i branschen, och idag är det ekonomiska läget sviktande för flera av de mindre aktörerna. Det blir därigenom osäkert om de företag som bereds möjlighet till exploatering i framtiden kan stå för de kostnader som kan uppstå efter eventuella olyckor eller vid behov av sanering och återställning.

Det är uppenbart att mineralfrågorna berör avväganden som hanteras i olika riksdagsutskott. Frågor rörande rennäringen, samisk kultur och de rättigheter som bör tillkomma samerna som ett urfolk hanteras i skilda delar i näringsutskottet, kulturutskottet, konstitutionsutskottet samt miljö- och jordbruksutskottet. Avvägningen mellan miljömålen och gruvindustrins intressen engagerar såväl miljö- och jordbruksutskottet som näringsutskottet. Ansvar för att verka mot ett hållbart näringsliv åvilar näringspolitiken, och hanteras i riksdagen i näringsutskottet. Kompetensen att göra en fullskalig samhällsekonomisk analys finns normalt inom finansutskottet. Dessa uppdelningar kan göra det svårt att få inblick i partiernas samlade bedömning av mineralpolitiken, och skilda önskemål om utvecklingen.

Av dessa skäl begär Miljöpartiet de grönas riksdagsgrupp att riksdagen ordnar en aktuell debatt om mineralpolitiken, som kan klargöra partiernas inställning och framtidsplaner.

Stockholm den 2 september 2013

Gunvor G Ericson (MP)

Gruppledare

Prot. 2013/14:3
18 september

6 § Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2012/13:192 till konstitutionsutskottet

2012/13:193 till näringsutskottet

EU-dokument

KOM(2013) 627 till trafikutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 7 november*.

7 § Ärenden för förnyad bordläggning

Följande dokument bordlades för andra gången:

Försvarsutskottets betänkanden 2012/13:FöU13 och FöU14

8 § Handläggningen av vissa associationsrättsliga ärenden

Civilutskottets betänkande 2012/13:CU22

Handläggningen av vissa associationsrättsliga ärenden (prop. 2012/13:166) föredrogs.

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.

Beslut

CU22 Handläggningen av vissa associationsrättsliga ärenden

Kammaren biföll utskottets förslag.

9 § Kommunalt mottagande av ensamkommande barn

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2012/13:SfU11
Kommunalt mottagande av ensamkommande barn (prop. 2012/13:162)
föredrogs.

Kammaren biföll utskottets förslag att ärendet fick avgöras efter endast *en* bordläggning.

Anf. 1 EVA-LENA JANSSON (S):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till reservation 2 från Socialdemokraterna.

Under senare år har antalet barn som kommer till Sverige utan ordinarie vårdnadshavare, så kallade ensamkommande barn, ökat. Det är barn som har tvingats lämna sitt hemland, sin familj, och som många gånger bär på fruktansvärda upplevelser när de anländer till Sverige. Den stora gruppen som kommer i dag kommer inte oväntat från Afghanistan, Syrien och Somalia.

För att inte dessa barn ska fastna i de ankomstkommuner som finns har åtgärder satts in för att tillsammans med kommuner förhandla fram platser i landet. Resultatet av dessa överenskommelser kan inte sägas vara tillfredsställande, då platserna är alldeles för få samtidigt som fördelningen över landet är ojämn. Det finns kommuner som inte tar emot några barn alls. Danderyd är en av de kommuner som utmärker sig.

Socialdemokraternas utgångspunkt är att barnens bästa ska vara vägledande vid alla beslut som rör barn. Vi menar också att kommunerna ska ta ett solidariskt ansvar för flyktingmottagandet i allmänhet och för ensamkommande barn i synnerhet. Det är landet Sverige som helhet som ska ta emot flyktingar och asylsökande, inte enskilda kommuner.

Herr talman! Lagstiftningen som nu kommer på plats kan vara ett verktyg för att nå målet att alla kommuner ska ha ett avtal med Migrationsverket. Men även om de kommuner som i dag inte har frivilliga överenskommelser med Migrationsverket sluter avtal om att ta emot ensamkommande barn löser inte det den centrala frågan om omfattande platsbrist och ojämn fördelning över landet och mellan kommuner. Vi vet i dag att många av de kommuner som har avtal också får ta emot många barn som kommer med familjeanknytning och direkt blir placerade i kommunen utan att man för den skull har tecknat avtal om just det enskilda barnet.

För att lyckas med de här utmaningarna krävs att regeringen vågar se att det finns ett reellt problem kring mottagandet. Kommuner vill och försöker på ett aktivt sätt bidra till flyktingmottagande så att nyanlända ges bästa möjligheter till etablering i form av boende, skola, jobb och annat samhällsliv, men man saknar tillräckligt stöd och förutsättningar för det.

Man kan fråga sig om inte Migrationsverket borde ha ett större ansvar för den samverkan som borde ske. Privata företag och privatpersoner som startar etablering av boenden utan samverkan med kommuner gör nämligen att det blir svårt att förutse vad som behövs i form av skolor och fritidsaktiviteter. Från socialförsäkringsutskottet har många enskilt varit och besökt kommuner där vi på plats har kunnat se hur man kämpar

med att försöka få till verksamheten på ett bra sätt, men där dialogen mellan de privata företagen och privatpersonerna är något begränsad, om man uttrycker sig försiktigt.

Herr talman! Migrationsverket måste finnas tillgängligt som en aktör i det arbete som kommunerna gör och ha en dialog för att skapa förtroende. Ska det fungera måste kommunerna ges en bättre framförhållning och tydligare stöd i uppdraget att ge ensamkommande barn en bra start i Sverige. I avvaktan på att detta helhetsgrepp tas och får avsedd effekt har vi socialdemokrater föreslagit en solidaritetsbonus som på kort sikt kan ge avlastning för de kommuner som i dag tar det största ansvaret för flyktingmottagandet.

Herr talman! Vi socialdemokrater vill göra FN:s konvention om barns rättigheter, den så kallade barnkonventionen, till svensk lag för att barns rättigheter ska tas på allvar. Barn som bor i Sverige ska ha samma rättigheter. Det gäller även barn som har kommit till Sverige som flyktingar och sökt asyl här, antingen tillsammans med sin familj eller ensamkommande.

Anf. 2 DAVID LÅNG (SD):

Herr talman! Vi debatterar i dag socialförsäkringsutskottets betänkande 11, *Kommunalt mottagande av ensamkommande barn*. I den mån det verkligen är barn vi talar om, alltså inte vuxna som påstår sig vara barn, ska man självklart alltid vara eftertänksam när man som vi gör här i riksdagen tar beslut som påverkar barns framtid och möjligheter. Det är viktigt att försöka reda ut vad som är bäst för barnen.

Det finns också en annan faktor som vi måste ta hänsyn till. Det är kommunerna. I dag fungerar det så att det finns två olika avtal som en kommun kan sluta med Migrationsverket, avtal om ankomstkommun och avtal om anvisningskommun.

Med ankomstkommun menas att kommunen är ansvarig för mottagandet och ska erbjuda både omsorg och boende tills barnet kan placeras i en annan kommun. Boendet i ankomstkommunen syftar främst till att vara en tillfällig lösning. Det finns i dag nio ankomstkommuner där Migrationsverket har kontor och ensamkommande barn kan söka asyl.

Med anvisningskommuner menas att det är i någon av dem som barnen sedan ska placeras ut som en mer permanent lösning. Det är i dag 231 kommuner av Sveriges 290 som genom avtal med Migrationsverket är anvisningskommuner. Kommunerna har genom det här systemet möjlighet att i demokratisk ordning själva välja och besluta om de kan ta emot flyktingbarn och erbjuda det stöd som barnen sannolikt behöver.

Frågan man måste ställa sig är då vilka som bäst vet vilka förutsättningar som finns i de olika kommunerna. Jag tror att det är kommunerna själva, inte staten eller Migrationsverket.

Betänkandet som vi debatterar här i dag baseras på regeringens proposition nr 162 från 2012/13, *Kommunalt mottagande av ensamkommande barn*. Syftet med propositionen är att frånga kommunernas självbestämmanderätt i fråga om huruvida en kommun själv finner det möjligt att ta emot flyktingar. De undantag som finns redan i dag går ut på att Migrationsverket kan anvisa flyktingbarn till en kommun utan avtal om särskilda skäl föreligger. Med det menas exempelvis att om flyktingbarn har nära anhöriga i en kommun som saknar avtal med Migrationsverket

*Kommunalt
mottagande av
ensamkommande
barn*

kan verket anvisa barnet till den kommunen. Det är villkoret ”särskilda skäl” som regeringen i sin proposition vill ta bort och öppna upp för en godtycklig utstationering.

För att sammanfatta min åsikt i frågan anser jag bland annat att förslaget strider mot det kommunala självstyret. Enligt närhetsprincipen, principen om att beslut ska fattas på lägsta ändamålsenliga nivå, så nära medborgarna som möjligt, ska kommunerna själva besluta om huruvida det finns möjlighet att hjälpa flyktingar i sin egen kommun. Jag anser vidare att förslaget riskerar att missgynna även barnen. Precis som jag tidigare nämnde finns det en anledning till att vissa kommuner väljer att inte teckna avtal med Migrationsverket. I många fall är jag övertygad om att kommunerna har fattat besluten mot bakgrund av vad de anser sig kunna garantera för stöd, omsorg med mera.

Nu finns säkert politiker som vill hävda att dagens beslut inte kommer att påverka särskilt mycket, att det handlar om bara några få barn som ryms inom redan befintliga budgetramar och så vidare. Men man ska också ha klart för sig att förra året, 2012, kom 3 600 ensamkommande flyktingbarn till Sverige, och det finns ingenting som tyder på att siffran kommer att minska i år. Tvärtom räknas det med ungefär 4 000 för i år, och det finns ingen anledning att tro att siffran kommer att minska under överskådlig tid.

Jag tror i och för sig inte att alla barn som kommer hit i år kommer att hamna i kommuner som i dag saknar avtal, men genom att godta förslaget kan Migrationsverket vid platsbrist portionera ut en stor mängd asylsökande till kommuner som inte är förberedda och helt enkelt saknar förutsättningar för att göra det på ett bra sätt. Det skulle inte vara av godo för någon part. Av de skälen yrkar jag bifall till reservation 1 och avslag på propositionen.

Anf. 3 EVA-LENA JANSSON (S) replik:

Herr talman! Jag tänker ställa en fråga till David Lång med anledning av det han sade i sitt anförande. David Lång säger att kommuner inte har förutsättningar att ta emot barn. Om vi i Sveriges riksdag ger landets samtliga kommuner goda förutsättningar för att ta emot ensamkommande barn, är då Sverigedemokraterna beredda att ställa sig bakom den typen av förslag?

Anf. 4 DAVID LÅNG (SD) replik:

Herr talman! Svar nej. Det handlar fortfarande om det kommunala självstyret och självbestämmandet. Fortfarande ställer det krav på resurser som kommer att drabba samtliga skattebetalare i Sverige. Det kommer att vara fråga om statliga pengar i stället för kommunala, och det kommer att vara fråga om statliga resurser i stället för kommunala. Jag ser ingen anledning till att vi ska agera så.

Anf. 5 EVA-LENA JANSSON (S) replik:

Herr talman! Då får man dra slutsatsen att vad David Lång säger är ett spel för gallerierna. Han säger att kommunerna inte borde ha något flyktingmottagande därför att det kostar staten pengar.

Man kan argumentera på olika sätt genom att säga att människor kostar pengar. Men när vi pratar om ensamkommande barn och flyktingmot-

tagande pratar vi om solidaritet, människor som lever i utsatthet och framför allt om ensamkommande barn som har haft svåra upplevelser på vägen till Sverige.

Nu säger David Lång att detta kostar pengar. Ja, det kostar pengar. Solidaritet kostar pengar. Vi ska inte värdera människoliv – det har jag aldrig gjort – i form av kostnader och pengar. Det ska finnas ett solidariskt mottagande i hela Sverige. Det är Sverige som land som tar emot flyktingar, inte enskilda kommuner.

Anf. 6 DAVID LÅNG (SD) replik:

Herr talman! Det verkar som att Eva-Lena Janssons replik bygger på något slags fördomar om vad jag egentligen borde ha sagt i mitt anförande. Jag pratade om kommunernas självbestämmande, inget annat.

Vi pratar om solidaritet. Vi kanske ska fundera lite grann över solidaritet med de kommuner som har drabbats hårt av flyktingströmmarna. Sverige som helhet drabbas betydligt hårdare än de flesta andra länder. Det finns en anledning till detta, och det finns anledning att försöka vidta åtgärder som minskar trycket på Sverige. Socialdemokraterna ställer sig på regeringens sida i den typen av frågor. Det är förutsägbart. Ingen opposition alls från Socialdemokraterna.

Anf. 7 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (FP):

Herr talman! Det flesta av oss här i kammaren vet inte hur det är att fly från sitt hemland på grund av krig eller förföljelse. Vi kan bara försöka förstå. Att lämna sitt land, sin kultur, sina vänner, hus och hem för en oviss framtid i ett annat land är ett stort och svårt beslut att fatta. Som vuxen fattar du det svåra beslutet själv. Som barn får du göra som de vuxna säger. Att sedan behöva fly utan sina föräldrar är, om möjligt, ett ännu större trauma.

Dessa barn vet oftast inte vart de ska. De är helt utlämnade i händerna på människor som de inte har någon anknytning till och är otrygga med. Oftast är det en mycket lång och svår resa som sätter djupa spår. När de väl är framme i ett land som kallas Sverige, som de egentligen inte har en aning om vad det är för land, hamnar de på ett tillfälligt boende för så kallade ensamkommande barn. De bor i detta boende i väntan på att få komma vidare till den kommun i Sverige som ska ta emot dem. Det är viktigt för dessa barn att komma vidare till en kommun för att de ska få möjlighet att känna någon form av trygghet. Det är först då som de kan komma in i trygga rutiner och börja bygga upp ett förtroende för vuxna i form av boendepersonal, lärare och en god man.

Som det ser ut i dag är det många barn som på grund av platsbrist blir kvar i det tillfälliga boendet. Det är en olycklig situation för både barnen och de kommuner som driver de tillfälliga boendena. När barnen väl är framme vid sin slutdestination, det vill säga mottagarkommunen, kan de äntligen börja i skolan, lära sig ett språk och se någon form av ljusare framtid.

Jag tycker att vi måste se till barnens bästa. För mig är det viktigare än kommunens självbestämmande. Vi måste solidariskt hjälpas åt för att alla dessa barn ska känna sig trygga så fort som det är möjligt. Härmed yrkar jag bifall till propositionen och avslag på motionerna.

Anf. 8 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr talman! Det betänkande vi nu diskuterar handlar om hur vi ska ta vårt ansvar gentemot barn som kommer till Sverige helt utan vuxna anhöriga. I debatten florerar, som det ofta gör i den migrationspolitiska debatten, en hel del myter om hur detta ser ut. Oftast pratas det om så kallade ankarbarn – konspirationstankar om att man från några av de fattigaste delarna av världen skickar sina barn till Sverige för att de sedan ska ta hit sina familjer.

I förra veckan hade Migrationsverkets insynsråd ett sammanträde. Jag passade då på att ställa frågan om hur det ser ut med diskussionen om de så kallade ankarbarnen. Finns det siffror på huruvida det finns ankarbarn? Hur många av de 4 000 barn som beräknas komma till Sverige i år tros utgöra ankarbarn?

Det finns ingen dagsaktuell statistik för detta, men man plockade fram siffror från några år tillbaka. Det visade sig handla om ett tjugotal barn som hade fått hit sina anhöriga efter att de själva hade fått uppehållstillstånd i landet. Den bild som målas upp i medierna ser helt annorlunda ut. Många tror att alla de 4 000 barn som kommer till Sverige dels får stanna, dels tar hit sina stora familjer. Det här är ett exempel på hur debatten förvanskas genom att det ofta finns på tok för låg kunskap och att det dessutom finns argument som inte handlar om barnens bästa – vilket har varit regeringens och utskottets perspektiv i diskussionen – utan som faktiskt handlar om att väcka rädsla för egna politiska syften.

Det här är en fråga som vi har diskuterat länge. I takt med att det har kommit fler ensamkommande barn till Sverige är det fler barn som behöver det största stödet av det svenska samhället, känna trygghet och få en plats att börja ett nytt liv långt bort från förföljelse, krig och andra oroligheter – som vi andra som är uppväxta i Sverige har oerhört svårt att föreställa oss vad det innebär.

Under förra mandatperioden fördes diskussionen: Skulle vi införa ett tvång för kommunerna att ta emot flyktingar på anvisning av Migrationsverket, eller skulle vi fortsätta att arbeta med frivilliga avtal?

Regeringen valde då att i det längsta värna det kommunala självstyret, eftersom vi anser det vara viktigt. Särskilt i Centerpartiet har vi alltid sagt att det kommunala självstyret ska värnas i det längsta. Som ett decentralistiskt parti som tror på federalismens principer med ett underifrånperspektiv är det oss fjärran att styra upp kommunernas vardag.

Men det lägger också ett stort ansvar på den andra parten, herr talman, att ta det ansvar som man är ålagd. Som samhälle har vi ett gemensamt intresse av att klara av den uppgift som vi har åtagit oss i internationella konventioner.

Menar vi allvar med en politik där barnets bästa är det som ska vägleda vår politik kan det inte vara barnets bästa att få sitta långa tider utan att veta var man hamnar, att inte få börja ett tryggt liv i Sverige.

Tillsammans med migrationsministern skrev jag och mina allianskolleger som är migrationspolitiska talesmän under förra mandatperioden till samtliga kommunstyrelser och sade: Detta är ett gemensamt ansvar som vi har att sköta från riksdagen och kommunerna. Vi uppmanade fler att vara beredda att öppna platser för ensamkommande flyktingbarn.

Många kommuner tog ett mycket större ansvar efter det och antog den utmaning som vi hade riktat gentemot kommunerna, men det var

alldeles för få. Jag tycker fortfarande att det är skamligt att det av 290 kommuner är bara ungefär 230 som har ett aktivt mottagande i dag.

Det innebär alltså att några kommuner säger: Nej, vi är inte beredda att ta del i det ansvar som Sveriges riksdag och regering har knutit oss till i form av internationella konventioner. De säger också: Vi är inte beredda att se till barnens bästa och ge dessa barn en trygg möjlighet till ett nytt liv i Sverige, utan det får någon annan göra. Det är konsekvenserna. Varenda en av de kommuner som inte är beredda att öppna mottagningsverksamhet säger: Det här får andra lösa i stället för att vi gör det.

Den situationen, herr talman, blir i längden ohållbar. Vi ser flera kommuner som tar ett väldigt stort ansvar, och jag kan nämna Södertälje och Uppvidinge. Det är kommuner som gör stora insatser för att de personer som är nyanlända i Sverige och som sedan får stanna här ska få en bra uppväxt, en bra miljö och en trygghet i sitt nya liv. Andra kommuner frånhänder sig däremot helt ett solidariskt ansvar.

Senare under den förra mandatperioden kunde vi se prognoser som visade tydligt att det troligtvis skulle komma än fler ensamkommande barn till Sverige framöver. Då blev vi lite tuffare i vår dialog med kommunerna, och vi sade: Är det så att den här situationen inte löser sig kommer vi att behöva ta till lagstiftningsmetoder för att få en lösning på detta. Det kan aldrig vara det bästa för barnet att inte agera, att inte ge barnet en trygg förutsättning.

I det övervägande som regeringen, där Centerpartiet utgör en viktig del, har fått göra har vi sagt att det kommunala självstyret i denna situation är underställt att barnen får det bästa möjliga mottagandet. Samtidigt säger vi inte att vi helt ska skrota det kommunala självstyret, utan vi ser förhoppningsvis fortfarande att det sker på frivillig grund så långt det bara går – att de sista kommunerna som ännu inte har skrivit avtal med Migrationsverket väljer att göra det. Min förhoppning är att vi inte behöver använda de nya möjligheter som lagen ger för placering av ensamkommande barn.

I Centerpartiet har vi den uppfattningen – och jag tror att mina kollegor i regeringen delar den uppfattningen – att mottagandet av flyktingar och ensamkommande barn är någonting som helst ska ske av politisk vilja.

På Gotland vet jag att man har sett det som en strategi i kommunens framtida utveckling: Om vi kan få unga människor att komma hit och kan få dem att stanna blir det en kraft i bygden, och då kan den utveckling som vi har sett under långa tider, där människor har valt att lämna Gotland för fastlandet, vändas till att bli en befolkningstillväxt. Det kan bli ett inflöde av människor som ger en positiv utveckling för bygden.

Man kan i en kommun gemensamt och politiskt ställa sig upp och säga: Vi vill detta, för vi tror att det är bra för vår kommun. Vi ser att vi är en del av det politiska ansvar som Sverige som land har knutit sig till internationellt. Vi ser att en öppen, human och generös migrationspolitik är den linje som Sverige ska hålla. Då får vi ett bättre mottagande.

Jag ser en risk för att barnen inte får det bästa mottagandet i en kommun där man har piskat upp lokala stämningar och skapat en rädsla för mottagande av ensamkommande flyktingbarn. Så kan det vara.

Å andra sidan kan vi se otroligt positiva exempel. P1 hade under vårkanten ett reportage från Mockfjärd i Gagnefs kommun där det hade varit

en ganska stor diskussion inför att mottagandet för ensamkommande barn skulle öppna, och det fanns en lokal skepsis. När detta inslag gjordes, herr talman, intervjuades en kvinna i Mockfjärd som sade: Men det här har ju blivit bra. Hon sade på klingande dalmål att det här hade blivit bra för bygden. Sådana exempel kan vi se runt om.

Herr talman! Som avrundning kan jag säga att det i utskottets betänkande, liksom i propositionen från regeringen, har lagts den största vikt vid att väga det kommunala självstyret gentemot det ansvar som vi har för ensamkommande barn. Barnets perspektiv har fått genomsyra hela den diskussion som har varit, och det går att läsa tydligt på punkt efter punkt vilken vikt både regeringen och riksdagen lägger vid att barnen ska få det bästa mottagandet från den allra första dagen här.

Den som försöker påvisa att det inte vore barnets bästa att få komma till en trygg plats där man är välkommen och där det finns ordnade former för att man ska kunna få ett bra liv far med lögn. Jag är övertygad om att den lagstiftningsförändring vi gör, med större möjligheter för Migrationsverket att arrangera och ordna ett mottagande, är det absolut bästa ur barnens perspektiv.

Därmed yrkar jag bifall till förslaget i utskottets betänkande, herr talman, och avslag på reservationerna.

Anf. 9 EVA LOHMAN (M):

Herr talman! Jag yrkar bifall till förslaget i Sfu11 och avslag på motionerna.

Migrationsverket har det övergripande ansvaret för de ensamkommande barnen, men det är kommunerna som har ansvaret för att barnen får ett varaktigt och tryggt boende och en positiv utveckling när det gäller till exempel skola och fritid. Barnen och ungdomarna befinner sig i en utsatt situation och har varierande erfarenheter.

Det är viktigt att dessa barn så snabbt som möjligt får börja leva sina liv. I likhet med svenska barn och ungdomar ska de ha en bra start i livet, i det nya livet i Sverige.

Det här betänkandet handlar om att vissa kommuner bär ett stort ansvar medan andra kommuner tar ett litet eller inget ansvar alls. Så kan vi naturligtvis inte ha det – vår utgångspunkt är att fler, helst alla, kommuner måste ta sitt ansvar.

Betänkandet syftar därför till att ge Migrationsverket utvidgade möjligheter att placera ensamkommande barn oavsett om kommunen har avtal eller inte.

Förslaget innebär en viss inskränkning i den kommunala självstyrelsen, men efter noggrant övervägande mellan det starka allmänna intresset och inte minst hänsynen till barnens bästa anser regeringen att det allmänna intresset överväger. Dessutom är kostnaderna för tillfälligt boende i en ankomstkommun betydligt högre än den schablonersättning som ges.

Herr talman! Sverige har en ganska lång erfarenhet av att ta emot ensamkommande barn. Flera minns kanske de barn som kom hit under 80-talet från Iran–Irak-kriget eller de barn som kom hit utan vårdnadshavare under Balkankriget. Fortfarande i dag är Sverige ett av de större mottagarländerna för asylsökande ensamkommande barn i Europa.

Antalet barn som söker sin tillflykt till Sverige har ökat under de senaste åren. När de nya reglerna trädde i kraft 2006 kom ungefär 400 barn

per år till Sverige. I dag ser det annorlunda ut. Enligt Migrationsverket är prognosen fram till 2015 att 3 700–4 000 barn årligen kommer att söka sig hit. Den genomsnittliga åldern på asylsökande barn som kommer hit är 15 år, och det är pojkar.

Så länge ensamkommande barn inte omedelbart kan anvisas är bristen på platser ett allvarligt problem.

Under 2012 var det 800 barn som inte kunde anvisas till en kommun. Det är en alldeles för hög siffra och i grunden inte acceptabelt. I dagsläget har 242 av Sveriges 290 kommuner avtal med Migrationsverket.

Det är alldeles för många barn som blir kvar i ankomstkommunerna. Det vet vi. Därför är det viktigt att alla kommuner tar ett solidariskt ansvar.

Det är inte bra att sitta i ankomstkommunen och vänta länge. En ung människa behöver så snabbt som möjligt komma i gång med sitt nya liv och få en positiv utveckling.

Herr talman! Det kan inte nog understrykas hur viktigt det är att barnen och ungdomarna snabbt kommer till en kommun där de kan börja om med livet. Det är utlänningslagens princip om barnens bästa som är vägledande.

Alla barn har rätt till lärande. Alla barn har rätt till utveckling och stimulans, och därför är det av största vikt att Migrationsverket kan anvisa barn omedelbart när de kommer till en ankomstkommun. Ett väl fungerande mottagande av de asylsökande barnen är absolut avgörande för att ge dem en bra start i livet.

Herr talman! Det finns inga perfekta system. Vi måste ständigt blicka framåt och ta nya grepp för att förbättra mottagandet av ensamkommande flyktingbarn. Därför fortsätter också alliansregeringen att driva på förnyelsen och vidga möjligheterna att kommunplacera ensamkommande barn just av hänsyn till barnens bästa.

I detta anförande instämde Gunilla Nordgren (M).

Anf. 10 EMMA HENRIKSSON (KD):

Herr talman! I dag talar vi om barn som inte har kommit till Sverige för att få gnälla på att skolmaten är för dålig, utan de har kommit hit för att de vill ha mat att äta. Det är barn som inte har kommit hit för att slippa föräldrar som tjatar på dem för att de har spelat för mycket tv-spel eller hängt för mycket framför datorn, utan de önskar att de visste var deras föräldrar var och att föräldrarna levde. Det handlar om barn som har tvingats fly hit. Vi har ett ansvar som medmänniskor att ge dem en trygg start i vårt land.

Det är riktigt att beslut ska fattas på lägsta möjliga ändamålsenliga nivå. Men det betyder inte att jag själv ska fatta de beslut jag har lust med för att det annars blir lite obekvämt, utan det handlar om att vi ska ta ett gemensamt ansvar i vårt land. Vi har nämligen ett samhälle som vi är överens om ska bygga på att vi bär varandras bördor. Åtminstone är detta den princip vi kristdemokrater använder när vi talar om subsidiaritetsprincipen. Beslut ska fattas på lägsta möjliga ändamålsenliga nivå.

Den principen innefattar också ett ansvar för högre nivåer att stödja de lägre nivåerna. Detta återkommer man till i den budget som kommer att debatteras i eftermiddag. Det handlar om hur vi ska stödja kommu-

nerna i att ta sitt ansvar för att ta emot och ge barnen ett tryggt boende och en trygg start i vårt land.

Det finns ingen plats i vårt land som inte är en kommun. Vi kan inte ha lagar som säger att vi ska erbjuda barnen skydd och sedan säga: Ja, men de får vara någonstans där det inte är någon kommun. Vi har i alla kommuner ett gemensamt ansvar för att skydda de barn som behöver det allra mest. Därför, herr talman, yrkar jag bifall till utskottets förslag och avslag på motionerna.

Anf. 11 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Herr talman! Förra måndagen träffade jag för första gången ett ensamkommande asylsökande barn från Syrien. Han lär inte bli det sista. Utvecklingen i världen går framåt på vissa punkter men bakåt på andra, och utvecklingen i Syrien fyller våra diskussioner både här i kammaren och på den internationella scenen. Våldet har tvingat mer än två miljoner människor att lämna sina hem i Syrien för att söka skydd i grannländerna. En miljon av dem som flyr är barn, och ännu fler är kvar på flykt inne i landet.

Mitt i dessa världshändelser som spelas upp framför oss finns de män, kvinnor och barn som inte är spelare vid bordet utan bönder på brädet och som skyfflas runt eller flyr för sina liv.

En konkret förändring som har vuxit fram under de senaste åren är att fler och fler väljer att försöka rädda ett barn ur den kommande generationen från det kaos och den ovisshet som råder. Det kan handla om föräldrar till flickor i Afghanistan som ser hur talibanerna gör sitt återtag och som kraftsamlar för att rädda den smarta unga kvinnan som kan och vill göra något av sitt liv men som riskerar både sitt liv och sin framtid om hon är kvar.

Det kan handla om den åldrande farbrodern i Mogadishu som lägger allt han kan på att sända den 15-årige familjeförsörjande brorsonen till säkerhet.

Det kan handla om några av de miljontals människor i Syrien som inte vill se sina barn bli nästa offer för kemvapen eller andra övergrepp.

Varje asylsökande har sin berättelse och sitt ursprung, men gemensamt för alla ensamkommande asylsökande barn är att de kommer till vår dörr och knackar på utan några band och utan säkra, fasta punkter. De behöver bli mottagna på ett ordnat och bra sätt, ges chans att landa och veta att de åtminstone under asylprocessen har en fast punkt i tillvaron.

Under alla år som passerat sedan kommunerna övertog ansvaret för mottagandet av ensamkommande barn har det inte vid ett enda tillfälle funnits tillräckligt många platser ute i landets kommuner. Vid årsskiftet 2007–2008 var det nära ett kort slag, men sedan ökade skillnaderna mellan tillgång och behov igen.

I snart sju års tid har vi fört samtal och gjort förändringar för att förmå kommunerna att ta emot dessa barn. Under lika lång tid har det saknats platser ute i landets kommuner. Det har huvudsakligen varit kommuner som Malmö, Mölndal, Sigtuna och Solna som har fått lösa uppgiften eftersom barnen gett sig till känna där. Även ett par andra kommuner, som Västerås, har fått uppleva hur det är att vara destinationskommun.

Mitt tålamod med kommuner som duckar för sitt ansvar är slut. Därför har regeringen och Miljöpartiet tagit fram en proposition som gör att det blir lättare för Migrationsverket att anvisa asylsökande ensamkommande barn både till kommuner som har en överenskommelse med Migrationsverket om mottagning och till kommuner som inte har det.

Den senaste prognosen för år 2013 är att 3 600 ensamkommande barn kommer att söka asyl i Sverige. Den stora ökningen av antalet ensamkommande barn har lett till att det har uppstått brist på platser i kommunerna. Flera åtgärder har vidtagits för att skapa fler platser, men det råder fortfarande brist. För att mottagandet av asylsökande ensamkommande barn ska ske på bästa sätt behövs därför fler platser.

Bara under 2012 har strax över 800 ensamkommande barn inte kunnat anvisas. Resultatet har blivit att ankomstkommunerna tvingas ta emot dessa barn eftersom ingen annan ställer upp för dem.

Om Sveriges Kommuner och Landsting och landets kommuner lever upp till sitt upprepade löfte om att ta ansvar och ordna fram platser på frivillig väg behöver Migrationsverket aldrig använda den lagstiftning som vi debatterar här i kammaren i dag. Då tillkommer tillräckligt många platser, ansvaret delas över hela landet och barnen kan direkt anvisas till en trygg plats där de kan tillbringa tid då deras asylansökan prövas. I annat fall kommer Migrationsverket att använda de nya regler som föreslås börja gälla från och med den 1 januari 2014.

Anf. 12 EVA-LENA JANSSON (S) replik:

Herr talman! Jag vill börja med att säga att jag delar många av de ståndpunkter som migrationsministern framförde. Jag tycker att han tydligt beskriver vad som händer när människor tvingas lämna sitt land.

Med anledning av den här propositionen måste jag ändå ställa frågor till migrationsministern utifrån de signaler som kommer från kommunerna. Vilket stöd kan kommunerna nu förvänta sig när det gäller kvaliteten? Vilket stöd kan man få? Många kommuner som redan i dag tar ett stort ansvar säger att de har svårt att säkra kvaliteten när det gäller skolan och barnomsorgen men också aktiviteter runt omkring. Vilket stöd kan kommunerna förvänta sig från regeringen i den här frågan?

Anf. 13 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Herr talman! Frågan om stödet till kommunerna sönderfaller egentligen i två delar. Delvis handlar det naturligtvis om ersättningsfrågorna. Där har regeringen beslutat om ändringar i förordningen om statlig ersättning för asylsökande vilka träder i kraft vid årsskiftet, 2014.

Ändringarna innebär att ersättning kommer att utgå med ett schablonbelopp även till kommuner utan överenskommelser om platser som blivit anvisade ett asylsökande ensamkommande barn. Schablonersättning kommer att utgå endast om barnet vistas i ett hem för vård och boende med stöd av socialtjänstlagen. I annat fall kommer ersättning att utgå för faktiska kostnader liksom tidigare.

I boendefrågan agerar regeringen – och man har gjort så under lång tid – för att ensamkommande barn ska tillgodoses mer effektivt och för att mer individanpassade boendeformer ska utvecklas som ett alternativ till dagens hem för vård och boende.

Detta är kanske de två viktigaste åtgärderna som vi tar fram på det här området för just ensamkommande barns väl och ve i relation till kommunerna.

Anf. 14 EVA-LENA JANSSON (S) replik:

Herr talman! Jag ställde inte frågor om vad riksdagen redan har tagit beslut om utan om det var nya åtgärder som skulle kunna komma på plats. Det kommer ändå en signal från kommunerna om att de inte klarar av att hålla kvaliteten.

Min följdfråga till Tobias Billström blir: Tror statsrådet att kommunerna kommer att vara nöjda? Tror statsrådet att kommunerna kommer att klara av sitt uppdrag med de här förutsättningarna?

Min bild är i alla fall, när man pratar med de kommuner som har ett stort mottagande, att de har svårigheter att hålla den kvalitet som behövs.

Anf. 15 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik:

Herr talman! Det är inte riksdagen som har fattat beslut om förordningsförändringarna, utan det är regeringen som har gjort detta. Men oavsett vilket vill jag tydligt understryka en sak i den här debatten. Ingenting av det vi diskuterar, det vill säga de problem vi upplever med att vissa kommuner gör väldigt mycket och att andra kommuner gör väldigt lite, löses utan att fler kommuner tecknar avtal med Migrationsverket och tar emot fler barn. Det finns ingen annan lösning.

Detta handlar inte ytterst om ersättningsfrågor. Ersättningar när det gäller ensamkommande barn är, om vi tittar på det i förhållande till flyktingmottagandet i övrigt, i särklass. Vi har ett mycket bra och utvecklat ersättningssystem sedan många år tillbaka.

De förändringar vi gör nu är visserligen viktiga. Det är klart att vi ska ha en schablonersättning, och den kommer att komma vid årsskiftet. Min övertygelse är att detta kommer att hjälpa de kommuner som har upplevt problem. Min uppfattning är också att vi måste se över boendeformerna, precis som jag sade tidigare. Men grundfrågan är: Varför tar inte fler kommuner emot? Det är den fråga som vi måste arbeta med även i våra egna politiska partier.

Jag ska inte inleda någon ny debattomgång, men jag märkte att Eva-Lena Jansson tog upp Danderyd som ett exempel. Danderyd är en kommun som tar emot. De tog emot 23 barn. Det var för övrigt 13 utöver det antal platser som de hade. Socialdemokratiskt styrda Burlöv och socialdemokratiskt styrda Bjuv, som dessutom har haft socialdemokratiska majoriteter ungefär sedan vi fick allmän rösträtt i det här landet, har fortfarande inte tecknat några avtal med Migrationsverket.

Vi måste alla göra vår hemläxa, även i mitt eget parti. Det gäller också övriga som är representerade här i kammaren. Det tycker jag att vi ska ta med oss från den här debatten.

Vi kan fatta beslut om vilka lagar vi vill egentligen. Men vi vill ytterst att mottagandet ska ske på frivillig väg, om det går att uppnå. Det är enbart annars som den lagstiftning som vi nu sätter på plats kommer att vara behövlig. Men det medskick som jag skulle vilja göra till alla härifrån är väl att vi ska prata med våra egna.

10 § Graviditetspenning till egenföretagare på grund av risker i arbetsmiljön

*Graviditetspenning
till egenföretagare
på grund av risker
i arbetsmiljön*

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2012/13:SfU15
Graviditetspenning till egenföretagare på grund av risker i arbetsmiljön
(prop. 2012/13:159)
föredrogs.

Kammaren biföll utskottets förslag att ärendet fick avgöras efter endast *en* bordläggning.

Anf. 16 GUNVOR G ERICSON (MP):

Herr talman! Miljöpartiet välkomnar de förändringar som föreslås och som gör att gravida egenföretagare i likhet med vad som gäller arbetstagare ska omfattas av rätten till graviditetspenning vid risker i arbetsmiljön.

Det är också bra att flera rättsfall har kommit till som kan skapa större tydlighet om vad som gäller. Vi anser dock att området behöver belysas mer. Det är svårt för läkare och handläggare på Försäkringskassan att i enskilda fall förstå exakt vilka arbetsuppgifter som en enskild gravid har på sin arbetsplats och hur den individuella graviditeten är och hur den påverkas. Denna otydlighet är jobbig inte minst för gravida som inte vet huruvida det kommer att vara möjligt att avstå från arbete om det blir tungt i slutskedet och i så fall på vilka premisser.

Försäkringskassan skriver i sitt remissvar att en generell graviditetspenning bör införas. Förslaget finns beskrivet i en rapport från Riksförsäkringsverket 2003: *Gravida kvinnors situation*.

Det är Försäkringskassan som ska bedöma om arbetsmiljön innehåller någon risk för skadlig inverkan på hälsan, graviditeten eller fostret. Vid bedömningen tittar man på arbetsmiljöfaktorer. Det innebär inte att myndigheten kan bortse från andra risker som inte är upptagna i de så kallade föreskrifterna.

När nu Försäkringskassan skriver så tydligt i sitt remissvar tycker jag att man bör väga in det när vi också ska ta ställning här i kammaren. Vi tycker att förslaget är intressant, som man har tagit fram tidigare, och anser att regeringen bör utreda frågan närmare. Det är möjligt att ett sådant förslag har betydligt fler fördelar än det osäkra läge som fortfarande kommer att råda trots de domstolsutslag som gjorts.

Hur det än är ska en individuell bedömning göras. Om den kvinna som är gravid själv kan ta större ansvar för sin arbetssituation är det positivt. Det är hon som är gravid och känner sin kropp som bäst kan bedöma om arbetssituationen behöver ändras eller om det är alltför stora påfrestningar eller risker med att fortsätta arbeta i slutskedet. En större enhetlighet skulle dessutom minska onödig administration. Det här förslaget är därmed väl värt att utreda närmare.

Att allianspartierna i det här betänkandet kategoriskt avfärdar en utredning trots expertmyndigheten Försäkringskassans synpunkter är tråkigt och visar på nonchalans.

I december 2010 beslutade vi här i riksdagen dessutom om ett tillkännagivande om att man borde göra en särskild översyn av regelverket och tillämpningen av de olika socialförsäkringsförmåner som kan komma i fråga vid graviditet och överväga om det behövs förändringar eller förtydliganden i socialförsäkringsbalken. Men när regeringen nu återkom till riksdagen gjorde man det bara i *en* del av uppdraget. Någon ytterligare översyn aviserades alltså inte. Miljöpartiet föreslår därför att det ska göras i enlighet med reservationen.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets reservation.

Anf. 17 GUNILLA NORDGREN (M):

Herr talman! Jag ska börja med att yrka bifall till förslaget i betänkandet och avslag på motionen.

Jag tycker att det är ett bra steg att vi jämför när det gäller egenföretagare och deras situation. Däremot tycker jag att vi kan avvakta svar på de uppdrag som vi har gett till Försäkringskassan, som nu ska redovisa en analys av rättsläget utifrån en del domar när det gäller vilka arbetssituationer som kan vara anledning till graviditetspeng. Jag tycker att vi kan avvakta det. Uppdraget ska redovisas senast den 18 november i år.

Den 23 maj 2013 uppdrog vi åt ISF att följa upp tillämpningen. Den rapporten kommer i slutet av nästa år.

Jag håller med om att vi ska titta vidare på detta. Men jag tycker att vi kan avvakta de rapporter som vi enligt uppdrag ska få in.

Överläggningen var härmed avslutad.

(Beslut skulle fattas den 19 september.)

11 § Enklare regler i socialförsäkringen

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2012/13:SfU16
Enklare regler i socialförsäkringen (prop. 2012/13:169)
föredrogs.

Kammaren biföll utskottets förslag att ärendet fick avgöras efter endast *en* bordläggning.

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.

(Beslut skulle fattas den 19 september.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 9.50 på förslag av talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 13.00, då debatten med anledning av budgetpropositionens avlämnande skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

12 § Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Finansministern överlämnade regeringens proposition 2013/14:1 med förslag till statsbudget för 2014, finansplan, skattefrågor och tilläggsbudget m.m.

Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (M):

Herr talman! I dag överlämnas budgetpropositionen för 2014, *Politik för tillväxt och jobb*, till Sveriges riksdag. Det är för femte året i rad vi presenterar en budgetproposition i en mycket bevärlig internationell miljö.

USA återhämtar sig långsamt. Vi ser att bostadsmarknaden repar sig, men industriinvesteringarna är låga, och alltför många står utanför arbetskraften.

I eurozonen går återhämtningen ännu långsammare. Problemländerna kämpar med massiva skuldberg. Banksektorn är för klen för att ge stöd för en återhämtning. Arbetslösheten i eurozonen ligger på 12 procent.

I Kina, Indien, Brasilien och Ryssland har tillväxten avtagit och marknadsoron tilltagit. Världen läker långsamt efter finanskrisen, så långsamt att export, investeringar och industri inte kommer att dra jobben i Sverige. Eurokrisen och världsekonomin ger motvind och uppförsbacke.

Sverige står starkt. Offentliga finanser i Sverige är starkare än i praktiskt taget alla andra länder. Underskotten är lägre. Sverige kommer snabbare tillbaka till både balans och överskott. Skuldsättningen är påtagligt lägre, och den långsiktiga uthålligheten är starkare än i de flesta andra länder. De flesta andra länder har sämre, svagare, klenare och mer sårbara offentliga finanser än Sverige.

Sverige ska använda denna styrka. Sverige ska använda denna styrka för att säkra jobben. Att skapa förutsättningar för fler jobb i växande företag är den centrala uppgiften för svensk politik.

I budgetpropositionen föreslår regeringen att fyra och en halv miljon löntagare får sänkt skatt. Genom att skatterna sänks stöttar vi hushållen i motvinden. Det är centralt i ett läge när ekonomin går i uppförsbacke att vi ska stötta den inhemska sektorn. Dragkraften för jobben måste komma genom att ekonomin i Sverige växer. När hushållen får lite mer i plånboken blir det lite mer energi i ekonomin. När skatterna sänks förbättras den ekonomiska tryggheten för alla som arbetar. Då lägger vi grunden för mer av framtidstro; då lägger vi grunden för fler jobb.

Detta är centrala förändringar i svensk ekonomi. Att det blir mer lönsamt att arbeta påverkar hur arbetsmarknaden fungerar. I Sverige är det för få som arbetar, och det vore bra om många jobbade mer. När det lönar sig bättre att arbeta söker fler jobb i vidare kretsar. När det lönar sig bättre att arbeta lämnar människor olika bidragssystem snabbare. När det lönar sig bättre att arbeta blir löneförhandlingarna mer ansvarsfulla, och jobben spelar större roll för parterna. Då kan sysselsättningen öka och arbetslösheten minska. Då kan vår ekonomi växa mer utan att kostnadstrycket tilltar.

För att säkra den inhemska efterfrågan har regeringen också föreslagit sänkt skatt för landets pensionärer med 2 ½ miljard kronor. Det är centralt att även pensionärerna får del av en välfärdsförbättring.

Regeringen väljer att ta bort den differentierade avgiften i arbetslöshetsförsäkringen. Det innebär att två miljoner löntagare får sänkt a-kasseavgift, och det innebär att den ekonomiska tryggheten förbättras.

I budgetpropositionen föreslår vi förbättrade bostadsbidrag. Det är viktigt för att klara sammanhållningen. I perioder av ekonomiska svårigheter finns det en ökad risk att utsatta familjer drabbas, och då är det rimligt att vi förbättrar bostadsbidragen så att vi håller samman Sverige.

Sysselsättningen ökar för långsamt i Sverige. För få företag vill växa, och för få företag vill anställa. Trösklarna in på arbetsmarknaden är för höga. Ungdomsarbetslösheten i Sverige är för hög och har varit för hög i över två decennier. Regeringen arbetar tillsammans med arbetsmarknadens parter för att hyvla ned trösklarna.

Yrkesintroduktion handlar om att bygga ett nytt kompetensförsörjningssystem för hela den svenska arbetsmarknaden. Det vi föreslår är breda insatser. Arbetsgivaravgifterna tas helt bort under tolv månader. Vi inför ett handledarstöd på 2 500 kronor som förbättrar introduktionen. Vi stärker samarbetet i yrkesnämnderna, och vi sänker samlat kostnaderna för att anställa en ung människa utan yrkeserfarenhet med över 10 000 kronor i månaden.

För att ytterligare förstärka vägarna in på arbetsmarknaden bygger regeringen ut lärlingsutbildningen. Vi inför en förstärkt ersättning för de företag som erbjuder lärlingsplatser och en eleversättning så att det blir mer attraktivt att delta i lärlingsutbildningarna. Vi sänker arbetsgivaravgiften för dem under 23 år till 10 procent. Därmed koncentreras sänkningen till dem som behöver den bäst. Genom att sänkningen koncentreras får den förmodligen större effekt på sysselsättningen. Då blir det lägre avgifter som underlättar, då blir det lägre avgifter som är effektivare och då blir effekten på jobben större.

De som kommer till Sverige måste snabbare komma i arbete. Det är orimligt att människor fastnar i system och tvingas leva på bidrag i både fem, sex och sju år innan de kommer in på arbetsmarknaden. Alla som kommer till Sverige ska ges en bättre chans och en bättre möjlighet att försörja sig själva.

Därför föreslår vi en lång rad åtgärder. Undervisningen i svenska ska ökas kraftigt med tre timmar i veckan upp till årskurs fem. Det förstärker den satsning på ökad undervisningstid vi gjort från årskurs sex till nio. Vi förstärker etableringsersättningen så att det blir en minskad avtrappning och därigenom starkare argument att vara i arbete. Vi förstärker stödet för de kommuner som tar större ansvar vid mottagandet.

Sverige ska vara ett land som är öppet, men då måste integrationen fungera så att vi säkrar att alla som vill och kan ska vara i arbete. Det måste vara vårt mål, och det måste vara vår inriktning.

Det är centralt att inse att världen har förändrats. En halv miljard människor har gått in i världsmarknaden de senaste decennierna. Säkert kommer många fler att följa dem under åren framför oss. Det här är ett stort framsteg när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter. Det betyder att marknadsekonomi har ersatt planekonomi, korruption och överregleringar i det forna Östeuropa, i Afrika och i Latinamerika. Un-

derskott och inflation har pressats tillbaka. Handelshinder och transportkostnader har reducerats. Informationsteknologi har kopplat världen samman. Välståndet har ökat snabbare än någonsin tidigare. Fattigdomen har minskat snabbare än någonsin tidigare.

Samtidigt är det här en utmaning för den gamla världen. Konkurrensen hårdnar. Att klara förändringar blir allt viktigare. Kravet på att vi ska utveckla nya produkter, förstärka våra affärsmodeller och ge bättre service till kunderna blir bara skarpare och skarpare år för år.

Sverige har klarat det här väl. Vi har en kultur som präglas av öppenhet och kreativitet. Vi satsar mer på forskning och utveckling än de flesta. Vi har fler forskarstudenter och tar fler patent per invånare än de flesta länder. Våra företag är högteknologiska och nyskapande. Våra myndigheter och förvaltningar är effektiva. Vi har färre etableringshinder och mindre regelkrångel än andra länder. Medborgarna har större förtroende för varandra och för sina politiker än i andra länder.

Det här betyder inte att vi kan slå oss till ro. Sverige står inför stora utmaningar. Våra lönekostnader är höga. Reallönerna har stigit snabbare än i de flesta länder. Vi är ett höglöneland. Vi ska förbli ett höglöneland. Vi är ett välfärdsland. Vi ska vara ett välfärdsland. Vi ska hålla ihop Sverige. Vi ska erbjuda trygghet för alla. Vi ska säkra att alla barn får en bra skola. Vi ska säkra att alla får chansen och att alla får chansen igen. Men om det ska fungera måste vi vara mer effektiva, mer kreativa, mer omställningsbenägna och mindre hindrade än andra länder.

Det är därför regeringen lägger fram en bred politik för att förstärka konkurrenskraften.

Vi förstärker kunskapsuppdraget i skolan. Vi bygger ut karriärtjänsterna med 7 000 lärare. Vi ökar undervisningstiden i matematik. Vi ger stöd för läxläsning och sommarskola. Vi inför ett särskilt forskningsavdrag med tonvikt på de mindre företagen. Vi säkrar att tillgången på kapital i de tidiga skedena förbättras genom att ett investeraravdrag genomförs redan under hösten.

Detta gör vi tillsammans med tidigare åtgärder. Inte minst har vi sänkt bolagsskatten. Både arvs- och förmögenhetsskatten är borta. Vi har fått en förbättrad expertskatt. Vi har fått korttidsanställningar. Konkurrensen i primärvård, apotek och äldreomsorg har förbättrats. Vi har gjort stora satsningar på infrastruktur och forskning.

Det här betyder att under det senaste decenniet har företagsklimatet i Sverige förbättrats kraftigt. Det skapar förutsättningar för att produktiviteten växer snabbare. Det skapar förutsättningar för att vi kan bära bättre reallöner. Sveriges konkurrenskraft har förstärkts.

Det här är huvuddragen i budgeten: Vi lägger 25 miljarder i stöd för att skydda jobben när det blåser motvind i omvärlden. Vi tar ansvar för ekonomin genom att både tillföra energi och lägga fast en kurs där vi går från underskott till balans och överskott snabbare än nästan något annat land. Vi ger stöd för efterfrågan genom att sänka skatten för pensionärer, sänka a-kasseavgiften och höja bostadsbidragen. Vi förbättrar arbetsmarknadens funktionssätt genom att göra det mer lönsamt att arbeta och genom att vidga vägarna in på arbetsmarknaden med yrkesintroduktion, lärlingsutbildning och sänkta arbetsgivaravgifter. Vi stärker Sveriges konkurrenskraft genom att bredda och fördjupa kunskapsuppdraget i skolan och förbättra innovationskraften i företagen.

Det här är en ansvarsfull politik som förbättrar Sveriges långsiktiga tillväxtförmåga och som lägger grunden för att jobb ska skyddas i Sverige när krisen i omvärlden tynger.

Det är i dag 361 dagar kvar till valdagen 2014. På valdagen ska väljarna lägga sina röster för att avgöra vem som ska inneha regeringsmakten, och man ska avgöra vilken politik som ska drivas i Sverige och i vilken riktning vårt land ska gå. Mot Allians för Sverige står en splittrad opposition som vill föra Sverige tillbaka i tiden.

Sverige har mer omfattande välfärds- och trygghetssystem än andra länder. De offentliga utgifterna uppgår till 50 procent av bnp. Få länder har så stora utgifter för transfereringar och social omsorg som Sverige, få länder har så stor andel av arbetskraften sysselsatt i den skattefinansierade verksamheten och få länder lägger så höga skatter på sina invånare som Sverige. Det är en utmaning för Sverige i en värld där konkurrensen tilltar och där allt fler länder deltar i världshandeln.

Sverige har ett vägval 2014. Antingen fortsätter vi att förbättra ekonomins tillväxtförmåga och företagens villkor, eller så backar vi tillbaka politiken med stigande offentliga utgifter, med skatter som höjs och med konkurrenskraft som försämras. Då vet vi vad resultatet blir. Det är en politik där jobb slås ut, det är en politik där jobben inte kommer och det är en politik där jobben flyttar bort. Tryggheten minskar, löneutrymmet krymper och till slut får vi en sämre välfärd.

Det här är Sveriges grundläggande vägval.

Socialdemokraterna vill höja skatterna på företagen med 30 miljarder. Arbetsgivaravgiften för unga ska höjas. Momsen i tjänstesektorn ska höjas. Bolagsskatten ska höjas. Marginalskatten ska upp till över 60 procent. Socialdemokraterna föreslår att bidragssystemen ska byggas ut och arbetslinjen undermineras. A-kassan ska höjas med längre arbetslöshetstider. Sjukförsäkringen ska vidgas med korttidsfrånvaro som ökar och långtidssjukskrivningar som blir enklare. Förtidspensionärerna ska bli fler och arbetsmarknaden återregleras, AMS-politiken expanderas och plusjobben komma tillbaka.

Kärnan i Socialdemokraternas politik är att lägga skatter på jobben och bygga ut transfereringssystemen, inte att satsa på skolan – det är småpengar – och inte att satsa på infrastruktur – det är småpengar. Det är transfereringar, bidrag och socialförsäkringar som är den socialdemokratiska prioriteringen.

I en åldrad välfärdsstat med växande åtaganden och i en konkurren utsatt värld är det en farlig väg att öka belastningen på ekonomin genom att bygga ut offentliga utgifter och höja skatter. Att minska hushållningen med offentliga utgifter och höja utgiftstaken är farligt. Att minska arbetskraften och öka bidragsberoendet är skadligt. Att försämra investeringsklimatet genom höjda bolagsskatter är bekymmersamt.

Detta är en politik som har prövats förr och i andra länder. Släpper man lös transfereringssystemen, öppnar bidragssystemen och höjer utgiftstaken vet vi vad som händer. Då åter bidragsutgifterna upp allt annat. Då äts utrymmet för skola upp, då äts utrymmet för sjukvård upp, då äts utrymmet för jobben upp, och till slut kommer en nota som alla som arbetar får betala. Det är en nota som kommer att kosta i termer av sämre trygghet och sämre välfärd.

Om 361 dagar är det val i Sverige. Socialdemokraterna söker mandat tillsammans med Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Det betyder att till de 30 miljarder i konkurrensskadliga skattehöjningar som Socialdemokraterna föreslår ska Miljöpartiets skattehöjningar läggas. Det handlar om en bensinskatt. Det handlar om en lastbilsskatt. Det handlar om en flygskatt. Det handlar om 17 miljarder i höjda energi- och transportskatter.

Den som lägger en röst för en rödgrön regering stöder en politik som slår stenhårt mot hushållen. Höjd bensinskatt dämpar konsumtionen. Höjd bensinskatt gör det dyrare att åka till arbetet och att färre kommer att pendla. Lastbilsskatt gör transporter dyrare, och då stiger priserna i butiken.

Det här är Sveriges viktiga vägval. I budgetpropositionen har regeringen lagt fast sin kurs. Vi ska stötta jobben genom 25 miljarder i offensiva tillväxtsatsningar. Vi ska ta ansvar för offentliga finanser. Vi ska göra det mer lönsamt att arbeta. Vi ska öppna vägarna in till arbetsmarknaden. Vi ska förstärka Sveriges konkurrenskraft.

Mot regeringen står en splittrad opposition. Det blir sämre förutsättningar att investera i Sverige. Det blir dyrare att anställa. Och vi kan låtsas att vi glömmet kraven från världsekonomin och att vi måste producera, arbeta och investera innan vi kan fördela.

Det här är Sveriges vägval i september 2014: Ska vi gå bakåt eller ska vi möta framtiden? Allians för Sverige tror på Sverige. Allians för Sverige tror på framtiden.

(Applåder)

Anf. 19 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Jag får börja med att tacka finansministern för sammanfattningen av de nio kilon som ligger på bordet och för en del retorik.

Jag vill ändå vara så ofin att jag börjar med att ta upp en del fakta och siffror som finansministern inte hann med under sitt anförande.

400 000 personer är arbetslösa i Sverige, 8 procent. Det är en reell ökning sedan regeringsskiftet 2006 från en nivå som Moderaterna då kallade massarbetslöshet. 70 000 personer har varit arbetslösa i mer än två år. Det är nära nog en tredubbling sedan 2006. Över 30 000 befinner sig i fas 3, varifrån få kommer till jobb eller utbildning. Sysselsättningsgraden i Sverige har sjunkit.

Regeringens politik har alltså inte fungerat för att pressa tillbaka arbetslösheten. Och den budget som Anders Borg nu lägger fram kommer heller inte att göra det, eftersom det huvudsakligen är precis samma politik som har prövats tidigare och inte lyckats.

Nästan 70 procent av reformutrymmet går till sänkta skatter. Det ska jämföras med de 2,4 procent som man väljer att lägga på skolan, trots de fallande skolresultaten. Fördelningsprofilen i finansministerns skatteförslag är dessutom väldigt orättvis. I ett land med ökade klyftor tycker finansministern att en högavlönad ska få tre gånger så mycket som en lågavlönad. Det leder mig fram till två frågor till Anders Borg.

Den första är: Varför är det 25 gånger viktigare att sänka skatten än att investera i skolan? Den andra är: Varför är det så viktigt att en höginkomsttagare får tre gånger så mycket i skattesänkning som en låginkomsttagare?

(Applåder)

Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Jag är glad att Fredrik Olovsson tar del av budgetpropositionen, för då kommer han att notera att tillväxten under krisåren har varit högre i Sverige än i nästan alla jämförbara länder. Han kommer att notera att vi har haft en bättre reallönetillväxt, att skulderna i den offentliga sektorn i Sverige inte har vuxit när de har gjort det i nästan alla jämförbara länder, att det är Sverige tillsammans med en handfull länder som har haft den minsta uppgången i arbetslöshet och att vi har varit ett av de länder som haft en stark och samlad ekonomisk utveckling. Vi kan också se att bland jämförbara länder har Sverige de minsta ekonomiska skillnaderna.

Det har skapat förutsättningar för 200 000 i ökad sysselsättning. Sverige har passerat Danmark när det gäller sysselsättningsgrad. Det är positivt. Men det har varit en femårig kris.

Den svåra frågan är: Om ni är oroliga för jobben, hur kan ni då säga att vi inte behöver 25 miljarder i stimulans? Hur kan ni säga att företagen behöver 30 miljarder i skattehöjning?

Ännu mer paradoxalt är: Vi har i Sverige ägnat 20 år åt att få ordning på transfereringssystemet. Den utvecklingen påbörjade Socialdemokraterna med Göran Persson och andra. Men när vi nu ser att sjukfrånvaron åter ökar och vi i budgeten lägger 6 miljarder kronor för nästa år på ökad frånvaro vill Fredrik Olovsson och Socialdemokraterna öppna spärrarna, vidga systemen och höja ersättningarna.

Då är det självklart att det enda utrymme som finns i budgeten kommer att vara att betala för stigande transfereringar. Då undergrävs välfärdens kärna. Då undermineras skolan. Då sätter vi press på sjukvården. Då är vi tillbaka i en utveckling där de enda pengar som finns i det offentliga är de som betalar för att människor inte arbetar.

Bekymrar inte det Fredrik Olovsson?

(Applåder)

Anf. 21 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Det är naturligtvis djupt bekymmersamt att vi har en väldigt hög arbetslöshet och att sjukskrivningarna ökar. Det innebär att utanförskapet ökar, och det är givetvis ett bekymmer för oss alla. Därför är det obegripligt varför ni lägger så stora resurser på sänkta skatter med en så orättvis fördelningsprofil.

Om den skattesänkning som riktar sig bara till dem som tjänar allra mest säger finansministern att den är särskilt viktig för att det ska skapas många jobb. Men tittar vi i regeringens budget och läser hur många jobb ni räknar med ska skapas av skiktgränsförändringen står det: noll.

Det står noll jobb, och på detta ska ni lägga 3 miljarder kronor i ett läge när Sverige inte klarar överskottsmålet, vi har längre till det än vi har haft på länge och finansministern hela tiden skjuter framför sig det årtal då han ska komma i kapp och kunna lämna över en ekonomi i samma goda skick som han fick ärva.

(Applåder)

Anf. 22 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Sanningen är att Sverige har bland de starkaste offentliga ekonomierna av alla länder. Det är bara Sverige som både OECD och IMF uppmanar att föra en expansiv politik.

Socialdemokraterna säger nej till det eftersom de inte prioriterar jobben och plötsligt menar att vi inte behöver expansiv politik när arbetslösheten är hög. Socialdemokraterna ansluter sig till en halvstarrig politik där man inte ska stimulera i dåliga tider. Det är förvånansvärt var svensk socialdemokrati har hamnat. Det är självklart att vi ska stötta jobben.

Det som förvånar mig och gör mig bekymrad är att Socialdemokraterna säger att de vill värna konkurrenskraften men säger nej till en höjning av brytpunkten som förbättrar utbildningspremien och som företagen efterfrågar. I stället erbjuder de 30 miljarder i skattehöjningar. Det är beklagligt och bekymmersamt, men det är konsekvent när Socialdemokraterna prioriterar att bygga ut transfereringssystemen på bekostnad av välfärden, på bekostnad av jobben och på bekostnad av Sveriges ekonomiska utveckling.

(Applåder)

Anf. 23 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det är en påtagligt nöjd Anders Borg vi ser i talarstolen i dag. Jag tror att många som ser denna debatt upplever det som ganska märkligt när vi vet att arbetslösheten, långtidsarbetslösheten och ungdomsarbetslösheten har ökat under hans tid som finansminister. Det kanske finns saker som Anders Borg inte borde vara så nöjd med.

Jag vill lyfta upp något som Anders Borg också borde oroa sig för. Under hans tid som finansminister har inkomstskillnaden mellan kvinnor och män ökat med 60 procent. Regeringens politik leder helt klart till ett mer ojämnt samhälle.

Svaret vi brukar få av Anders Borg på denna fråga är att jobbskatteavdraget stöder kvinnor. Men tittar vi på hur utfallet av jobbskatteavdraget har blivit är bilden den rakt motsatta. Vi hävdar att regeringens blindhet för jämställdheten har gjort att man när man försöker skapa en budget som ger jobb i stället skapar en budget som motverkar jämställdhet och som gör att vi får en ökad skillnad mellan män och kvinnor i Sverige.

Det verkar som att man saknar förståelse för att kvinnor i högre utsträckning än män jobbar deltid och att kvinnor i högre utsträckning än män har lägre löner, pensioner och försäkringar, vilket också delvis baseras på deltidsanställningar.

Jobbskatteavdragen är tydligt en åtgärd som ger mer till dem som har höga löner, i högre utsträckning män i vårt samhälle, och mindre, nästan inget till lågavlönade kvinnor.

Även om Anders Borg tycks vara nöjd trots att arbetslöshet, långtidsarbetslöshet och ungdomsarbetslöshet har ökat frågar jag: Är du nöjd med den utveckling som har varit när det gäller inkomstskillnaden mellan män och kvinnor? Är du nöjd med att inkomstklyftan mellan kvinnor och män i Sverige har ökat 60 procent under din tid som finansminister?

Om du inte är nöjd, varför fortsätter du med en politik som kommer att öka denna klyfta ytterligare?

(Applåder)

Anf. 24 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Låt mig upplysa Per Bolund om att inkomstskillnaderna i Sverige är mindre än i alla jämförbara länder. De länder som vi normalt sett jämför oss med har en högre Gini-koefficient. Jämför vi oss med andelen som har låg materiell standard har vi en av de lägsta, och vi har den absolut lägsta när det gäller barnfamiljer.

Detta är en stark utveckling. IMF har använt Sverige och Brasilien som exempel på länder som har klarat krisen utan växande inkomstskillnader.

När Per Bolund styrde Sverige ihop med Socialdemokraterna steg inkomstskillnaderna kraftigt. 85 procent av den inkomstskillnad vi upplevt sedan 1995 ligger på den socialdemokratiska perioden. Under hela denna period ökade inte kvinnors andel av mäns löner, utan den låg still.

Den andelen har förbättrats under våra år. Kvinnors andel av mäns löner har alltså förbättrats under denna period, vilket den inte gjorde under de många år som Per Bolund styrde över dessa frågor.

Detta beror på att jämställdhet i grund och botten handlar om att människor arbetar. I grund och botten handlar jämställdhet om att kvinnor är på arbetsmarknaden.

För man en politik där man lägger alla resurser på att bygga ut transfereringarna och åter ska trycka ut människor i förtidspensionering och sjukförsäkring kommer vi att få problem i Sverige, och det kommer att drabba kvinnorna. Det kommer att leda till att inkomstskillnaden mellan män och kvinnor ökar.

Jag bor på landsbygden och vet att bilen är helt central för kvinnor på landsbygden. Per Bolund vill genomföra kraftiga bensinskattehöjningar och lägga höga skatter på transporter. Om vi ska föra en keynesiansk politik – det verkar Socialdemokraterna ha övergivit och kanske även Per Bolund – vad händer då med hushållens konsumtion om vi höjer bensinskatterna? Om vi vill att människor ska röra sig i landet och kunna bo utanför storstäderna, vad händer då när man höjer bensinskatterna?

I grund och botten, hur ser demokratin ut när Socialdemokraterna begär ett väljarmandat där man inte öppet för sina väljare redovisar dessa kraftiga bensinskattehöjningar som man tänker låta Miljöpartiet genomföra? När berättar Socialdemokraterna att en röst på dem är en röst på höjd bensinskatt?

(Applåder)

Anf. 25 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det svaret var en tydlig bekräftelse på det som jag tog upp i min fråga, nämligen att regeringen är blind för jämställdhetsfrågan. Anders Borg tycks inte förstå att frågan handlade om skillnaden mellan kvinnor och män, inte mellan olika inkomstgrupper, som en stor del av svaret handlade om. Det var mycket belysande.

Det är märkligt att jämföra med inkomstskillnaderna i andra länder. Ska vi jämföra oss med Tyskland som fortfarande har sambeskattning, en helt annan syn på kvinnor och ett helt annat deltagande av kvinnor i arbetslivet? Den jämförelsen vill inte jag göra.

Jag vill att kvinnor ska ha samma möjligheter som män i dagens Sverige. Under Anders Borgs tid som finansminister har vi inte fått denna utveckling.

Anders Borg talar om deltagande i arbetskraften. Vi har under lång tid haft ett ökat deltagande av kvinnor i arbetskraften, men under Anders Borgs regering har det avstannat. Vi ser tvärtom hur sjukskrivningarna ökat, och det är framför allt unga kvinnor som blir sjukskrivna för att pressen på arbetsmarknaden är för hård och de får kortare sjukskrivningar.

Detta borde Anders Borg bekymra sig över, men i stället verkar han helt nöjd med utvecklingen och ser inga problem som han behöver ta itu med. Det bekymrar mig.

(Applåder)

Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Låt mig påpeka för Per Bolund att av de jämförbara länderna har Sverige det högsta arbetskraftsdeltagandet och den högsta sysselsättningsgraden för kvinnor. Det är bra och bland annat tack vare att regeringen under krisen har kunnat föra den expansiva och stöttande politik som är bra för jobben och inte drivit den åtstramningspolitik som socialdemokrater och miljöpartister plötsligt blivit för.

I grund och botten har vi jobbat offensivt för jämställdhet. Vi har infört RUT- och ROT-avdrag som gör det lättare att jobba och klara familjen. Vi har öppnat välfärdsverksamheter för konkurrens och företagsamhet. Vi har gjort det mer lönsamt att arbeta, och vi har förstärkt arbetslinjen.

Per Bolunds hela replik bygger på att han inte går in och svarar på vad hans bensinskattehöjningar betyder för kvinnor, vad de betyder för kvinnorna på landsbygden och vad de betyder för landsbygden som helhet.

Miljöpartiet är ett parti för stockholmare som i grund och botten tänker ta sig själva friheter och lägga kostnaden på oss som lever på landet.

(Applåder)

Anf. 27 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Det är lite drygt två veckor sedan som regeringen tillsammans med Miljöpartiet presenterade en ny migrationspolitik för Sverige, där man ensidigt genom Europeiska unionen erbjuder permanent uppehållstillstånd till alla som kan hävda att de kommer från Syrien och har lyckats ta sig till Sverige.

Det har fått vissa konsekvenser. Det har fått de konsekvenserna att asylströmmar till övriga EU-området nu vänder sig mot Sverige. Över hela Mellanöstern söker man sig nu via svenska ambassader för att komma till Sverige. Meddelandet har klart och tydligt gått ut att man till Sverige kan få permanent uppehållstillstånd om man kan hävda att man kommer från Syrien.

Då borde man rimligtvis också kunna se det i regeringens budget. Titade man i vårbudgeten såg man från 2013 till 2017 en successiv ökning av anslagen till utgiftsområde 8 Migration. Men döm om min förvåning när vi studerade höstbudgeten i morse, för nu är det precis tvärtom!

Bara i förra veckan var det nästan 2 000 asylsökande mot normala 500–700 i veckan. Redan nu har man alltså sett konsekvenserna av den signalpolitik som regeringen för. Men vi ser det inte i regeringens budget.

Missuppfatta mig inte nu: Om regeringen har beslutat sig för att sänka anslagen till migration välkomnar vi det. Men man måste inse konsekvenserna av de signaler som man sänder ut. Jag tror att vi, när vi står här och debatterar vårändringsbudgeten, återigen kommer att se att regeringen begär mer pengar därför att man inte har lyckats budgetera för migrationen i Sverige.

Är det så, finansministern, att ni har gjort så bara för att skapa ett fiktivt reformutrymme?

Anf. 28 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Jag kan försäkra Sven-Olof Sällström att vi inte har ändrat prognoserna beträffande flyktingpolitiken för att skapa oss reformutrymme.

Den här debatten måste ha en allvarlig grund. Den är att vi har en mycket besvärlig utveckling i Syrien. Det pågår ett inbördeskrig. Vi vet att ungefär 100 000 människor har skadats i det kriget. Det har använts kemiska vapen för första gången på decennier på ett sätt som strider mot varje grund för folkrätten.

I det läget har naturligtvis Sverige och övriga Europa ett ansvar – det är ingen som helst tvekan om det. Vi ska ta det ansvaret för att människor som behöver en fristad ska få det.

Vad vi nu talar om är att de myndigheter som är ansvariga har gått ut och meddelat hur vi kommer att förhålla oss om människor flyr från Syrien. Det är en självklarhet att vi ska agera på det sättet.

Det vi gör i budgeten är att vi varje gång får in underlag för prognoserna, tillämpar dem och ser var vi landar. Den här gången minskade migrationskostnaden lite, eftersom vi i relation till de bedömningar som gjordes i våras har haft en något mindre migration. Om det nu visar sig att det kommer flyktingar till Sverige från Syrien stiger säkert kostnaden lite grann för det, och då får vi ta det och lösa den frågan på precis samma sätt som vi alltid gör.

Men låt oss inte göra detta till en fråga om några miljoner hit och dit, när vi talar om att människor flyr ett land där vi under hösten har sett hur man har använt kemiska stridsmedel! Om det är någon gång som även Sverigedemokraterna borde inse att vi har ett globalt ansvar är det väl i detta fall.

(Applåder)

Anf. 29 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Från vårbudgeten till nuvarande höstbudget har ni dragit av 9,3 miljarder kronor från utgiftsområde 8 Migration samtidigt som flyktingströmmarna har tredubblats, om man tittar på hur de ser ut just nu. Hur ska man tolka det? Är det för att skapa budgetutrymme, eller förstår ni inte de signaler som ni sänder ut?

När det kommer till flyktingarna från Syrien: Jag var inne och kollade på UNHCR:s hemsida i morse. Det finns i dagsläget två miljoner flyktingar i och kring Syrien.

UNHCR gick ut med en appell i början på sommaren och begärde pengar för att ta hand om flyktingsituationen i Syrien. De har fått in 40 procent av det utrymmet. Det saknas fortfarande 1 798 000 000 dollar. Av en händelse motsvarar det nästan på öret lika mycket pengar som du,

Anders Borg, för nästa år vill lägga bara på utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet.

Vi vill ta de pengarna och satsa dem på UNHCR i stället. Redan i förra budgeten satsade vi 5,5 miljarder kronor mer än regeringen på UNHCR:s verksamhet.

Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Det råder inbördeskrig i Syrien. Man har använt kemiska stridsmedel. Om Sverige någon gång ska vara en öppen fristad för människor så är det väl i denna situation! Det kommer naturligtvis fler flyktingar till Sverige från Syrien om det är ett varaktigt krig. Sedan går oroligheten över och flyktingströmmarna minskar, och då klarar vi av en bra integrationspolitik.

Men att Sverige skulle säga att vi inte upprätthåller det vi har lovat, i ett läge när det är inbördeskrig och där man har använt kemiska vapen, är för mig obegripligt. Sedan ska vi naturligtvis säkra att utgifterna ligger på rätt ställe i budgeten – det gör vi alltid.

Låt mig också när det gäller UNHCR påpeka att Sverige är en av de största bidragsgivarna till den mission som nu görs i Syrien, där vi brett stöttar länderna i närområdet. Men det kan inte vara en ursäkt eller ett alternativ till att vi säger att människor har rätt till en fristad i Sverige när det råder inbördeskrig.

(Applåder)

Anf. 31 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! När jag ser Anders Borg tänker jag på siffran 27. Det är inte att Anders Borg ser ut som en 27-åring, vilket han kanske hoppades, utan att hans skattesänkningar faktiskt är 27 gånger större än regeringens samtliga satsningar på kommunsektorn, det vill säga vård, skola och omsorg.

Högerregeringen har alltså sedan 2006 sänkt skatterna med 130 miljarder kronor, snällt räknat, och höjt anslagen i kommunsektorn med ynka 4,8 miljarder kronor i fasta priser enligt Sveriges Kommuner och Landsting, samtidigt som det har blivit en halv miljon fler invånare – 27 gånger mer i skattesänkningar än till det gemensamma.

Borg är rätt fixerad vid plånboksperspektivet. Men finns det inte någon gräns för hur tunn och mager välfärdens gemensamma plånbok kan vara? Den är nu tunn och nött, så att den nästan är genomskinlig. Det märks, för skattesänkningar måste ju betalas. Det går liksom inte att fortsätta att låtsas som något annat.

Hela sommaren har varit en kriskavalkad i förlossningen och sjukvården. Mammor som inte får föda tryggt har hänvisats än hit, än dit. Bara i Malmö avvisades 260 kvinnor som skulle föda barn. Sjukvårdspersonal slår larm om för lite resurser, anorektiska organisationer och bristande patientsäkerhet. I Skåne till och med dör patienter på grund av för lite resurser. I Dorotea har man inte ens råd med två akutplatser.

Sjukvården behöver resurser – inte ett jobbskatteavdrag till, för det botar inte någon människa, utan snarare tvärtom.

Ni har lagt 30 gånger mer på sänkt skatt till högavlönade genom sänkning av den statliga skatten i den här budgeten än till sjukvården – 30 gånger mer! Samtidigt är det 12 000 barn som har lämnat skolan utan

Prot. 2013/14:3
18 september

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

att vara behöriga till gymnasiet. I högerns Sverige är det återigen barnens bakgrund som avgör studieresultaten. Men eleverna behöver inte mer skattesänkningar utan fler lärare.

Anders Borg! Är det nu dags att se hur välfärden håller på att krackelera? Ser du det över huvud taget?

Anf. 32 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Låt mig nämna att Sverige har 50 procent av bnp i offentliga utgifter. Låt mig nämna att Sverige tillsammans med Frankrike och Danmark har de högsta sociala utgifterna inom industriländerna. Låt mig nämna att Sverige och ett par andra länder har högst andel av de sysselsatta i skattefinansierad välfärd.

Jag tycker att det kan vara klokt och rimligt att vi har en väl utbyggd välfärdsstat – det skapar sammanhållning och lägger grund för trygghet för människor.

Men att ge beskrivningen att det råder social nedrustning i Sverige, när utgifterna i fasta priser för välfärdens kärna har ökat med 100 miljarder kronor sedan 2006 och när vi har tillfört 30 miljarder kronor till välfärdens kärna under de här åren i reformer, det är inte att ge en korrekt bild.

Sverige har när det gäller omsorg och utbildning de högsta utgifterna i världen som andel av bnp tillsammans med Danmark. Vi har kunnat trygga välfärden och trygga jobben samtidigt, och det är därför att vi har hållit ordning i transfereringssystemen. Det är det som svensk politik har hållit på med de senaste 20 åren, att skapa ordning i transfereringssystemen.

Men vi vet att när Ulla Andersson, Socialdemokraterna och Miljöpartiet lägger ihop sin politik, då blundar man för att transfereringarna nu har börjat röra på sig igen, och då blundar man för att vi igen ser stigande kostnader för människor utanför arbetsmarknaden.

Sanningen är att när Socialdemokraterna har fått svika vallöften – när man har sagt till väljarna att man lovar höjda försäkringar, semesterveckor och allt vad det är och sedan har fått svika de löftena – då är det därför att man har tappat kontrollen över transfereringarna. Nu vill Ulla Andersson, Socialdemokraterna och Miljöpartiet gå tillbaka till den politiken. Då undermineras skolan. Då undermineras sjukvården. Vi har i dag fler anställda i den skattefinansierade välfärden än vad vi hade 2006. Det är ungefär 20 000 fler, och det är det därför att vi har kunnat prioritera jobben och hållit ordning på transfereringarna och därigenom skapat resurser för välfärdens kärna. Där går skiljelinjen. Man måste ha arbeten innan man kan fördela.

(Applåder)

Anf. 33 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Vänsterpartiet vill bygga ett samhälle på omtanke och solidaritet – ett värdigt samhälle, helt enkelt. Därför vågar vi också se de brister som finns i välfärden. Vi kommer att lägga mer pengar på sjukvården, för där skriker man efter mer resurser. Vi kommer att satsa på fler lärare i skolan, för vi ser hur kunskapsskillnaderna ökar. Vi kommer att satsa på riktade statsbidrag till fler anställda i äldreomsorgen, för det

är inte värdigt att hemtjänstens personal ska springa in och ut som skälade råttor.

Men, Anders Borg, det är faktiskt så att du lägger 30 gånger mer på sänkta skatter till högvärlönade, framför allt män, än vad du lägger på sjukvården. 30 gånger mer. Det visar ganska tydligt var ni har era intressen. Banksektorn har fått mer sänkt skatt på ett år än vad ni planerar att skolan ska få de kommande fyra åren. Det visar väldigt tydligt var ni har era intressen.

Ja, vi vågar se bristerna, och vi tänker göra någonting åt dem, för jag hoppas verkligen att vi när vi står här vid den här tiden nästa år har en ny finansminister.

(Applåder)

Anf. 34 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Jobb och välfärd, det är vad politik ytterst handlar om. Vill man säkra jobben ska man föra en expansiv politik under tuffa tider. Då ska man säkra arbetslinjen så att det lönar sig att jobba, och då ska man prioritera välfärdens kärna. Det är den politik som vi står för. Det är därför Sverige har 50 procent i offentliga utgifter, bland de högsta andelarna offentligt anställda i skattefinansierad välfärd och bland de mest omfattande trygghetsutgifterna. Vi har alltså klarat jobb och välfärd. Vi har lagt 100 miljarder till, tillsammans med skatteintäkterna i fasta priser, på välfärden och 30 miljarder i reformer. Varför kommer inte Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet att kunna göra det? Jo, därför att när man öppnar transfereringssystemen undermineras tryggheten. Då trycks skolan åt sidan, och då finns det inte resurser kvar till sjukvården, därför att då är det sjukfrånvaro, förtidspensioneringar och utanförskap som står för hela budgeten. Det är därför som Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet är ett hot mot välfärden i Sverige.

(Applåder)

Anf. 35 FREDRIK OLOVSSON (S):

Herr talman! När Anders Borg i dag lägger fram sin sista stora budget – hans 15:e budget i ordningen – känns det naturligt att börja summera regeringens resultat under en längre tid.

Dess värre ser det inte så bra ut när vi utvärderar regeringen på just den punkt som statsministern har sagt att vi ska utvärdera regeringen på, nämligen jobb och arbetslöshet. Jag har sagt förut, och jag ska upprepa det, att det handlar om 400 000 arbetslösa. 70 000 har varit arbetslösa i mer än två år. Det är en tredubbling under den tid som Fredrik Reinfeldt och Anders Borg har styrt det här landet. Över 30 000 personer har regeringen låst fast i fas 3, ungdomsarbetslösheten biter sig fast runt 25 procent och sysselsättningsgraden har fallit.

Det är bara när vi jämför Sverige med de riktiga krisländerna som det går att säga att vi är väldigt framgångsrika. Jämför vi med mer liknande länder ser vi att de har lägre arbetslöshet än vi. Det handlar om Tyskland, Österrike, Holland, Danmark och till och med Storbritannien, och det finns några till. Sverige har nu också längre fram till den lägsta arbetslösheten i EU och längre fram till att ligga främst än vad vi hade när Anders Borg tillträdde som finansminister.

Budgetpropositionen ger inte heller mycket hopp om framtiden. Trots att omvärlden ser ut att kunna dra Sverige ut ur lågkonjunkturen framöver spår regeringen att arbetslösheten med den nu förda politiken kommer att vara högre såväl 2014 som 2015 och 2016, alltså högre än den nivå man kallade för massarbetslöshet när man tog över makten. Det är tio förlorade år på arbetsmarknaden.

Idén om att ökade klyftor och mer otrygghet ska trycka tillbaka arbetslösheten har helt enkelt misslyckats. Den har inte fungerat. Regeringen medger alltså att arbetslösheten kommer att vara högre med den politik man för ett helt decennium efter att man kom till makten. Ändå fortsätter man på den inslagna vägen.

Samtidigt som den vägen inte levererar de resultat som är utlovade utan tvärtom låser fast människor i arbetslöshet växer ett rekryteringsgap paradoxalt nog fram på svensk arbetsmarknad. Det är ett gap mellan företagets efterfrågan och människors kompetens. Trots att hundratusentals människor går arbetslösa hittar många företagare inte den kompetens de behöver och efterfrågar. Den bristande matchningen manifesteras av att vart femte rekryteringsförsök misslyckas på svensk arbetsmarknad. Det hindrar företag från att växa, och det hindrar också uppemot 80 000 personer att få jobb.

Herr talman! Jag vill summera regeringens budget på ett annat sätt än vad finansministern gjorde. Nästan 70 procent går till lånefinansierade skattesänkningar. En femtedel går till olika reträtter, som att kompensera pensionärerna något för en skatteflyfta gentemot löntagarna som man ändå ökar. Man ställer in en tänkt besparing på gymnasieskolan och inför ett FoU-avdrag som man tidigare röstat emot här i kammaren. En åttondel går till lägre a-kasseavgifter och till höjda bidrag till dem som drabbats hårdast av regeringens politik. Mindre än en krona på 25 går till jobb och aktiva åtgärder för att få människor i arbete, och 25 gånger mer läggs på skattesänkningar än på skolan, trots de fallande resultaten. Så ser alltså den moderata valbudgeten ut.

Med tanke på att nästan allting handlar om skattesänkningar vill jag också gärna passa på att kommentera just den delen. Regeringen hävdar att detta ska leda till 13 000 nya jobb. För det första är det helt taget ur luften. Det har prövats fyra gånger nu, och vi vet att det inte fungerar.

För det andra: Låt oss anta att det den här gången skulle fungera. Då innebär det med regeringens egna siffror en kostnad på över 1 miljon kronor per nytt jobb. Politiken leder dessutom fram till att regeringen återigen missar överskottsmålet, och vi har alltså längre fram till den balans som vi ska ha.

Herr talman! Fördelningsprofilen är också sådan att tjänar man mer får man mer från skattesänkningar, både räknat i kronor och i andel av sin lön. Den som har 21 000 kronor i månadslön får mindre än en tredjedel så stor skattesänkning än den som tjänar 41 000 kronor i månaden. Den som tjänar precis som medelsvensson, 28 100 kronor i månaden, får mindre än hälften än den som tjänar runt 40 000 kronor i månaden.

Regeringen tvingas också erkänna i sitt eget underlag att klyftan mellan kvinnor och män ökar. Sverige behöver ju mer jämställdhet, Anders Borg, inte mindre. Det här är orättfärdigt, och det är fel väg för Sverige. Det bygger ökade klyftor.

Men skattesänkningar är inte den enda melodin i Anders Borgs register. Moderaterna är också ett bidragsparti i ordets verkliga mening. Sedan 2006 har den årliga kostnaden för försörjningsstödet ökat med 3 miljarder kronor. Förra året tvingades kommunerna lägga mer än 10 miljarder på försörjningsstöd. Det är en ökning med en tredjedel sedan 2006 och en rejäl ökning i antalet personer som får försörjningsstöd sedan 2006. Sambanden är förstås klara. Regeringen har misslyckats med jobben. Precis innan krisen lyckades man också säga upp den bästa försäkringen i internationell lågkonjunktur som Sverige har, nämligen en stark a-kassa.

När en halv miljon människor tvingades ut ur a-kassan på grund av regeringens chockhöjda avgifter, som man nu tvingas göra någonting åt, ja, då tvingades många söka försörjningsstöd för att klara sin tillvaro. Hälften av alla som får försörjningsstöd i dag får det av en enda orsak, för att de inte får ett arbete. Jobbmisslyckandet sätter större press på kommunerna att höja kommunalskatten för att klara välfärden. Enligt SCB fick halva befolkningen höjd kommunalskatt i år. Sedan 2006 har den höjts med 12–13 öre, och det blir sannolikt ännu mer från årsskiftet.

Regeringen ger med den ena handen och tar med den andra. Räkningen för dessa misslyckanden skickar man alltid till någon annan, till de arbetslösa, till de sjukskrivna, till kommunerna, och därmed till skolan, välfärden och alla som betalar kommunalskatt. Sina egna kommuner håller man dock om ryggen. När det kommunala utjämningsystemet nu förändrats specialdestinerar man en miljardbonus till de rikaste, moderatstyrda kommunerna. De har fått frisedel från regeringens misslyckanden. Alla andra ska snällt ställa upp och betala. Så ser Moderaternas valbudget ut.

Herr talman! Politiken är helt enkelt bara ett redskap vi använder för att förverkliga våra drömmar. Så sade Anna Lindh och Olof Palme ofta och gärna. Jag tycker att det är värt att upprepa också i en budgetdebatt. I det uttrycket ligger en stark tro på politikens kraft att förändra samhället. Vi kan välja. Vi kan påverka. Det måste inte bli som det nu riskerar att bli. Vi måste inte ta varje chans att sänka skatten. Vi kan välja att investera i jobben och i välfärden och i sammanhållningen.

Vi måste inte acceptera ytterligare år med fallande skolresultat. Vi kan välja att prioritera ett samhälle där varje barn blir sett i skolan, där klasserna är mindre och där lärarna är fler. Vi måste inte spela bort vårt försprång i kunskap genom att skära ned på utbildningsmöjligheterna. Vi kan se till att den som är studiemotiverad får plugga vidare.

Vi måste inte acceptera att sjukvården försämras och kvinnor tvingas föda på toaletterna. Vi kan helt enkelt välja vården före jobbskatteavdrag för miljonärer. Vi måste inte acceptera att pensionärer för evigt ska betala högre skatt än löntagare. Det är ingen naturlag, det är Anders Borgs lag.

Vi måste inte acceptera att företagen inte hittar den kompetens som de söker. Vi kan utbilda människor i bristyrken. Vi måste inte acceptera att vi låser in över 30 000 personer i fas 3, människor med kraft och kunskap och drömmar. Vi kan se till att de får bidra med sitt arbete till vår gemensamma välfärd, för oss alla gemensamt.

Socialdemokraterna ser alltså en annan väg än den som regeringen slagit in på. Hur det första steget på den vägen ser ut presenterar vi, precis som de andra oppositionspartierna, i vårt regeringsalternativ inom de kommande två veckorna.

(Applåder)

Anf. 36 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Fredrik Olovsson lät meddela att det nu går bättre i omvärlden och att omvärlden kan vara ett draglok, det som drar Sverige ur krisen. Det går bättre i omvärlden. Det är det draglok som ska dra Sverige.

OECD, IMF, EU-kommissionen har i sina vårpropositioner reviderat ned tillväxten i USA, Europa, världen. Jag var på Ekofinmöte i helgen och tittade då runt i salen för att se draghästen, dragloket, det expansiva landet som skulle dra Sverige ur krisen. Det kanske är Tyskland som i år har hälften av Sveriges tillväxt. Eller det kanske är Frankrike som nästa år har hälften av Sveriges tillväxt. De dragloken finns inte, Fredrik Olovsson. Vi har en internationell lågkonjunktur. Det här är femte året med lågkonjunktur, och i den jämförelsen har Sverige klarat sig bättre. Fredrik Olovssons verklighetsbeskrivning, där Sverige ska dras av en stark omvärld, finns inte i någon annan omvärldsbedömning.

Vad har vi klarat bättre? Skuldsättningen har inte ökat. Reallönerna har däremot ökat. Tillväxten har varit bättre. Arbetslösheten har ökat mindre i Sverige och en handfull andra länder än i övriga Europa, där arbetslösheten ligger på 12 procent.

Låt oss blicka utåt, för det kan vara intressant att fråga Fredrik Olovsson var han hämtar inspirationen till att bygga ut transfereringarna och höja skatterna för produktionen. Är det från Socialdemokraterna i Danmark, som stramar upp a-kassan? Är det från Socialdemokraterna i Holland, som sätter åldersgränser i välfärden? Är det från Socialdemokraterna i Frankrike, som nu vänder om? Är inte sanningen den att idén att bygga ut transfereringarna, att ge upp 20 års arbete för att få ordning på transfereringarna, handlar om populism från svenska socialdemokrater?

Vilket draglok är det du talar om, Fredrik Olovsson? Och Fredrik Olovsson, hur kan du både vara ansvarstagande och känna att det nu är dags att släppa greppet om transfereringarna?

(Applåder)

Anf. 37 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Anders Borg är bekymrad över att sjukskrivningarna ökar, att sjuktalen fortsätter att stiga. Det kan man naturligtvis med fog vara. De åtgärder som regeringen vidtagit har alltså inte hjälpt. De har lett till att människor blivit fattigare, blivit utförsäkrade, inte fått den hjälp och det stöd de behöver för att komma tillbaka. Men det har inte knäckt kostnaderna eller sjukskrivningarna framöver.

Det är Anders Borgs ansvar. Efter sju år som finansminister måste du, Anders Borg, ta på dig det ansvaret. Där kan du inte skylla på någon annan. Däremot kan du fundera på vad du gjorde under tiden, när det blev tuffare i äldreomsorgen och i skolan. Du kan fundera på vad som hände när man skar ned på det förebyggande arbetsmiljöarbetet, på Arbetslivsinstitutet och på alla de andra insatserna som skulle få människor

att orka längre, att klara sig lite längre i arbetslivet utan att bli utbrända eller sjuka. Det är ju det stora problemet.

Statsministern talar om att vi ska arbeta till 75, och då är det viktigt att kunna orka längre. Även i det perspektivet är det helt centralt att vi har ett arbetsliv som gör att vi kan klara det. Lösningen kan inte vara att vi ska slita ut människor som sedan ska hanka sig fram på det viset under lång tid.

Men om vi går tillbaka till Anders Borgs budget är det fortfarande så att han lägger 25 gånger mer på sänkta skatter än på skolan. Jag kan avslöja att när vi om ett par veckor kommer med vårt budgetalternativ kommer där att finnas en rejäl satsning på just utbildning. Det är så vi tror att vi bäst stärker svensk konkurrenskraft framöver. När vi vet att vi har 80 000 rekryteringar om året som misslyckats, ja då är det självklart att det är där man ska sätta in stöten. Det är dessutom en fantastisk möjlighet för människor att få utvecklas, att göra klassresor och andra saker som också en finansminister borde tycka är bra.

(Applåder)

Anf. 38 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Det gläder mig att Fredrik Olovsson nu är beredd att tala om transfereringarna. Vi har alltså haft en period i Sverige med 10–20 års reformarbete för att åter få kontroll över kostnaderna så att de inte tränger ut skola, sjukvård och annan sysselsättning i de offentliga verksamheterna. Vi har fått ned kostnaderna från 50 till 30 miljarder bara på sjukskrivningarna och ännu mer när det gäller förtidspensionerna.

Nu ser vi att korttidsfrånvaron, inte det vi gjorde med långtidsfrånvaron, åter ökar. Vad händer, Fredrik Olovsson, om man nedmonterar kontrollsystemen? Vad händer om man höjer ersättningarna? Vad händer om man vidgar omfattningen av systemen och gör dem mer omfattande? Jo, då kommer transfereringarna att öka på nytt, och då blir det inte någon utbildningssatsning. Då blir det sjukförsäkringssatsning för hela slanten.

Låt oss dessutom ha proportionerna rätt. Socialdemokraterna satsar 10 miljoner på sommargymnasium och 10 miljarder på utbyggda bidragssystem! Det är så den socialdemokratiska politiken ser ut.

(Applåder)

Anf. 39 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Finansministern har inte ens sett vårt budgetalternativ, men han vet precis vad den ska innehålla. Eller så hittar han på vad han tycker att det borde innehålla så att hans resa blir lite lättare.

Det kommer naturligtvis att finnas rejäla satsningar på utbildning. Vi vill se mindre klasser i det här landet. Vi vill se en obligatorisk sommar-skola. Vi vill se läxhjälp till alla, inte bara till de grupper i samhället som har råd att köpa den privat. Det har varit Anders Borgs politik och linje, det som verkligen sett till att man i den svenska skolan, som redan är mindre kompensatorisk än vad den varit, fått ytterligare stora skillnader mellan grupper beroende på varifrån i samhället man kommer, vilka föräldrar man har.

Jag vill göra precis tvärtom. Skolan är den viktigaste insatsen för sammanhållning, utveckling och framtidstro i ett land. Det är de människor som går där i dag som ska försörja alla oss här, som Hans Majestät

Konungen berättade i går. Det kan vara bra att ha med sig åtminstone till den moderata valbudgeten för nästa år.

(Applåder)

Anf. 40 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Det är skönt och härligt att komma i gång med det politiska arbetet och debattera ekonomisk politik igen. Jag har en fråga till dig, Fredrik Olovsson. Jag blir inte klok på er finanspolitik. Vill ni driva en åtstramande finanspolitik med färre jobb och högre arbetslöshet som resultat? Era propåer om högre skatter och det otydliga tolkandet av överskottsmålet tyder på det.

Vi för vår del vill hålla uppe den inhemska efterfrågan och sysselsättningen med lånade pengar. Vi har råd med det tack vare våra välskötta offentliga finanser. I dagens konjunkturläge är det precis det man ska göra, helt enligt Keynes, din gamle partikamrat Ernst Wigforss, Bertil Ohlin med flera.

Men varannan gång som företrädare för ditt parti yttrar sig är ni emot att med lånade pengar hålla uppe efterfrågan och hålla nere arbetslösheten. Varannan gång förefaller ni i stället bejaka detta. Vad vill ni egentligen? Vill ni låna enbart till högre a-kassa? Är det så vi ska förstå er politik?

Anf. 41 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Vi har fortfarande inte lagt fram vårt förslag. Det gör vi om en vecka. Men jag kan avslöja så mycket som att vi naturligtvis inte ser det här som ett tillfälle att strama åt ekonomin. Det är ingen som har föreslagit det. Frågan är hur mycket vi ska låna till sänkta skatter. Det är naturligtvis en frågeställning som man bör ha klar för sig. Då är det också viktigt att man ser till att den energi man vill stoppa in i ekonomin är så effektiv som bara möjligt.

Förra året när man skulle stoppa in energi i ekonomin tyckte Carl B Hamilton att det skulle vara effektivt att sänka skatten för bankerna. Det var en viktig del. Med tanke på resultatet, en väldigt låg tillväxt under innevarande år, var det naturligtvis en felaktig politik. Det rätta skulle naturligtvis ha varit det stimulanspaket på 10 miljarder som vi ville skjuta in till hushållen för att stimulera ekonomin.

Inför nästa år räknar man enligt finansplanen med en tillväxt som är mer än dubbelt så hög. I det läget är frågan om man verkligen ska låna pengar för att sänka skatten för de höginkomsttagare som naturligtvis minst av allt kommer att använda pengarna till det som vi vill, nämligen att stimulera ekonomin. Då finns det effektivare sätt att göra det.

Sedan finns det en restriktion i form av överskottsmålet. Vi vill ha ordning och reda i finanserna. När man nu lånar 40, 50, 60 miljarder de här åren är det klart att man gör det svårare att komma tillbaka till balans och överskott. Då nallar man också på det framtida utrymmet för de satsningar som borde göras i skola, sjukvård och annan välfärd som är betydelsefull framöver. Det är det ni gör nu. Ni nallar av framtiden för att ge till de höginkomsttagare som klarar sig alldeles utmärkt utan skattesänkningar.

(Applåder)

Anf. 42 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Det finns många saker att säga om detta, men det här med att ”nalla av framtiden” är strunt. Det är oriktigt. Om man håller uppe efterfrågan och produktionen blir framtidens skattebaser större och den ekonomiska tillväxten bättre. Det är inte höga skattesatser som finansierar vår välfärd, utan god ekonomisk tillväxt. Om man driver en keynesiansk politik får man en högre ekonomisk tillväxt och en större bnp i framtiden.

Herr talman! Vi föreslår att man sänker skatten för fyra till fem miljoner löntagare. På Fredrik Olovsson låter det som att det handlar om några bankdirektörer. Så är det inte alls.

Fredrik Olovsson erkänner att man ska låna. Men om man ska låna, är det då inte bättre att låna till högre efterfrågan och lägre arbetslöshet än att låna till högre a-kassa, som ni gör? Om man lånar till lägre arbetslöshet behövs ju inte a-kassan!

(Applåder)

Anf. 43 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Meningen med att låna är väl att man ska låna till investeringar? Det är väl det som är det allra viktigaste?

Det är ett väldigt märkligt resonemang från Carl B Hamilton. Han förutskickar att det blir väldigt många fler jobb om man sänker skatten och ändrar skiktgränsen på det sätt som är förslaget. Det var det som var slutsatsen av hans argumentation. Men i regeringens budget finns det en tabell där man berättar hur många jobb man tror att det blir av en sådan åtgärd. Det blir noll jobb. Varför ska vi låna pengar för att sänka skatten för höginkomstagare när det blir noll jobb? Borde inte effektiviteten i åtgärderna vara större när man lånar så mycket som Carl B Hamilton vill göra?

(Applåder)

Anf. 44 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Fredrik Olovsson! Jag noterar att Socialdemokraterna har ett nyvunnet intresse för svensk landsbygd. Jag noterar också er avisering av tillskott till landsbygdsprogrammet. Men Socialdemokraterna har en landsbygdsskuld. Er landsbygdsskuld, som byggts upp under decennier av socialdemokratisk politik, har missgynnats landsbygden. Det är en landsbygdsskuld som måste återbetalas. Landsbygden är för viktig för att bli ett politiskt verktyg som partierna ägnar förströdd uppmärksamhet åt vart fjärde år. Jag ska dock inte uppehålla mig vid den långa lista som er landsbygdsskuld utgör. Jag ska vara snäll och lämna den retroaktiva skulden och i stället hålla mig till era förslag som ligger på bordet i dag.

Ni vill införa en lastbilsskatt på 4 miljarder årligen som direkt kommer att slå mot svensk landsbygd. Jag tycker att det är rimligt att skuldföra halva den kostnaden, 2 miljarder, på svensk landsbygd. Ni vill införa slakteriavgifter på 100 miljoner årligen och en handelsgödselskatt på 300 miljoner årligen.

Fredrik Olovsson! Varför berättar ni inte det här? Hur tänker ni åtgärda den situation som uppstår med denna straffbeskattning av vår landsbygd? Hur tänker ni amortera er landsbygdsskuld, Fredrik Olovsson?

Anf. 45 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Efter sju år av problem för landsbygden med den här regeringen ska alltså vi beskyllas för utvecklingen. Det är mycket märkligt. Efter sju år får man väl börja ta lite ansvar?

Det här är ingen remissdebatt om något socialdemokratiskt förslag, utan om den lunta som ligger på podiet här i kammaren. Där har inte Centerpartiet fått med så mycket, så jag förstår att det känns obekvämt att prata om den. Där finns ingen avskaffad andra sjuklönevecka, vilket var det som stod högst uppe på prioriteringslistan för Annie Lööf att genomföra. Det blev ingenting av det. Det blev heller inte någonting av finansieringen av landsbygdsprogrammet, vilket det borde ha blivit. Det kom inte, fast ni satte det så högt på prioriteringslistan. I budgeten ser det också ut som att ni sparar på anslaget till bärighet och tjälsäkring av vägar med nära 200 miljoner. Vad ger det för skuld? Vad tar du med dig hem till väljarna i Jämtland att be om ursäkt för?

(Applåder)

Anf. 46 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Fredrik Olovsson svarar inte på min fråga. Jag förstår att det här är pinsamt, men politisk hederlighet säger att svensk landsbygdsbefolkning måste få ett svar. En levande landsbygd förutsätter ett aktivt jord- och skogsbruk. De gröna näringarna är motorn på många ställen runt om i vårt land.

Er ekonomisk-politiska talesperson, Magdalena Andersson, har dessutom i samband med förhandlingarna om EU:s långtidsbudget drivit linjen att jordbruksstödet ska halveras. Det är er politik. Det är ni som i skugg-VÅP:en har de kostnader för svensk landsbygd som jag redogjorde för. Jag utgår ifrån att ni har räknat noggrant på vad det är som måste halveras på grund av den politik som ni driver och halveringen av jordbruksstödet. Vad är det ni vill plocka bort?

Anf. 47 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Nu är det tydligen Magdalena Anderssons fel att Anders Borg har misslyckats i förhandlingarna i EU så att man får mindre pengar där. Det är tydligen också vårt fel att Centerpartiet sedan misslyckats med att få kompensation för det från Anders Borg.

Det är tydligen också vårt fel att ni ska skära ned på anslaget till bärighet på och tjälsäkring av vägar, som många på landet talar mycket varmt och gärna om. Ta gärna med det hem och fråga väljarna i Jämtland! Jag ska fråga mina hemma i Sörmland hur de ser på centerförslagen och hur det har gått i centerbudgeten.

Vi vet alla svaret. Jag ska inte plåga Per Åsling mer med det.
(Applåder)

Anf. 48 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Jag ska ta upp frågan om brytpunkten och skiktgränsen för statlig skatt, Fredrik Olovsson.

Vi hade ett utskottsinitiativ i finansutskottet i slutet på augusti som avstyrktes av samtliga sju partier i finansutskottet förutom Sverigedemokraterna. Det må så vara. Vi fick i måndags via medierna reda på att de

rödgröna partierna nu funderar på att lägga fram ett eget utskottsinitiativ som ska beröra jobbskatteavdrag men också skiktgränsen.

Här har vi varit väldigt tydliga från Sverigedemokraternas sida. Vi kommer att stödja ett utskottsinitiativ som rör just skiktgränsen för statlig skatt, absolut. Men det förutsätter också att man inte kommer fram med ett utskottsinitiativ som innehåller både ett femte jobbskatteavdrag och skiktgränsen eller någonting annat utan att man särskiljer dem.

Här har Vänsterpartiet och Miljöpartiet varit väldigt tydliga via medierna. Jag har inte talat med dem själv. Men det jag kunnat se i medierapporteringen är att de har sagt att det ska särskiljas medan jag upplever att Socialdemokraterna har duckat i frågan.

Därför får du en rak fråga: Kommer de att särskiljas? Kommer det ett utskottsinitiativ som bara behandlar skiktgränserna?

Anf. 49 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Vi kommer att ta initiativ inom de närmaste dagarna. Då kommer det att bli alldeles tydligt vad vi tar för initiativ och hur vi tar initiativet. Vi ser att jobbskatteavdraget och skiktgränsförändringar är felaktig politik.

Nu verkar det som att Sven-Olof Sällström tycker att det är bra politik att låna 12 miljarder till just jobbskatteavdraget trots att det inte har gett några jobbeffekter, att vi ska skuldsätta oss på det viset och att vi ska komma längre bort från det finanspolitiska ramverkets mål för hur vi ska klara budgetpolitiken. Det är högst beklagligt att det är på det viset.

Jag skulle vilja fråga Sven-Olof Sällström hur det kommer sig att Sverigedemokraterna har ändrat sig på den här punkten. Ni har tidigare sagt att ni inte tyckte att jobbskatteavdraget borde genomföras.

Vad är det som gör att en så viktig del i den ekonomiska politiken helt plötsligt från ett år till ett annat får en helt annan väg för Sverigedemokraterna?

Anf. 50 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Sanningen är, Fredrik Olovsson, att vi sverigedemokrater verkligen kan göra både och. Vi har ett annat reformutrymme än vad ni eller regeringen har på våra besparingar när det gäller asyl- och anhöriginvandringen, det migrationspolitiska området och integrationspolitiken. Vi har ett helt annat budgetutrymme. Vi behöver inte låna till de reformerna.

Vi kan sänka pensionärsskatten. Vi kan göra stora satsningar i välfärden samtidigt som vi sänker skatten genom ett femte jobbskatteavdrag. Det femte jobbskatteavdraget är viktigt för sysselsättningen i Sverige. Vi har ingen tillväxtmotor i världsekonomin just nu. Vi måste själva inom landets gränser upprätthålla möjligheten för företagen att överleva och växa.

Du kommer säkert att säga att våra beräkningar inte stämmer. Då säger jag samma sak som jag sagt till Anders Borg vid sex tillfällen. Visa era beräkningar! Låt oss granska dem! Låt oss bedöma dem och såga dem!

Anf. 51 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Till slut kvarstår bara ett faktum genom det sätt att agera som Sverigedemokraterna har där man lägger fram förslag om stora skattesänkningar som vi kommer att låna till i det här landet. Du kommer att släppa igenom den politik som Anders Borg går till val på. Den handlar om jobbskatteavdraget.

Om du röstar för de jobbskatteavdragen vidgar du också klyftan till pensionärerna. Då blir klyftan större. Det är Anders Bords politik. Det blir också din politik om du röstar på det sättet. Jag har väldigt svårt att få ihop logiken i Sällströms argumentation.

Det är självklart så att ni har en helt annan politik än alla andra och helt andra beräkningar än alla andra seriösa bedömare. Så är det naturligtvis. Men det skrivs snarast på det oseriösa sverigedemokratiska kontot än någonting annat.

I verkligheten kommer ni att medverka till att pensionärer får betala högre skatt än löntagare och att den klyftan kommer att vidgas ytterligare. Det är kanske inte det ni brukar säga.

(Applåder)

Anf. 52 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Det är intressant och anmärkningsvärt att vi har en öppen förhandling mellan Sverigedemokraterna och Socialdemokraterna inför hela svenska folket om vad som ska ske angående denna höjning eller sänkning av brytpunkten. Det är mycket intressant. Det ska bli spännande att följa dessa förhandlingar och denna kohandel lite längre fram.

Jag har två saker. Jag ska återkomma till frågan om marginalskatterna. Jag ska be Fredrik Olovsson om ursäkt. Jag har stått här i talarstolen och påstått att Socialdemokraterna aldrig har sänkt skatter för pensionärer. Jag måste ta tillbaka det.

Jag har slagit upp, letat lite grann och hittat en budgetproposition där ni 2002 sänkte skatten för pensionärer. Ni gjorde det. Jag har ett exempel här.

För årsinkomster på runt 220 000 kronor sänkte ni skatten för pensionärer med 21 kronor per månad. Jag ber mycket om ursäkt för detta. Men samtidigt sänkte ni för löntagarna med 258 kronor i månaden. Skillnaden var enorm, kanske inte räknat i summor men i procent.

Alliansregeringen har gått fram med många skattesänkningar den här mandatperioden. Vi har lyckats sänka skatten 600–1 000 kronor per månad per pensionär. Garantipensionärerna har fått mer än en extra månadsutbetalning under mandatperioden.

Utbetalningen för pensionärerna totalt under den här mandatperioden har varit skattesänkningar på 11,15 miljarder. Nu sänker vi skatten också för löntagarna under den här mandatperioden med 12 miljarder kronor.

Slår man ut det per person har skattesänkningarna i betydligt större omfattning gått till pensionärerna än till löntagarna under mandatperioden. Skillnaderna minskar alltså ganska snabbt.

Detta är oerhört intressant. Jag får stå och be om ursäkt. Du lyckades med att sänka skatten för pensionärerna med 21 kronor år 2002. Jag ber än en gång om ursäkt för det tidigare påståendet, Fredrik Olovsson.

(Applåder)

Anf. 53 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Att Anders Sellström påstår att vi förhandlar med Sverigedemokraterna är ofattbart. Vi har haft ett replikskifte där jag har kritiserat deras politik. Det får du till en förhandling. Det är mycket märkligt. Det är snarare ett sätt för dig att spela bort korten och det faktum att ni får igenom en så stor del av er politik med just Sverigedemokraterna. Det borde du hålla dig för god för.

När det sedan handlar om skatterna för pensionärerna har vi sänkt skatterna för pensionärerna och löntagarna samtidigt vid flera tillfällen. Vi gjorde det senast 2006. Men det är inte det viktigaste för att pensionärerna ska ha en bra ekonomi.

Det bästa sättet för att pensionärerna ska ha en bra ekonomi är att se till att pensionerna kan stiga. Pensionerna stiger bäst om människor är i arbete. Det är därför som pensionerna sänks nästa år. Det är för att vi har en misslyckad jobbpolitik. Det är därför som vi behöver en regering som prioriterar jobben och som inte fortsätter med det som redan har misslyckats.

När det handlar om skiktgränsen innebär den skattesänkningen att vi använder mer reformutrymme än vad pensionärsgruppen får som helhet. Det förslag från er som ligger på riksdagens bord innebär också att klyftan mellan löntagare och pensionärer förstärks nästa år. Den blir större. Ni slår in ytterligare en kil däremellan.

Jag har förstått att det är väldigt viktigt för er att klyftan består. Det är det som ska ge så många nya jobb. Hela grunden för Anders Borgs politik är att klyftor ska ge jobb. Det vore bra om Anders Sellström berättade: Hur många jobb har det blivit nu när pensionärerna betalar så mycket högre skatt än löntagare?

(Applåder)

Anf. 54 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! I den proposition som lades fram angående skattesänkningen på 21 kronor för pensionärer står det också om marginalskatter. Ni var oroad för att det var en så stor andel av befolkningen som fick betala marginalskatter på den tiden. Det var nämligen 18 procent av löntagarna som fick betala marginalskatt. Och ni sänkte detta. Ni gick fram och ville sänka brytpunkten så att andelen skulle minska till 17 procent. Argumentet var att ni minskade marginalskatterna för låg- och medelinkomsttagare för att samtidigt öka köpkraften. Det var orsaken.

Vet du hur många som betalar statlig skatt i dag, Fredrik Olovsson? Det är 29 procent av löntagarna. Vi vill sänka andelen till 26 procent. Gäller inte samma argument i dag som 2002 för dig som socialdemokrat? Vad är det för principer som du arbetar efter, Fredrik Olovsson?

(Applåder)

Anf. 55 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Sedan 2006 har det svenska skattesystemet förändrats i grunden. Det är ett helt annat skattesystem än tidigare. Det finns inte längre någon uppgörelse från 1994 som fungerar. Det är beklagligt. Vi har ett lappverk till skattelagstiftning och skattesystem i dag. Jag tror att många utanför detta hus tycker att det vore bra om man kunde ha en rejäl översyn för att ställa en del av det till rätta.

Ett stort problem och en helt ny sak som inte har funnits tidigare är just det påfund som Anders Borg och även Kristdemokraterna står för, nämligen att pensionärer ska betala högre skatt än löntagare. Det är en bärande del i er ekonomiska politik. Ni tycker att det är oerhört viktigt att denna klyfta finns, för den ska skapa fler jobb.

Därför tycker jag att det vore bra om Anders Sellström kunde berätta precis hur många jobb det har blivit av att pensionärer betalar högre skatt än löntagare. Det måste ju vara det som är syftet. Varför ska de annars göra det? Om Anders Sellström kan berätta det får han gärna återkomma i sitt anförande.

(Applåder)

Anf. 56 PER BOLUND (MP):

Herr talman! Detta är en speciell dag för mig och för mina partikamrater. Det är i dag 25 år sedan Miljöpartiet först kom in i riksdagen. Vi kom in mycket på grund av ett missnöje hos befolkningen med hur politiken möter de utmaningar vi står inför när det gäller till exempel klimat, rättvisa och jämställdhet.

Mycket har hänt här i landet sedan dess. På en del områden rör sig Sverige i rätt riktning. Vi har öppnat våra gränser för människor och idéer från andra delar av världen – människor som har kommit till oss på flykt, för jobb eller av kärlek. De har fört med sig nya språk, kulturer och tankar som har gjort Sverige till ett mer spännande land och som hjälper oss att möta de utmaningar vi står inför.

På andra områden går utvecklingen åt fel håll. Jag har tidigare lyft upp jämställdheten. Klimatförändringarna börjar nu sätta sina tydliga spår till och med i Sveriges geografi. Skånes stränder försvinner ut i ett stigande hav. Sveriges högsta berg, Kebnekaise, blir allt lägre när isen på toppen smälter. Vi drabbas av fler översvämningar, stormar och andra extrema väderhändelser på grund av ett förändrat klimat. Denna utveckling kan, och måste, vi stoppa.

Regeringen Reinfeldt har nu styrt Sverige i 2 537 dagar. Regeringens bärande idé var redan från dag ett att sänka skatter skulle leda till fler jobb. Men efter alla dessa dagar och år är facit tydligt. Arbetslösheten har ökat. Många saknar jobb och står nu utan både a-kassa och sjukförsäkring. Skolor och sjukhus, kollektivtrafik och äldreomsorg, förskolor och bostäder – allt lider av brist på investeringar och brist på satsningar som rustar Sverige inför framtiden.

Regeringen Reinfeldts politik leder till att vår skuld till de kommande generationerna växer. Det är särskilt tydligt på två områden: klimatet och skolan. Anders Borg vill spendera 24 miljarder kronor i årets budget. Två tredjedelar av de pengarna vill han lägga på skattesänkningar, framför allt ett femte jobbskatteavdrag. Han föreslår också en särskild skattesänkning riktad till dem med högst inkomster i vårt land. Det gäller alltså inte dem som har de lägsta, utan dem som har de högsta inkomsterna! Detta ökar självfallet klyftorna i Sverige, men det är också ett slag mot jämställdheten när klyftan mellan mäns och kvinnors inkomster ökar stadigt med regeringens politik.

Men Anders Borg står alltmer ensam med sin entusiasm för detta förslag. När vi frågade svenska folket i somras visade det sig att bara 6 procent av svenskarna prioriterade ett femte jobbskatteavdrag. Resten

ville hellre se satsningar på skolan, på klimatet eller på en järnväg som fungerar.

Arbetslösheten i Sverige är nu högre än i jämförbara länder i Europa trots att regeringen har prövat med ett första, ett andra, ett tredje och ett fjärde jobbskatteavdrag och nu planerar för ett femte. Om diagnosen är felställd hjälper det inte att skriva ut samma recept om och om igen. Regeringen tror fortfarande att arbetslösheten beror på att folk inte vill jobba. Detta bygger på en djup misstro mot svenska folket. Vi säger att detta är fel analys. Problemet med arbetslösheten är att företagen inte kan och vill anställa. Arbetsgivare vågar inte anställa en till. Därför är ytterligare ett jobbskatteavdrag fel lösning. Det som behövs är i stället satsningar som gör att arbetsgivare vågar anställa.

Miljöpartiet säger tydligt nej till ytterligare ett jobbskatteavdrag. Det kan inte vara rätt prioritering i dagens läge. Vi vill i stället att statens pengar ska användas till investeringar för framtiden och till satsningar på klimatet, skolan och företagen. Det skapar jobb och bygger Sverige starkt inför framtiden. Det är en politik som tar ansvar i stället för att skicka notan till kommande generationer.

Herr talman! Om några dagar inleds här i Stockholm ett viktigt möte med FN:s klimatpanel IPCC. Då kommer vi alla att få höra vad den samlade vetenskapen har att säga om klimatförändringarna. Regeringen Reinfeldt har all anledning att lyssna på budskapet. Klimatet förändras nu snabbare än någonsin, och varken natur eller människor hinner anpassa sig. Ekosystem och samhällen hotas av allvarliga följder som också hotar vår framtida ekonomi.

Men av detta märks knappt ett spår i regeringens budget. Det syns inte det här året heller. Finansminister Anders Borg har inte nämnt klimatproblemen med ett ord i någon budgetdebatt sedan 2008. Inte heller här i dag får vi höra finansministerns analys av klimatutvecklingen. Det tycks vara en icke-fråga.

Nu ser vi resultatet. Regeringen har under de senaste veckorna gjort över 50 budgetspel med löften om miljarder och miljoner till alla möjliga ändamål. Men ingen gång har det handlat om krafttag för att möta klimathoten. De åtgärder regeringen nu kommer med i sin budget skulle ge minskningar av de svenska utsläppen med 4 promille. Det blir pinsamt att ta emot FN:s klimatpanel med detta budskap, Anders Borg.

Anders Borg och regeringen har inte pekat ut någon tydlig väg för hur transportsystemen ska moderniseras och klimatanpassas. Trots att bensin- och dieselpriserna fortsätter att stiga saknas det en politik för hur förnybara bränslen ska kunna ta över och för en effektivare bilpark.

Miljöpartiet vill gå en annan väg. Vi satsar över 1 miljard varje år på att skydda samhället mot översvämningar i spåren av ett ändrat klimat. Vi föreslår 28 miljarder under de kommande fyra åren i ökade anslag för att modernisera järnväg och kollektivtrafik. Vi kommer att satsa på ökad produktion av de förnybara drivmedel vi behöver för att driva våra bilar och lastbilar. Vi föreslår en rejäl satsning på att rusta och energieffektivera bostäderna i miljonprogramsområdena med hjälp av ett klimatsmart ROT-avdrag. Det är så man möter ett förändrat klimat, Anders Borg. Men det är också så man gör satsningar som ger jobb och nya företagsmöjligheter i Sverige.

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Herr talman! En annan viktig framtidsinvestering är att skapa en bra skola. Regeringens reformer har, som ni känner till, varit oräkneliga under de sju åren den har suttit vid makten. Men reformivern har inte lyckats ge barn och elever det de behöver mest av allt: kvaliteten i undervisningen och mer tid med sina lärare. När en elev får tid med en kunnig och engagerad pedagog kan man klara kunskapsmålen; det visar tydlig forskning. När eleven inte får det riskerar han eller hon i stället att tidigt halka efter, och skolans mål blir till slut omöjliga att nå. För att se till att fler av våra bästa krafter i samhället söker sig till lärargärningen investerar Miljöpartiet 5 miljarder i höjda lärarlöner i vår kommande budget.

Vi vill ha en läsa-skriva-räkna-garanti för de lägsta årskurserna och rätt för lärare att fatta beslut om stöd för att säkerställa att eleverna får det de behöver i rätt tid.

Vi vill att lärares tid för att förbereda sina lektioner och för att möta eleverna ska fördubblas jämfört med i dag. Det kräver minskad byråkrati och mer personal i skolan, men det ger lärare möjlighet att vara just lärare.

Herr talman! Regeringen tycker om att prata om hur viktigt det är att skapa jobb, men trots det visar man en förvånande brist på förståelse för hur arbetsmarknaden fungerar och för företagens villkor.

Det finns i dag en tydlig riksdagsmajoritet för att minska företagens kostnader och risker genom att ta bort sjuklönen. Men trots den majoriteten och trots att många företagare efterfrågar det lyckas inte regeringen presentera någon lösning. Företagarna säger att sjuklöneansvaret är ett stort hinder för att anställa och att tusentals nya jobb skulle kunna skapas, men regeringen kommer inte med några förslag på skarpa förändringar som på allvar kan minska företagets risker och kostnader. Det är inte att ta ansvar för jobben.

Långtidsarbetslösheten bland de unga har stigit kraftigt under regeringens tid vid makten. Men det är inte ett generellt problem för alla unga att få jobb. I stället har olika grupper av unga olika typer av problem. Det måste man se för att kunna möta den problematiken på allvar. Så länge regeringen blundar för att även unga människor är individer med olika problem som kräver individuella lösningar kommer ungas långtidsarbetslöshet och utslagning från arbetsmarknaden att fortsätta.

Miljöpartiet vill i stället satsa på skraddarsydda lösningar för att hitta jobb eller utbildning åt varje ung person. Vi vill slopa sjuklöneansvaret helt för småföretagen, både den första och den andra sjuklöneveckan, och vi vill satsa på utbildningsplatser, praktik och yrkesintroduktion för unga. Det är att satsa på kommande generationer i stället för att ge någon extra hundralapp i skattesänkningar till dem som redan har ett jobb.

Herr talman! Anders Borg är finansminister i en svag minoritetsregering. Vi ser att Sverige behöver en ny regering som har kraft och idéer för att på allvar möta framtidsutmaningarna. Det är bara då som vi om 25 år, när Miljöpartiet fyller 50 år i riksdagen, kommer att kunna se tillbaka och säga: Vi tog vårt ansvar, vi investerade och vi byggde Sverige tryggt och starkt.

(Applåder)

Anf. 57 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Den 29 maj presenterade Eurostat statistik för CO₂-utsläppen. Där får vi statistik för 27 av EU:s länder. Där redovisas hur CO₂-utsläppen har utvecklats under det senaste året. I Sverige har CO₂-utsläppen minskat med 10 procent. Det är fem gånger så mycket som genomsnittet för EU. Är det ett tecken på att Sverige tar ledningen i klimatfrågan därför att regeringen gör rätt saker? Eller hur ska vi förstå den informationen, Per Bolund? Kan det vara så att vi har tagit bort de undantag med återbetalning av dieselskatt till jordbruket som Per Bolund införde? Kan det vara så att vi har breddat skattebelastningen för CO₂-skatten? Kan det vara så att vi har gjort breda investeringar för att underlätta?

Jag tycker att det är ärligt av Per Bolund att han kommer in på klimatfrågan. Det för mig osökt till bensinskatten, lastbilsskatten och energiskatterna. Det här är en nyckelfråga i svensk demokrati i den meningen att om man tänker gå till val på en skattechock och vet att många väljare är skeptiska till det ska man väl gemensamt ge besked om det så att man ärligt kan se väljarna i ögonen och berätta vad man står för, och då ska man väl förhandla om det innan budgeten läggs fram och före valet. Tänker ni förhandla med Socialdemokraterna? Blir det en 1 krona, 2 kronor, 3 kronor, eller var stannar budgivningen? Hur mycket ska bensinskatten höjas? Hur mycket ska landsbygden betala för Per Bolunds politik?

(Applåder)

Anf. 58 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det är kul att man kan provocera Anders Borg att diskutera klimatet. Det var på tiden att finansministern tar klimatordet i sin mun.

Finansministern lyfte ut ett enskilt år och stoltserar med att man har lyckats sänka utsläppen då, men han glömmer bort att säga att året innan var det inte alls samma historia. Då var det snarare en ökning av utsläppen från Sverige. Det visar att regeringen inte har någon sammanhållen, fungerande klimatpolitik, utan det går lite upp och ned beroende på om vädret är varmt eller kallt. Det tycker jag inte är så mycket för finansministern att vara stolt över.

Det är också intressant att höra finansministern kritisera de förslag som vi kommer med när det gäller att på allvar ställa om samhället mot ett minskat fossilbränsleberoende och minskade utsläpp. De förslag som vi lägger fram stämmer i mycket stor utsträckning överens med Klimatberedningens, som den här regeringen tillsatte. Där står alla partier, inklusive Moderaterna, bakom den nivå på koldioxidskattehöjning som finansministern nu anklagar oss för och säger att det vore ett dråpslag för landsbygden. Vad var det som gjorde att ni ställde er bakom den nivån i Klimatberedningen och tyckte att det var en rimlig nivå för att minska klimatförändringen?

Vi vågar blicka långt in i framtiden. Om man gör det ser man att den stora utmaningen för landsbygden är ett stort fossilberoende. Vi vet att oljan mer och mer blir en begränsad resurs som gör att priserna på fossila bränslen kommer att öka. Med den politik som regeringen för, där vi

kommer att fortsätta att sitta kvar i stort fossilberoende framöver, kommer landsbygden att drabbas hårdast.

Vi vet också att klimatförändringen kommer att slå hårt mot landsbygden i form av mer torka, fler svåra skogsbränder och fler svåra stormar som stormen Gudrun som slog ut en stor del av skogsbruket i Småland till exempel. Jag tror inte att det är någonting som svenska folket och de människor som kommer att bosätta sig på landsbygden i framtiden kommer att vara glada över, utan de förväntar sig en regering som tar ansvar för klimatet och som minskar den sårbarhet som vi har i dag. Och den regeringen har vi tyvärr inte på plats i dag.
(Applåder)

Anf. 59 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Medan Per Bolund blickar in i framtiden ska vi andra leva i vår egen vardag. Då är det viktigt hur det går med hushållsekonomin. Det är någonting som vanliga människor vill veta. Här har vi partier som söker regeringsmakten, och då vill de inte höra vad man blickar ut över i framtiden. De vill höra hur det blir med plånboksfrågorna och hur ekonomin fungerar för vanliga människor.

Jag ska ge ett löfte här. Per Bolund frågade om jag ville fortsätta att diskutera de här frågorna. Jag lovar Miljöpartiet och Socialdemokraterna att jag ska nämna bensinskatten i varje debatt jag deltar i fram till valdagen.

Jag tycker att det är mycket problematiskt att man söker ett väljarmandat för en politik som man inte är beredd att tala öppet om inför väljarna. Gå till val på att höja bensinskatten tillsammans med Miljöpartiet, men berätta då det för väljarna så att alla människor i Katrineholm, Eskilstuna, Luleå och var vi än är i landet vet att om man låter Per Bolund ta hand om skatterna blir det en skattechock för vanligt folk! Då höjs bensinskatten. Då får man ställa bilen. Då kan man inte längre pendla till arbetet. Det är vad Socialdemokraterna ska berätta för väljarna, annars uppfyller man inte de krav vi har för att driva en valrörelse.
(Applåder)

Anf. 60 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det är intressant att höra Anders Borgs retorik. Det är också intressant att han inte tycker att väljarna ska kunna göra ett klokt val mellan olika alternativ i politiken. Jag tror att väljarna uppskattar att det finns ett tydligt grönt alternativ i svensk politik som i sin budget tydligt lyfter fram vad som är nödvändigt för att vi ska få ett hållbart klimat och som ser till att vi fasar ut de fossila bränslena och gör att vi kan producera bränslen i Sverige i stället genom att till exempel använda vår biomassa. Jag tror att det är ett budskap som många väljare vill ha och känner sig lockade av.

Sedan får vi se hur väljarna lägger sin röst och vilka partier som kan bilda majoritet efter nästa val. Jag tycker att det är en mycket märklig syn på demokrati att ett år före valet kräva besked om hur väljarna ska rösta och vad det kommer att leda till.

Jag tycker också att Anders Borg har en mycket märklig syn på detta med effektivitet. Han pratar mycket om effektivitet. Men när det gäller att använda de styrmedel som vi vet är mest effektiva för att minska vår

klimatpåverkan ryggar Anders Borg tillbaka och vågar inte använda dem. Det är väl framför allt av populistiska skäl och för att han är rädd för att det ska få negativa konsekvenser i glesbygden.

Vi tror att det finns en stor uppskattning av att man vågar komma med de åtgärder som vi vet är nödvändiga och som forskningen pekar på för att möta klimatutmaningen, och regeringen vågar tyvärr inte närma sig de lösningarna.

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Anf. 61 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Ni planerar ett utskottsinitiativ, som det kallas, för att stoppa lägre skatter för fyra fem miljoner svenskar. Det sker genom ett agerande som underförstått är anpassat till Sverigedemokraternas politik. Enligt tidningen Dagens Industri i dag och ditt svar tidigare i dag till TT, Per Bolund, planerar du, Magdalena Andersson, Fredrik Olovsson och Ulla Andersson att skraddarsy initiativet till Sverigedemokraternas skattepolitiska upplägg genom att dela upp ert initiativ i två hemställanspunkter. Det låter lite tekniskt, men det är en anpassning.

Ni tre oppositionspartier är ofta oense om mycket, men i den här frågan är ni ense om att agera samstämt med Sverigedemokraterna. Jag trodde faktiskt aldrig att jag skulle uppleva att de rumsrena partierna i riksdagen skulle lägga sig till rätta så att det passar Sverigedemokraterna, allra minst Miljöpartiet. I praktiken spelar du och Miljöpartiet nu under täcket med Sverigedemokraterna. Ert förslag om tudelat utskottsinitiativ är samstämt med Sverigedemokraternas politik, även om det inte är avstämt med Sverigedemokraterna.

Ni tre partier flyttar nu enligt min mening anständighetens gräns i Sveriges riksdag. Ni gör ett anpassligt agerande till Sverigedemokraterna mer rumsrent. Hur känns det, Per Bolund, att agera på ett sätt som gynnar legitimiteten hos ett parti som har sina rötter i främlingsfientlighet och nazism?

Anf. 62 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det var en lång rad av nonsens som Carl B Hamilton kom med, när man minns att nio av tio beslut som regeringen får igenom här i riksdagen, där det finns kontroverser, får man igenom tillsammans med Sverigedemokraterna. Vem är det som har störst skuld när det gäller att legitimera Sverigedemokraterna som politisk kraft? Det tycker jag att Carl B Hamilton ska fundera över.

Jag kan också notera att regeringen nu vågar lägga fram jobbskatteavdraget, därför att man förlitar sig på Sverigedemokraternas röst i den frågan. Man kan lika gärna säga att Carl B Hamilton och hans vänner legitimerar och använder sig av Sverigedemokraterna i riksdagen för att få igenom sin politik.

Jag tycker att det stora bekymmer som vi har att möta i dag i Sverige är att vi har en regering som faktiskt är den första regeringen sedan lotteririksdagen på 1970-talet som inte bemödar sig om att skaffa en majoritet i Sveriges riksdag för sin politik. Det är första gången på 40 år som vi har en regering som inte ens bemödar sig om att lyfta luren och ringa till oppositionen för att försöka få en majoritet bakom sina förslag. Det är klart att det ibland leder till att man inte får en majoritet bakom de reformer man lägger fram förslag om. Det får väl Carl B Hamilton inse. Jag

tror att du har varit med tillräckligt mycket i politiken för att förstå att det är så det går till.

Om ni hade ansträngt er för att försöka få en majoritet, som alla tidigare regeringar under 40 år har gjort, skulle ni inte stå i den här situationen. Det som är uppenbart för dem som sätter sig in i de här frågorna är att det är regeringens ointresse av att förankra sin politik som spelar Sverigedemokraterna i händerna, som gör att de blir en faktor som får påverka svensk politik. Det tycker jag är djupt tragiskt. Där har regeringen ett stort ansvar som man tyvärr inte har tagit. Det bekymrar mig för framtiden. Det måste jag säga.

(Applåder)

Anf. 63 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Om budgetreglerna ska följas ska varje parti lägga fram en helhet. Det ni nu gör är att ni splittrar upp budgetprocessen, ni backar den ett steg, och ni gör detta med en anpassning till Sverigedemokraterna. Hade ni velat hålla fast vid den praxis som har funnits i 15 år hade ni haft heltäckande egna alternativ, men det har ni inte. Ni bryter upp, ni backar, och ni backar därför att ni kan göra det eller därför att det lockar er att göra det tillsammans med Sverigedemokraterna.

En del är jobbskatteavdraget, en annan del är höjd brytpunkt. Då blir det i praktiken skraddarsytt för att passa Sverigedemokraterna. Då agerar Miljöpartiet och övriga rödgröna partier så att Sverigedemokraterna blir mer legitimt och att deras värderingar blir mer accepterade. Det blir konsekvensen av ditt och Miljöpartiets agerande. Jag trodde aldrig att Miljöpartiet skulle låna sig till en sådan politik. Jag tycker att det är vämjeligt, herr talman.

Anf. 64 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Carl B Hamilton är ju representant för en svag minoritetsregering som inte ens orkar med att skaffa sig en majoritet i riksdagen bakom sin politik. Då skapar man den typ av situation som vi nu har i Sveriges riksdag, där Sverigedemokraterna kan välja och vraka mellan olika förslag som kommer från regeringen och där man i nio fall av tio ställer sig bakom regeringens politik. Det är mycket på grund av Sverigedemokraterna som ni har lyckats genomföra många av era reformer.

Problemet i grunden är att vi har en regering som till skillnad från den tidigare socialdemokratiska inte ser till att förankra sin politik, som inte ser till att det finns en majoritet i riksdagen bakom. Det kan inte Carl B Hamilton blunda för. Förra mandatperioden hade ni majoritet. Då var det inte något problem att få igenom budgeten, men nu när ni har hamnat i minoritetsställning har ni inte klarat av att göra analysen. Ni har inte orkat med att se till att ni också får en majoritetsförankring i Sveriges riksdag bakom era förslag. Det tycker jag är ett klart underbetyg till den här regeringen och dess förmåga att styra landet. Ett resultat blir då att Sverigedemokraterna också får ett ökat inflytande. Där har regeringen en stor skuld.

(Applåder)

Anf. 65 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Konsumentupplysning brukar vara ganska intressant, Per Bolund. Man kräver ju upplysning om allt i dag. Allt man stoppar i sig vill man kunna titta på innehållsförteckningen för att se vad det innehåller. Kemikalier vill man ha koll på, så att man vet vad man använder. Det gäller djurhållning och så vidare. Man vill liksom vara noggrann med att det ska fungera. Men inom politikens område verkar det som om konsumentupplysningen helt plötsligt inte gäller. Skulle man föra fram ett alternativ, Per Bolund, Miljöpartiet, Socialdemokraterna och i det här fallet även Vänsterpartiet, till Konsumentverket för prövning är det klart att vi skulle få en fällande dom direkt.

Det var inte det jag skulle fråga om utan lite mer om koldioxid och växthusgaser. Sverige har ju från 2006, då vi släppte ut ungefär 65,7 miljoner ton växthusgaser, gått till att utsläppen 2011 hade sjunkit så att vi var nere på 61,4 miljoner ton växthusgaser. Det här är du familjär med. Vi tar oss sakta men säkert nedåt. Det finns olika åtgärder för att komma vidare, men jag har en liten fundering här.

Tittar man på koldioxiden som helhet ligger vi i Sverige på ungefär 50 miljoner ton i utsläpp. Men 2004, 2005 och 2006, när ni stödde den socialdemokratiska regeringen och förhandlade med den, var det genom ett företag som har figurerat ett tag, Vattenfall, som ni drog på er utsläpp av koldioxid med 70 miljoner ton. På ett bräde ökade ni koldioxidutsläppen för Vattenfall med 70 miljoner ton.

Ni var ansvariga för köpen av kolkraftverk i Tyskland. Det var inte i Sverige de utsläppen uppstod, men ni var med och drog på er 70 miljoner ton koldioxidutsläpp i Tyskland. Det var i ett annat land i och för sig. Det kan vara bra miljöpolitik, jag vet inte hur ni resonerar, att skicka i väg problemen till miljöpartister i Tyskland. Det står i Vattenfalls årsredovisning 2012. Hur kan ni skapa en sådan situation att ni släpper ut mer i ett annat land än hela Sveriges totala utsläpp av koldioxid?
(Applåder)

Anf. 66 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Ibland är minnet kort. Anders Sellström kanske inte kommer ihåg hur det såg ut den förrförra mandatperioden. Det var så att vi hade en socialdemokratisk regering som hade ett samarbete om delar av politiken med Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Däremot hade vi inte något samarbete om det statliga ägandet och de bolagen. Inte heller om energipolitiken hade vi ett samarbete där Miljöpartiet var inblandat. Inom energipolitiken var det vid det tillfället ett samarbete mellan Socialdemokraterna, Vänstern och Centerpartiet.

Miljöpartiet var djupt kritiskt. Jag kan inte minnas att jag hörde Kristdemokraternas röst särskilt starkt i den debatt som fördes om Vattenfalls expansion, men Miljöpartiet hade en väldigt tydlig röst i den debatten. Vi kritiserade det förslaget sönder och samman. Vi KU-anmälde den ansvarige ministern, och Björn Rosengren fick till och med en prick för den här frågan i KU, just för att vi var så djupt kritiska till den inriktningen. Hade vi suttit i regeringen hade vi självklart motarbetat det här på alla sätt och vis.

Sedan kom en ny regering. Då är det intressant att följa vad som hände efter att man hade börjat den här expansionen. Med den regering

som Anders Sellström stöder har expansionen fortsatt. Man har investerat ännu mer i djupt fossilberoende el- och värmeproduktion. Man har köpt Nuon, som ju var mer fossilberoende än vad Vattenfall var vid det tillfället och ökade utsläppen betydligt mer än man hade redan innan.

Det är modigt av Anders Sellström att gå in i den här debatten. Men när man först står passiv och inte för en diskussion när det här beslutet tas av den förra regeringen och sedan ytterligare spår på det genom att gå in aktivt som en del av regeringen, ni har ju tagit ett kollektivt beslut på regeringmötena om att köpa det här, är det väldigt märkligt att komma här och ifrågasätta Miljöpartiets hållning i den här frågan.

Vi har varit väldigt tydliga: Vi tycker att Vattenfall inte ska investera i fossila bränslen. Vi tycker att man ska investera i ett hundra procent förnybart energisystem. Det är en väldigt tydlig politik från vår sida.

Anf. 67 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Det här är i och för sig mycket märkligt, för under de fyra år då ni styrde tillsammans med Socialdemokraterna hade ni folk inne i Regeringskansliet från Miljöpartiets håll. Ni hade ju koll på de här frågorna.

Budget lades fram, som man gör i riksdagen. Man lägger fram en budget. Och den var förankrad från punkt till punkt av Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Det var ju inget prat om det. Ni hade när som helst kunnat lägga in ett veto mot budgeten och sagt: Vi ställer inte upp på det här. Köper ni kolkraftverk i Tyskland ställer vi över huvud taget inte upp. När som helst, vilket år som helst, vilken stund som helst hade ni kunnat göra det. Ni hade folk i Regeringskansliet som hade koll, men ni gjorde inte det.

Mer än Sveriges totala utsläpp av koldioxid förorsakade ni i Tyskland. Är det Miljöpartiets politik à la 2013? Det är en fruktansvärd effekt av den praktiska politiken från Miljöpartiets sida. Den kommer du aldrig undan, Per Bolund. Den ska jag jaga dig med hela tiden.

(Applåder)

Anf. 68 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Tack, Sellström, det ser jag verkligen fram emot. Den här debatten tar jag gärna framöver också.

Det som framgår tydligt, om man ser tillbaka, är att Miljöpartiet hade ett tydligt avgränsat samarbete. Vissa frågor samarbetade vi om, och vissa frågor samarbetade vi inte om. Ägarfrågorna och hur de statliga bolagen styrs var en sådan fråga som vi inte samarbetade om. Det gjorde att det ibland fattades en del felaktiga beslut som vi inte ställde oss bakom utan där vi i stället hårt kritiserade, KU-anmälde och fällde en socialdemokratisk minister som var ansvarig för frågorna.

Däremot är det svårt att förstå hur Anders Sellström kan ta sig ton i dessa frågor när han som en del av regeringen, som ansvarig också för ägarpolitiken, har gått vidare med politiken och gått med på att göra ett katastrofalt köp som både ekonomiskt och miljömässigt var fullständigt urdåligt. Det handlade om att köpa Nuon, som är ytterligare en fördjupning av Vattenfalls utsläpp av fossilberoende ämnen.

Att Anders Sellström kastar sten i glashus är en sak, men att försöka dra med sig Miljöpartiet i den sysselsättningen kommer han inte att lyckas med.

Anf. 69 CARL B HAMILTON (FP):

Herr talman! När man lyssnar till oppositionen kan man få för sig att klyftorna ökar i Sverige och att välfärden håller på att utarmas av skattesänkningar. Men så är det inte. Oppositionen luras med sanningen.

Låt mig börja med klyftorna. Ja, klyftorna i Sverige har ökat, men det var för länge sedan och under den socialdemokratiska tiden 1995–2006. Sedan dess, i modern tid under alliansregeringen, har inkomstskillnaderna tvärtom förblivit oförändrade. En forskare vid det oberoende Finanspolitiska rådet konstaterade nyligen: ”Det är en förbluffande konstant inkomstfördelning i Sverige.” Han sade vidare att det har rått ”anmärkningsvärt gynnsamma fördelningseffekter” under alliansregeringens tid. Det finns ingen grund i data eller analyser för Socialdemokraterna att gång på gång påstå att klyftorna ökar.

Stefan Löfven, Socialdemokraternas ledare, påstod i lördagens Dagens Nyheter – två gånger dessutom – att klyftorna ökar i Sverige. Men ett grundlöst påstående blir inte sannare för att det upprepas. Löfven är många år efter sin tid. Att klyftorna ökade gällde på den gamla tiden när Socialdemokraterna regerade och landet revs itu av ökade klyftor. Allianspolitiken – däremot – har hållit ihop landet sedan 2006. Alla inkluderar i Alliansens Sverige.

Låt mig gå vidare till skatterna. Utarmas välfärden av regeringens sänkta skatter? Nej, det är framför allt den ekonomiska tillväxten och tillväxten i skattebasen – bnp – som avgör hur stora skatteintäkterna blir.

Skatteintäkterna är i dag ca 50 miljarder högre än 2006 därför att tillväxten har varit hygglig. Utgifterna för vård, skola och omsorg är i dag drygt 100 miljarder kronor högre än 2006. Detta tal är rensat för inflation – alltså inte uppblåst av inflationen, märk väl. Antalet anställda i välfärden har ökat med ca 20 000 personer. De offentliga utgifterna är i dag och kommer att bli under kommande år ca 50 procent av bruttonationalprodukten.

Dessa enkla fakta visar att det är bisarrt att påstå att regeringens politik skulle ha som resultat att utarma den offentliga sektorn eller välfärden.

I själva verket, herr talman, är en god ekonomisk politik det enda som kan trygga framtidens finansiering av offentlig service och till exempel pensionerna. Det är inte högre skattesatser som säkrar välfärden, och det är inte ändrade regler för pensionssystemet som tryggar pensionerna eller jobben. Det är i stället en god ekonomisk tillväxt – skattebaserna.

Om du vill ha bra välfärd och bra pension ska du rösta på partier som levererar en god ekonomisk tillväxt. Rösta *inte* på partier som rabblar upp långa listor på nya utgifter och utbetalningar och som inte tycks förstå att det är arbete och företagsamhet som skapar de nödvändiga resurserna.

Men, herr talman, det krävs också ökade kunskaper i Sverige. Alla får med denna budget tillgång till en bättre skola med skickliga lärare. Det blir avgörande för Sveriges framtid. Regeringen satsar i denna budget bland annat på högre lärarlöner. Det ska göra läraryrket mer attraktivt

och särskilt belöna skickliga lärare. Det skapas därför ca 17 000 nya lärartjänster som hyggligt avlönade förstelärare och lektorer med 5 000 respektive 10 000 kronor mer i månadslön. De flesta av dessa lärare finns förhoppningsvis på plats i sina nya tjänster redan hösten 2014.

Det som särskilt gläder mig är därtill en kraftfull ökning av undervisningstiden i matematik. Jag höll på att säga att det är särskilt välkommet för oppositionen. Undervisningstiden ökar med 25 procent de närmaste åren, och det blir ett fjärde utbildningsår på gymnasieingenjörsutbildningen. Detta bör bana väg för att fler studenter efter gymnasiet sysslar med teknik och naturvetenskap, vare sig det är i arbetslivet eller på högskolan.

(Applåder)

Anf. 70 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Ska vi tro på Carl B Hamilton är läget i landet mycket gott och intet mycket mer kan göras. Riktigt så är det inte i verkligheten.

Låt mig ge ett exempel. Sju år i rad har kunskapsresultaten i svensk skola försämrats. För varje år har andelen elever i grundskolan som inte når behörighet till gymnasieskolan sjunkit. Såväl OECD som Skolverket har larmat om hur likvärdigheten i svensk skola blir allt sämre. Andelen elever som går i skolor där mer än en femtedel inte klarar grundskolan har fördubblats på sju år. Andelen elever som väljer yrkesprogram till gymnasiet, de yrkesutbildningar som ni ville återupprätta, har sjunkit med en fjärdedel på grund av era insatser. Knappt 30 procent vill läsa dessa utbildningar i dag jämfört med tidigare 40 procent.

Antalet högskoleplatser kommer att minska rejält fram till 2017, samtidigt som antalet unga i högskoleålder ökar. Det betyder att Sverige kommer att ligga under i OECD:s genomsnitt för andelen unga med akademisk examen de kommande åren. Vi är redan sämst i Norden. Enligt era egna beräkningar från departementet kommer andelen 30–34-åringar med en akademisk examen att minska i tio år till. Det är knappast vägen till fler Nobelpris, starkare konkurrenskraft eller fler klassresor. Jag vet heller inget annat land som väljer den vägen.

Nu när ni har lagt fram er budget är det alltså 600 miljoner kronor av 25 miljarder i reformutrymme som ni väljer att spendera på skolan. 2,4 procent av er valbudget är vad skolan är värd. Varför, Carl B Hamilton, är det 25 gånger viktigare för Folkpartiet att sänka skatten än att satsa på skolan?

Anf. 71 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Kunskapsresultaten har inte sjunkit i sju år utan de har sjunkit i möjligen 27 år. Vi tog över en fullständigt nedgången flumskola från Socialdemokraterna och de rödgröna. Det är riktigt att det är en lång väg tillbaka att vända denna skuta. Det är precis vad som görs, och det är förvånansvärt att Fredrik Olovsson inte har noterat killen Björklund som ständigt uppträder i tv och kommer igen med nya initiativ.

Vi har ändrat läroplanen och lärarutbildningen, vi har satsat mer på forskning och utbildning och vi har satsat på lärarlönerna.

Och det här med högskoleplatserna, Fredrik Olovsson: Av dem som går i gymnasiet i dag kommer ungefär 53 procent att gå på högskolan. Om bara sju åtta år, 2020, kommer den siffran att vara uppe i 63 procent.

Det är de prognoser som finns, och de pekar på en helt annan utveckling än den som Fredrik Olovsson påstår.

Men det finns ett grundläggande problem, och det är att vi har kommit så långt efter. Då finns det, som har sagts här tidigare i dag, två grupper i skolan som är problematiska, särskilt på gymnasiet där en stor procent hoppar av. Det är de som inte klarar gymnasiet med betyg och de som har en invandrarbakgrund i första eller andra generationen. Där måste det sättas in mycket mer åtgärder, och det görs också i denna budget – olika åtgärder för att binda ihop skola och arbetsliv.

Anf. 72 FREDRIK OLOVSSON (S) replik:

Herr talman! Det har alltid funnits problem i svensk skola i större eller mindre omfattning. I början av 2000-talet gick skolresultaten både upp och ned. Det som är nytt är att vi sedan sju år bara ser en utveckling där skolresultaten försämras. Ni vägrar konstant att skjuta till de medel som behövs för att man verkligen ska kunna göra de framtidsinvesteringar som behövs. Ni väljer skattesänkningarna i stället för skolan. Av de 25 miljarderna går 600 miljoner till skolan och 15 miljarder till skattesänkningar.

Det är ändå märkligt att du säger att mina siffror inte stämmer, för de kommer från Universitetskanslersämbetet, eller Högskoleverket som det hette före nyår. De visar precis på det jag pekade på, att vi får en mindre andel som läser vidare och att vi blir sämre jämfört med andra länder. Det är den stora skillnaden, och det påverkar vår konkurrenskraft. Det vore förstås bra om Carl B Hamiltons uppfattning är att det borde bli fler. Det kan ju vara en grund för gemensamt arbete framöver.

Anf. 73 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Jag råkar ha den här prognosen framför mig eftersom jag är väl förberedd, och där kan man läsa: Redan i dag kan de som går ut gymnasiet räkna med att 53 procent kan få plats i eftergymnasial utbildning. Denna siffra stiger sedan så att till exempel av de personer som lämnar gymnasiet 2020 kommer 63 procent att få plats och påbörja utbildning inom universitet, högskola och yrkeshögskola.

Vi läser tydligen samma dokument, men så står det i alla fall i det dokument som jag har – och som verkar ha samma avsändare som Fredrik Olovssons.

Jag hade någonting annat som jag också skulle invända mot, men jag tappade bort det.

Anf. 74 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Folkpartiet har, precis som vi hörde i tidigare inlägg, hållit i utbildningspolitiken under sju år med den sittande regeringen. Det har lett till en stor uppsjö av olika förslag, som har varit mer eller mindre lyckade. Många gånger har de inte varit särskilt väl bearbetade, så man har varit tvungen att backa ifrån dem efteråt.

Nu har regeringen i samband med införandet av den nya gymnasieskolan först beslutat att skära ned flera miljarder på gymnasieskolan. För 2014 ville ni till exempel skära ned med 1,4 miljarder. Där har vi sagt att det behöver satsas mer på skolan, inte mindre, så att lärare kan få bättre

arbetsvillkor, elever kan bli sedda och man kan gå ut med den kunskap man behöver.

Nu tycks Folkpartiet plötsligt inse att vi har haft rätt, och därför har ni dragit tillbaka nästan hela nedskärningen – inte hela men nästan. Det handlar inte om någon satsning i det fallet, som det ibland har låtit som, utan det handlar bara om att ni stoppar en neddragning som ni tidigare har aviserat.

Det vore intressant att höra Carl B Hamilton utveckla lite grann vad som är orsaken till att ni efter flera år, när ni envetet har försvarat att man ska skära ned på den svenska gymnasieskolan, nu har ändrat er och vill stoppa delar av dessa neddragningar. Är det på grund av att det är val nästa år, eller är det på grund av att ni har insett att era nedskärningar på skolan har varit felaktiga hela tiden?

Anf. 75 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Ärligt talat är orsaken att vi är väldigt besvikna på det ansvar som kommunerna tar för sina skolor. Därför kräver vi ett återförstatligande av skolan.

Erfarenheten sedan kommunaliseringen av skolan är att kommunpolitikerna inte har prioriterat skolan tillräckligt mycket. När skolan har ställts inför nya krav har det inte kommit mer pengar från dem som i dag är huvudmän för skolväsendet, nämligen kommunerna och kommunpolitikerna.

Därför är det nu nödvändigt att tillskjuta mer pengar. Men det hade varit mycket bättre om detta inte hade behövts utan att kommunerna och kommuninvånarnas företrädare hade prioriterat kommunens val. Jag tycker att detta är ett jätteproblem, och det är verkligen ett underbetyg.

Den enda lösning som vi ser på detta är att återförstatliga skolan. Det är det enda sättet. Då får man också en ökad likvärdighet i skolväsendet över landet. Det är alltför stora skillnader i kvalitet mellan olika landsändar och olika kommuner. Man skulle få en större likformighet där, och det är önskvärt.

Anf. 76 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det var ett intressant svar. Man skulle ha kunnat svara att det hade varit bättre att ha en tydlig dialog innan regeringen lade fram detta förslag och att diskutera frågan med till exempel Sveriges Kommuner och Landsting och höra hur de såg på problematiken, höra om de trodde att det var realistiskt att skära kraftigt i gymnasieskolan. Det valde man inte att göra, utan man lade fram det här och fick ganska kraftiga reaktioner på det.

Sedan har man stått emot och sagt att det ändå var rätt att skära på gymnasieskolan, och nu har man slutligen gett sig och inser att det inte var en rimlig hållning.

Då kunde vi hoppas på att regeringen kanske skulle lära sig av det misstaget och göra på ett nytt sätt nästa gång. Det verkar inte alls som att man gör det, utan nu kommer Carl B Hamilton med ytterligare en jättereform som ska landa på gymnasieskolan och som ska förändra hela skolsystemet, riva upp alla de strukturer som finns som man skulle kunna bygga vidare på, skapa ännu mer otrygghet och osäkerhet inför vad som kommer i framtiden.

När skolan behöver lugn och ro och resurser att arbeta med kommer Folkpartiet ständigt med nya reformförslag som skapar osäkerhet och otrygghet i skolan. Jag tycker att det är djupt olyckligt och oansvarigt.

Prot. 2013/14:3
18 september

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Anf. 77 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Ibland är det tydligen fel att göra reformer, och ibland är det fel att inte göra reformer. Per Bolund får välja spår här. Vi tycker att det är viktigt att fortsätta med den reformagenda som hela regeringen har lagt upp och står bakom och som också har fått en god finansiering under årens lopp. Det gäller både skolan och universitet och högskolor.

Reformtakten har som sagt varit hög. Man har fått backa på vissa saker, till exempel minskad byråkrati för lärarna – det tror jag var bra. Vi har lite bråttom. Vi kan inte lämna flera årskullar i en dålig skola. Vi måste arbeta intensivt och snabbt för att så många ungdomar som möjligt ska räddas från att gå kvar i den gamla flumskolan. Där har vi lyckats och kommit mycket långt på väg. Men det kommer att dröja ytterligare långt efter valet innan skolresultaten på ett signifikant sätt kommer att ha förbättrats.

Anf. 78 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Man kan nästan inte tro att vi har haft borgerliga läroplaner sedan slutet av 60-talet när man hör den här debatten.

Jag tänkte prata om en annan sak.

Ni brukar gärna prata om ökade drivkrafter för arbete, det vill säga att det ska straffa sig att vara arbetslös och egentligen att inkomstskillnaderna då ska öka. Det brukar ni i Folkpartiet vara öppna med, och det tycker jag att ni ska ha kredd för – ni vill se ökade inkomstskillnader.

Under den här tiden har ni sänkt ersättningen till de arbetslösa. De betalar högre skatt än den som har turen att vara frisk och ha ett jobb – drygt 12 000 mer per år än den som har jobb och tjänar 12 000 kronor i månaden. Ni har ökat kontrollen, försvårat möjligheten att få en bra omställning och gjort det svårare att gå med i a-kassan.

Ni konstaterar nu i budgeten att ni har misslyckats med matchningen och att det råder en utbildningsmässig obalans, och till det föreslår ni 2 000 fler utbildningsplatser. Men det är 70 000 fler arbetslösa.

Det är 70 000 fler arbetslösa och en långtidsarbetslöshet som har ökat med över 100 procent, och i Sverige i dag går det tio arbetslösa på varje ledigt jobb. I Gävleborg, som jag kommer ifrån, går det 18 arbetslösa på varje ledigt jobb. Det är inte lätt att få ett jobb.

Det är alltså 70 000 fler arbetslösa i dag än när ni tillträdde 2006, Carl B Hamilton. Samtidigt har utbetalningarna till de arbetslösa minskat med 12 miljarder.

Frågan till dig blir: Vad gör de arbetslösa för fel eftersom de måste hållas kort och straffas ekonomiskt? Och varför är det 12 miljarder mindre i utbetalningar när det är 70 000 fler arbetslösa?

Anf. 79 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Sverige har den lägsta långtidsarbetslösheten av alla länder, med något enstaka undantag.

Ulla Andersson, sedan vi tillträdde har det varit en ganska djup finanskris. Det har Ulla Andersson noterat under sina år i finansutskottet, men när hon står i talarstolen förefaller den över huvud taget inte ha ägt rum.

Sedan är det den vanliga litanian från Ulla Andersson om att allting blir sämre. Jag har tidigare försökt förklara att det som är grunden för att Sverige ska vara ett bra samhälle ur jämlikhetssynpunkt är att man har en god ekonomisk tillväxt och att människor har välavlönade jobb. Ju bättre tillväxt och drag vi har i ekonomin, desto fler har jobb. Vi har också en ökad sysselsättning med över 200 000 personer sedan regeringen tillträdde. Det är det kortsiktiga konjunkturella problemet. Det har visat sig vara mycket mer utdraget och besvärligt än någon kunde ana när krisen kom 2008.

Vi har också långsiktiga strukturella problem som vi angriper, bland annat genom utbildningspolitiken och genom att brygga över från skolan till arbetslivet. Det är de vägar som vi har på det korta och det lite längre perspektivet vad beträffar arbetsmarknaden.

Låt mig än en gång invända mot beskrivningen av att klyftorna ökar i Sverige. Det är inte så, Ulla Andersson! Jag tycker att det är en svartmålning. I Finanspolitiska rådets rapport konstaterar man enligt de gängse, etablerade måtten att inkomstfördelningen är ungefär densamma 2012 som den var 2006. Det har inte skett någon försämring.

Anmärkningsvärt gynnsamma fördelningseffekter, sade Anders Björklund vid den hearing där även Ulla Andersson var med.

Anf. 80 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Och Statistiska centralbyrån sade att det var jobbskatteavdraget som hade bidragit till de ökade inkomstskillnaderna. Det är inte att undra på eftersom arbetslösa, sjuka, föräldralediga och pensionärer inte får ta del av de avdragen.

Du svarar inte på min fråga, Carl B Hamilton. Det är 70 000 fler arbetslösa, och utbetalningarna till de arbetslösa har minskat med 12 ½ miljard. Varför? Jo, för att finansiera skattesänkningar för dem som har turen att vara friska och ha ett jobb, framför allt människor med höga inkomster. Det är er politik.

Vi har 70 000 fler arbetslösa. Långtidsarbetslösheten har ökat med över 100 procent, och det går tio arbetslösa på varje ledigt jobb. Ändå ska de arbetslösa straffas ekonomiskt!

Dessutom vet Carl B Hamilton lika väl som jag att en generös och bra a-kassa underlättar omställning, men den är också en viktig stabilisator i ekonomin eftersom människor som är arbetslösa ofta har låga inkomster och det är viktigt att de kan upprätthålla sin konsumtion när det blir kris. Detta har ni nu förstört. Vi har halkat ned bland de sämsta a-kassenivåerna i OECD-länderna, och det är en medveten politik från er sida.

Det är 70 000 fler arbetslösa men 12 miljarder mindre i utbetalningar till dem. Varför, Carl B Hamilton?

Anf. 81 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Jag vet, Ulla Andersson, att ni föredrar högre ersättningar, högre a-kassa, högre sjukersättning och så vidare. Vi är dock inte lika intresserade av det därför att det motverkar fler jobb och ökad

syssetsättning. Det måste vara så att människor får högre inkomst, bättre levnadsstandard och ett bättre och mer meningsfullt liv om de har jobb än om de går på olika typer av ersättningar.

Man kan inte bygga ett land på att ha höga ersättningsnivåer. Man kan bara bygga ett land som fungerar på att man har en god och stabil ekonomisk tillväxt. Det har vi i Sverige. Vi är det land som kanske har den högsta tillväxttakten av alla jämförbara OECD-länder i Europa trots den svåra ekonomiska krisen.

Det blir jättekonstigt om man då säger att Sverige är ett dåligt land för att vi har dåliga ersättningar. Vi är ett bra land, för vi har fått en mycket bättre jobbtillväxt och en bättre situation på arbetsmarknaden än andra länder som har gått igenom samma kris.

Anf. 82 PER ÅSLING (C):

Herr talman! Låt mig gå rakt på sak: Dagens budget är ytterligare ett steg för en långsiktigt hållbar framtid.

Centerpartiet har haft tydliga prioriterade områden i dagens budget: Vi förbättrar småföretagens möjligheter, vi skapar förutsättningar för fler jobb åt unga, vi satsar på att utveckla hela landet, och vi fortsätter arbetet med att göra Sverige grönare.

För Centerpartiet är matematiken enkel: Sveriges tillväxt är summan av alla regioners tillväxt. Det är genom fler jobb och tillväxt i hela landet som vi också bygger vårt välbefinnande.

Centerpartiet är det enda parti i Sveriges riksdag som såväl i regeringsställning som i opposition tagit ansvar för det finanspolitiska ramverket. Det är bara genom tydliga satsningar på de jobbskapande företagen som vi kan skapa en långsiktigt hållbar ekonomi och arbetsmarknad.

Herr talman! Vi kan tydligt se hur fler och fler har fått upp ögonen för den svenska landsbygden. Landsbygden har i allt större utsträckning blivit ett allmänintresse, vilket jag starkt välkomnar. Utan Centerpartiet hade landsbygdsprogrammet varit 5 miljarder fattigare. I en tid där EU drar ned är det extra betydelsefullt att Centerpartiet drivit igenom ökad nationell medfinansiering. Genom landsbygdsprogrammet stärker vi den regionala investeringsviljan och möjliggör exempelvis en offensiv bredbandsutbyggnad. Centerpartiet värnar som ingen annan om växtkraft i hela landet.

Herr talman! Centerpartiet förstår företagets vardag – hur det är att bedriva en verksamhet på landsbygden där skatthöjningar och tillfört regelkrångel känns mest. Vi har erfarenhet av att sitta kvar och tampa med räkenskaper när de anställda har gått hem för dagen, av att sitta kvar och tampa med lönsamhet och av att sitta kvar och tampa med byråkrati och pålagor. Vi förstår betydelsen av minskad belastning.

Det är därför vi i regeringen lagt fram ett regelförenklingspaket och ett småföretagarpaket. Det handlar om reformer som bland annat innebär sänkta egenavgifter med en halv miljard kronor för 180 000 företagare. Man kommer också att genomföra en snabbutredning om sjuklöneansvaret som syftar till att minska företagets sjuklönekostnader.

Vi inför ett investeraravdrag som träder i kraft den 1 december i år och som innebär en skattelättnad för investeringar i företag. Investeraravdraget kommer att stärka kapitalförsörjningen för företag i hela landet.

Herr talman! Sverige är olika erfarenheter tillsammans. Min erfarenhet grundar sig på att vara företagare på landsbygden. De senaste 20 åren har fyra av fem jobb skapats i mindre och medelstora företag. Det är företagen som är våra jobbskapare. Bakom varje företag står en driftig och engagerad ägare. I över 30 år har jag själv varit en av landets 292 000 jobbskapare.

Centerpartiet ser utanförskapet och vad det gör med en människas självförtroende. Alltför många unga saknar ett arbete. I höstbudgeten sänker vi därför kostnaden för att anställa en ungdom med 1 000 kronor. Vi genomför också förstärkningar för att öka lärlingsutbildningens attraktionskraft. Centerpartiet vill se fler lönekuvert i ungdomars händer.

Herr talman! Arbetsförmedlingen är, trots många kompetenta medarbetare, en byråkrati som inte levererar. Vi måste nu vända på alla stenar. I den utredning som i dag aviseras bör den arbetssökande stå i fokus, inte myndighetens arbetssätt. Därför bör utredningen dra lärdom av andra länder, exempelvis Australiens modell med en jobbpeng.

Med fler effektiva verktyg, likt jobbpengen, och med tydlig satsning på jobbskaparlinjen vill Centerpartiet stärka företag, öka tillväxten i landet och se till att fler har ett jobb att gå till.

(Applåder)

Anf. 83 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det är stora ord som vi får höra från Centerpartiet i talarstolen. Det är mycket självberöm. Frågan är om det också beskriver en del av verkligheten. Där kan man verkligen sätta upp stora frågetecken.

När vi hör Per Åsling prata om klimatet är det bra att minnas att med de åtgärder som man nu föreslår från regeringens sida i den här budgeten, som kommer en vecka innan den stora klimatrapporten kommer från IPCC, minskar utsläppen i Sverige med 4 promille, enligt egna beräkningar. Det är kanske inte så mycket att stoltsera med när det gäller klimatpolitiken, skulle jag vilja säga.

Även på företagarområdet, som Per Åsling pratar mycket om, finns det mycket mer att önska än det som levereras från regeringen. Centerpartiet har tydligt, före budgetförhandlingarna, prioriterat frågan om sjuklöneveckan. Ändå har man nu nesligen tvingats backa. Av löftet om att ta bort sjuklöneansvaret åtminstone den andra veckan – det är inte ett lika långtgående förslag som Miljöpartiet har – blev det ingenting. Det blev en utredning. Det tror jag inte att särskilt många företagare känner sig särskilt nöjda med.

För Miljöpartiet är det en självklarhet att Sveriges företag förtjänar en bättre politik. Jag tycker att det är självklart att sjuklöneansvaret ska reduceras och på sikt tas bort helt. I Miljöpartiets budget börjar vi med att slopa det för företag med upp till tio anställda. Det skulle verkligen underlätta för småföretagare i vårt land i dag.

Det är intressant att se hur ord och handling inte stämmer överens i Centerpartiets vardag. Man kan fråga sig hur mycket man kan misslyckas i politiken, när man säger en sak och sedan inte lyckas få igenom den. Den egentliga fråga som jag vill ställa till Per Åsling är: Hur dålig förhandlare kan man egentligen vara och ändå ha ett existensberättigande i svensk politik?

Anf. 84 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Ursäkta, Per Bolund, att jag skrattar åt din retoriska fråga. Vi har varit väldigt tydliga när det gäller reformering av företagens sjuklöneansvar. Det är värdefullt att vi i den här budgeten kan lägga fram ett förslag om en utredning som har att snabbutreda hur sjuklöneansvaret ska minska för svenska företag, med inriktning på de mindre företagen.

Den utredning som kommer att tillsättas kommer inom en snar framtid också att leverera ett konkret förslag. Där har vi verkligen sett till att vi inte bara står och beskriver vad vi vill och vad vi ser som nödvändigt, utan vi levererar också. Utifrån min erfarenhet som företagare vet jag att det här är en viktig fråga.

Det är en av flera åtgärder som vi föreslår gentemot småföretagen. Vi föreslår sänkta egenavgifter. Vi inför ett FoU-avdrag. Vi sänker också andra avgifter. Det handlar till exempel om att förändra revisionsplikten via en utredning som får ett sådant uppdrag. Vi stoppar månadsredovisningen, som skulle bli en väldigt tung belastning för svenska småföretag, som ni tillsammans med övriga oppositionspartier har drivit igenom. Listan med åtgärder där vi har gått ut och talat om vad vi vill och där vi nu levererar går att göra väldigt lång.

”En dörr in”, där företagare bara kommer att behöva kontakta *en* myndighet, kommer att underlätta mycket, minska kostnaderna och göra det enklare för företag.

Anf. 85 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Trots Per Åslings försvarstal är det ganska tydligt när man ser på vad Centerpartiet gick upp och sade att de prioriterade innan budgetförhandlingarna började och vad de har fått ut efteråt. Det är inte särskilt mycket att yvas över. Det tror jag att Per Åsling också känner, innerst inne.

Man sade att sjuklöneansvaret och landsbygdsstödet var de viktigaste frågorna som man skulle driva. De två lyfte man upp stort, och man gick ut och sade: Det här ska vi driva i förhandlingarna.

Sedan har det visat sig att det när det gäller landsbygdsstödet inte ens blev en tummetott. Det blev mycket mindre än vad alla aktörer har sagt är nödvändigt. När det gäller sjuklöneansvaret blev det, som sagt, en utredning och ingenting skarpt över huvud taget.

Centerpartiet brukar säga att man är Alliansens gröna röst. Det står i ganska skarp kontrast till att 1 procent av det utrymme som finns i årets budget går till någon form av miljö- och klimatinsatser. Det är inte särskilt mycket att skryta över.

Dessutom försöker man nu att ändra, tillsammans med finansministern, 3:12-reglerna, så att bolag med mer än 25 ägare får ett ökat skatteuttag på 180 000 kronor i snitt. Man försöker styra hur företagen ägs i Sverige. Hur kan det vara en företagervänlig politik, Per Åsling?

Anf. 86 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Det sägs att landsbygdsstödet blev en tummetott. Det är 5 miljarder vi har tillfört, på grund av vårt agerande, till landsbygdsprogrammet. 5 miljarder är en tummetott – det förvånar mig att Per Bolund, som vill framstå som en seriös politiker, uttrycker sig på det sättet.

Det har varit viktigt för oss att se till att vi stärker hela landet och att landsbygden får resurser. 5 miljarder extra utifrån de förändringar som kom från Bryssel tycker jag är en styrka.

Men, Per Bolund, berätta för landsbygdens människor vad er skattechock i form av kilometerskatt, bensinskatt och andra avgifter kommer att kosta för svensk landsbygd. Vi avstår från sådana kostnader i landsbygden. Vi tittar på hur man skapar förutsättningar för utveckling och tillväxt i hela landet.

Anf. 87 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! I Sverige har vi en ordning där skolan ska ge alla elever en bra utbildning. Därför har skolan ett särskilt uppdrag att utjämna skillnaderna i livsvillkor mellan barnen.

Skolverket är nu mycket oroligt och säger att utbildningens likvärdighet försämras och att kunskapsskillnaderna ökar. Då inför ni läxhjälp via skattebidrag. RUT ska numera även omfatta läxhjälp.

Ni lägger ungefär 30 miljoner i budgeten på läxhjälp via RUT-bidrag. Ni lägger 16 miljoner till alla landets kommuner och elever för läxhjälp i skolan. De 30 miljoner som ni ger genom RUT-bidrag omfattar ungefär 10 000–20 000 elever, det vill säga att de eleverna får läxhjälp för mellan 1 500 och 3 000 kronor per elev. Alla andra elever, drygt 1,2 miljoner, får dela på halva den summan. De får alltså läxhjälp för ungefär 15 kronor per elev, Per Åsling.

Det är en politik som ökar kunskapsskillnaderna ännu mer och en politik som Centerpartiet tydligen tycker är väldigt bra. Men varför, Per Åsling, ska 1,2 miljoner elever enbart få 15 kronor per elev till läxhjälp medan de som har rika föräldrar faktiskt får mellan 1 500 och 3 000 kronor per skalle? Varför gör ni så?

Anf. 88 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Det är viktigt att reformera skolan. Därför är det bra att frågan tas upp här av flera talare.

Vi tar nu ett större grepp på skolan. Jag tror att vi har samma uppfattning, Ulla Andersson, i de flesta partier här, att skolan är alltför viktig för att vi inte ska satsa mer på skolan. Vi tar ett totalgrepp där vi ser till att skolan blir mer anpassad till olika elevers behov. Jag tycker att det är väldigt värdefullt att det nu görs satsningar på att skapa fler vägar in på arbetsmarknaden för ungdomar.

Det är värdefullt att sänka arbetsgivaravgifterna för elever som är upp till 23 år för att på så sätt öka deras möjligheter att komma in i arbetslivet och därmed stärka utbildningen, eftersom YA-jobben är en kombination av teoretisk och praktisk utbildning.

Lärlingssystemet är i praktiken också detsamma. Jag tror att de extra satsningar som vi gör där nu mycket påtagligt kommer att bidra till att fler ungdomar får ett jobb och att fler ungdomar kommer in på arbetsmarknaden. Satsningen på just lärlingssystemet och på yrkeshögskolan är satsningar som gör att vi tar ett krafttag ytterligare för att sänka ungdomsarbetslösheten. Vi gör mycket, och vi vill mer.

Anf. 89 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag kan konstatera att Per Åsling talade i två minuter utan att beröra den fråga som jag ställde. Jag frågade: Varför ska barn till rika föräldrar ha mellan 1 500 och 3 000 kronor per person till läxhjälp, medan övriga barn i Sverige, det vill säga 1,2 miljoner barn, ska ha 15 kronor per elev till läxhjälp? Det ökar kunskapsskillnaderna i skolan, det ökar utanförskapet, som Per Åsling talade om tidigare, och det får konsekvenser för väldigt många barn. Varför ska det vara så stor skillnad mellan barn till välbeställda föräldrar och alla andra barn i Centerpartiets Sverige? Är det så ni bygger ett starkt samhälle för framtiden? Borde inte skolan få stöd för att vara en kompensatorisk skola, det vill säga med fler lärare och mer stödinsatser? Ni lägger mindre på skolan under fyra år än vad bankerna har fått i sänkt skatt på ett år. Det säger väl någonting om var ni har era intressen, Per Åsling?

Anf. 90 PER ÅSLING (C) replik:

Herr talman! Skolan är dessutom, Ulla Andersson, en kommunal angelägenhet. Det bör vi komma ihåg.

Just för att vi tycker att det är så viktigt med en bra och förbättrad utbildning gör vi dessa riktade insatser som både ska öka kvaliteten i de teoretiska utbildningarna och skapa bättre möjligheter för ungdomar att komma in på arbetsmarknaden. Det är viktiga steg som tas, och det är miljardbelopp som satsas.

Vi är givetvis också oroliga för att det är skillnader mellan olika kommuner och mellan människors och elevers möjligheter. Det är därför som vi har vidtagit extra åtgärder för att unga ska få bättre möjligheter att klara sig i skolan.

Anf. 91 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD):

Herr talman! Används de skattepengar som vi i Sverige satsar på migration och integration på bästa sätt? Vi sverigedemokrater tycker inte det.

Regeringen föreslår för utgiftsområde 13, som rör integration, en utgiftsram på strax över 12 miljarder för 2014. Det är en utgiftspost som nästan har fördubblats på ett par år.

UNHCR, FN:s flyktingorgan, har tidigare gått ut med en appell med anledning av den tragiska situationen i Syrien. I dagsläget har man fått in ungefär 40 procent av det behov som man har för att tillfredsställande kunna ta hand om flyktingsituationen i och kring Syrien. Det saknas i dag ca 12,3 miljarder svenska kronor, alltså ungefär lika mycket som vår finansminister vill lägga på integration 2014 i Sverige. Vi skulle alltså teoretiskt sett kunna se till att miljoner människor i och kring Syrien fick helt andra förutsättningar att klara den svåra situation som de befinner sig i med samma pengar som vi i Sverige ska använda för integration. Är det vettigt att använda skattepengar på det sättet? Jag tycker att det är skamligt.

Herr talman! Jag vill tala även om skatter. Regeringen föreslår i den här budgetpropositionen att skatten för oss höginkomsttagare, till exempel för oss som är riksdagsledamöter och står i denna kammare och debatterar, ska sänkas. Vi behöver inte sänkt skatt. Anders Borg, jag vill

inte ha den skattesänkningen. Det finns de som behöver dessa pengar betydligt bättre.

Denna reform, att sänka skatten för oss som tjänar lite mer, kostar ca 3 miljarder. För dessa pengar skulle vi till exempel kunna ge alla garantipensionärer 700 kronor mer i månaden. Garantipensionen ligger i dag på 7 899 kronor per månad, före skatt.

Behöver jag med mitt riksdagsarvode sänkt skatt, eller kan det kanske vara så att någons gamla mamma, farmor eller mormor – ensamstående med mycket små marginaler – har ett betydligt större behov? För mig och Sverigedemokraterna är svaret mycket enkelt.

Låt mig förtydliga mitt och Sverigedemokraternas ställningstagande i denna fråga. Om det kommer ett utskottsinitiativ från den övriga oppositionen som går emot förslaget om höjd brytpunkt när det gäller statlig skatt kommer vi sverigedemokrater att stödja det. Om ni däremot väljer att slå ihop förslaget om den höjda brytpunkten med förslaget om det förstärkta jobbskatteavdraget kommer ni inte att få stöd av en majoritet i Sveriges riksdag för detta. Då blir det alltså enbart ett slag i luften och får ingen effekt över huvud taget i realiteten.

Sverigedemokraterna vill ha ett femte steg i jobbskatteavdraget. Den inhemska ekonomin behöver stimuleras, men vi vänder oss emot förslaget om en höjd brytpunkt för statlig skatt.

När det gäller det femte jobbskatteavdraget kommer vi sverigedemokrater att rösta på vårt eget helhetsförslag när budgeten ska antas senare i höst. Vi kommer alltså inte att rösta på Alliansens budgetförslag. Vi kommer inte heller att rösta på Fredrik Olovssons och Socialdemokraternas budget eller på Miljöpartiets eller Vänsterpartiets budget. Vi kommer att rösta på en sverigedemokratisk budget som innehåller kraftiga nedskärningar på asyl- och anhöriginvandring men också ett fullt ut finansierat jobbskatteavdrag.

Jag har en vädjan till Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Försök nu att se bortom den partipolitiska prestige och tänk i stället på de grupper som har större nytta av dessa pengar. Ska det vara sänkt skatt för oss som tjänar bra eller till exempel stärkta garantipensionärer? Just nu ligger bollen hos er. Men var så säkra på att om ni väljer att sitta kvar i sandlådan och lägga fram ett förslag som vi inte kan ställa oss bakom kommer vi att knacka på hemma hos landets alla 800 000 garantipensionärer, alla sjukskrivna, alla arbetslösa och alla andra grupper som kan tänkas behöva dessa pengar bättre och berätta vad ni har gjort. Det kommer vi att göra hela vägen fram till valet.

Herr talman! Vi sverigedemokrater brukar tjata oss hessa om den självklarhet som uppenbarligen inte delas av alla övriga partier i denna kammare, nämligen att all politik handlar om prioriteringar. Om man väljer att satsa tiotals miljarder kronor på invandring och integration i Sverige kan man sedan inte lägga samma resurser på UNHCR för att hjälpa till exempel 27 miljoner flyktingar runt om i världen, inte minst nu i Syrien. Om man väljer att satsa pengarna på att sänka skatten för oss höginkomsttagare kan man inte använda samma pengar för att stärka garantipensionerna.

Jag vill dock berömma regeringen på en punkt. Ni har verkligen blivit duktiga på PR. I förra veckan kunde vi läsa i tidningarna om att det äntligen skulle satsas på försvaret. Äntligen, tänkte vi på Sverigedemokrater-

nas kansli. Äntligen, tänkte många av mina tidigare kolleger inom Försvarsmakten. Äntligen, tänkte nog många tills de läste vidare. 200 miljoner kronor extra ska satsas 2014, bland annat på förbandsverksamheten. Men läser man hela utgiftsposten innebär den så kallade satsningen mindre än 0,8 procent i anslagsökningar.

Bara att inflationskompensera en verksamhet som Försvarsmakten går loss på närmare 1 miljard kronor per år, och allt detta täcks inte av de automatiska kompensationer som finns. Frågan är om det ens är en ambitionshöjning, eller om det är en ambitionssänkning.

Hur ni lyckas få detta till en satsning, och hur medierna misslyckas med att ställa kritiska frågor, säger betydligt mer om er känsla för PR än om er förståelse för Försvarsmaktens behov och om er känsla av att detta land faktiskt behöver försvaras. Vi behöver ha denna förmåga.

Vi i Sverigedemokraterna hade i vårt senaste budgetförslag en satsning på 20 miljarder under en fyraårsperiod på svenskt försvar för att återta den förmåga som ni har avrustat. Jag kan avslöja redan nu att när vi lägger fram vår skuggbudget kommer denna summa inte att ha minskat.

Regeringen fortsätter alltså med sänkta ambitioner och fortsatt nedrustning. Den övriga oppositionen vill jag egentligen inte kommentera i försvarssammanhang. Men vi kan till exempel läsa vad som står på Miljöpartiets hemsida: Vi vill på sikt ställa om försvaret från ett militärt försvar till ett icke-våldsförsvar. Fundera på den du, Fredrik Olovsson!

Herr talman! Jag vill ta upp frågan om överskottsålet i det finanspolitiska ramverket. Sverigedemokraterna har ända sedan vi kom in i riksdagen och lade fram vårt första budgetalternativ uttalat vårt stöd för och vår uppslutning bakom det finanspolitiska ramverket. Vi vill ha ett överskottsmål motsvarande 1 procent av bnp sett över en konjunkturcykel.

Regeringen säger sig stå bakom ramverket men visar det inte tydligt i praktiken och inte heller i den här budgeten. Detta tillsammans med det faktum att regeringen gjort det lite grann till sitt signum att komma med överdrivet optimistiska prognoser gör att vi när vi presenterar vårt budgetalternativ har med ett betydligt starkare finansiellt sparande i förhållande till regeringen. Eftersom regeringens trovärdighet i fråga om reformutrymme är minst sagt låg kommer vi att lyssna på regeringens egen expertmyndighet i frågan, nämligen Konjunkturinstitutet, och ta höjd för deras bedömning.

Herr talman! Om lite drygt en vecka kommer vi sverigedemokrater att presentera vår skuggbudget. Den kommer att innehålla satsningar på välfärden, offentligt anställda, a-kassan, landsbygden, småföretagen, garantipensionärerna, infrastrukturen och försvaret – bland annat. Vårt budgetalternativ kommer att innehålla allt detta samt en kraftig sänkning av den så kallade pensionärsskatten och ett femte jobbskatteavdrag. Vi kommer som sagt att i riksdagen rösta för vårt helhetsförslag.

Vi klarar av detta för att vi just inser vikten av att prioritera. Vi väljer att prioritera bort stora delar av den kostsamma invandringen och integrationen. Vi väljer att prioritera ned det ineffektiva utvecklingsbiståndet. Vi väljer att prioritera effektiva och jobbskapande sysselsättningsåtgärder före ineffektivt och dyrt branschstöd.

Anf. 92 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Sverigedemokraterna och Miljöpartiet är på många sätt de kanske största motpolerna i svensk politik. Miljöpartiet står för ett öppet samhälle och välkomnar människor från andra länder, vilket vi tror berikar vårt samhälle och stärker oss i framtiden, medan Sverigedemokraterna uppenbarligen står för den rakt motsatta hållningen.

Även på jämställdhetsområdet vill jag säga att vi är varandras absoluta motpoler. Miljöpartiet har ända sedan vi startade i politiken och kom in i politiska organ alltid valt att ha samma antal kvinnor som män på politiska poster. Vi tycker att det är ett väldigt viktigt sätt att få in alla synpunkter från samhället och få en jämställd politik med bredare mått.

Där kan vi säga att Sverigedemokraterna är vår absoluta motpol i riksdagen också. Sverigedemokraterna har sagt att de vill locka kvinnliga väljare, men tittar vi på den representation Sverigedemokraterna har här i riksdagen ser vi att bara 3 av 20 ledamöter är kvinnor. Det är alltså 15 procent, vilket är klart i botten av alla riksdagspartier. Om man nu vill locka kvinnliga väljare och tycker att man ska satsa på ökad jämställdhet borde det kanske inledas med att göra en uppryckning i de egna leden och se till att man har ett åtminstone jämnare antal män och kvinnor.

Vad är det egentligen som hindrar att Sverigedemokraterna får fler kvinnor som representerar er i riksdagen, och vad är det som har gjort att ni har misslyckats så fullständigt med att rekrytera kvinnliga politiker? Kan det möjligen ha någon koppling till den politik ni driver?

Anf. 93 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Svaret på den sista frågan är förmodligen ja. Att vi har så få kvinnor i riksdagsgruppen beror förmodligen på att vi dels har färre kvinnor i vår medlemskader än många andra partier, dels har färre kvinnor som röstar på oss än många andra partier. Kanske beror det också till viss del – och där kan vi kanske vara självkritiska – på den politik vi för eller på det sätt vi framför vår politik.

Det är dock också så att vi är fullständigt emot kvotering. Nu är det så att vi är lite underrepresenterade, men den representation vi har i våra valda församlingar speglar också hur medlemssammansättningen ser ut i partiet. Jag kan hålla med om att det är lite väl i underkant även för vår del, men jag tror att man om man tittar på Miljöpartiet ser att ni har en väldigt stor övervikt när det gäller kvinnor. Hur ser det ut med er representation – är det inte så att en hel del män är inkvoterade hos er? Borde det inte vara fler kvinnor? Det är väl betydligt fler än 50 procent av dem som röstar på och är medlemmar i ert parti som är kvinnor?

Anf. 94 PER BOLUND (MP) replik:

Herr talman! Det är en annan variant av hur man kan se på representation. Vi tycker att det är viktigt att alla grupper i samhället finns representerade i politiken, och därför har vi valt att hela tiden se till att vi har samma antal män som kvinnor på våra valda platser. Vi har också ansträngt oss väldigt mycket för att få in till exempel människor med invandrarbakgrund i både våra lokala och vårt nationella parlament. Det är väldigt viktigt för att man ska få in olika perspektiv och kunna svara på de utmaningar samhället står inför.

Där har dock Sverigedemokraterna uppenbarligen valt en helt annan linje. Om man har försökt över huvud taget vet jag inte, men man har uppenbarligen helt misslyckats med att få kvinnliga politiker att engagera sig. Jag skulle tro att det har att göra med den politik Sverigedemokraterna bedriver. Man vill till exempel inskränka aborträtten, vilket inskränker kvinnors möjligheter att bestämma över sina egna kroppar. Då kan jag förstå att många kvinnor inte känner att de vill engagera sig i politiken och företräda den. Man föreslår också att vi återigen ska införa sambeskattning i Sverige, det vill säga göra det ännu svårare för kvinnor att delta på arbetsmarknaden och höja marginalskatten för de kvinnor som går ut och söker ett arbete.

Där tror jag att man finner anledningen till att Sverigedemokraterna lockar få kvinnliga väljare och även har väldigt få kvinnliga representanter i riksdagen, till exempel.

Anf. 95 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Det finns en hel del felaktigheter.

När det gäller aborträtten är det inte så att vi vill ta bort aborträtten. Vi vill anpassa den till den nivå som större delen av de västeuropeiska länderna befinner sig på, det vill säga ungefär 12 veckor. Vi förespråkar alltså 12 veckors rätt till abort i stället för dagens 18, eller till och med över 18. Det är inte så att vi ska ta bort aborträtten på något sätt. I det här fallet är det Sverige som är extremt och sticker ut. Vi vill anpassa oss till den övriga västeuropeiska normen. Det är varken extremt eller konstigt.

När det gäller sambeskattning ser man om man läser den motion vi ställer oss bakom, och som jag var pappa till, att det var villkorat. Du kanske inte uppfattade det, Per Bolund. Ett villkor för att få sambeskatta var att också dela på pensionsrätten, just för att kvinnor inte ska sättas i den pensionsfälla de annars kan hamna i.

Det är alltså inte alltid svart eller vitt. Det gäller att redovisa helheten.

Anf. 96 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Per Bolund glömde väl en viktig faktauppllysning – jag tror till och med att Sverigedemokraterna i riksdagen har sämre representation av kvinnor än vad Iraks parlament har.

Det jag tänkte tala om är dock Sverigedemokraternas ekonomiska politik för sjuka och föräldralediga. Ni har ställt er bakom sänkningen av ersättningarna i både sjukförsäkring och föräldraförsäkring. Ni står också bakom att sjuka, föräldralediga och arbetslösa ska betala mer i skatt än den som har turen att ha ett jobb och vara frisk. Ni anser tydligen att den indelning av människor i närande och tärande som regeringen har gjort är rätt, eftersom ni inte vill göra något för att ändra på den utan snarare vill förstärka de skillnader som finns i dag. Ni ställer er nämligen bakom det femte jobbskatteavdraget.

Sjuk, arbetslös och föräldraledig betalar i dag, vid en inkomst på 12 000 kronor per månad, 12 000 mer i skatt per år jämfört med den som har turen att vara frisk och ha ett jobb. Det anser jag vara djupt problematiskt. Därför vill jag ställa frågan: Varför vill ni straffa sjuka, arbetslösa och föräldralediga ekonomiskt, och varför ser ni på människor som tärande?

Jag skulle också vilja fråga dig varför du och dina partikamrater ska ha dubbelt så hög skattesänkning som en undersköterska eller fastighetsskötare. Varför är ni värda så mycket mer i sänkt skatt än vad de är?

Anf. 97 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Det där stämmer inte, Ulla Andersson. I vårt budgetalternativ som kommer om någon vecka kommer du att se att vi gör kraftiga förstärkningar av a-kassan. Det är ungefär de nivåer som LO ligger på. Vi förstärker föräldraförsäkringen och även när det gäller de sjuk-skrivna.

Däremot är jobbskatteavdraget just ett jobbskatteavdrag för att stimulera folk att komma i arbete. Så är det, och det står vi bakom. Det är inget konstigt med det. Att påstå att vi skulle vara emot dessa grupper är dock tvärt emot sanningen – i vår budget skjuter vi till mycket stora förstärkningar för att stimulera och ge dem större utrymme. Det gäller inte minst de arbetslösa, men också till exempel i sjukförsäkringen.

Det stämmer alltså helt enkelt inte, Ulla Andersson. Det är felaktigt. Du får läsa vår budget när den kommer om en och en halv vecka.

Anf. 98 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Det stämmer nog ganska väl eftersom ni står bakom det femte jobbskatteavdraget, och det gör skillnad på människor. Hela den ideologiska synen i detta är att människor som inte har jobb, är sjuka eller arbetslösa ska ta sig i kragen och skärpa till sig så att även de ska få en skattesänkning. Det är det som är hela drivkraften bakom jobbskatteavdraget. Det är detta det syftar till. Det är så man förväntar sig att få människor ut på arbetsmarknaden som så småningom ska få ett jobb. Det är det ni har ställt er bakom. Ni tror helt enkelt att människor är arbetslösa för att de vill eller att de är sjuka för att de vill.

Ni har en ekonomisk politik som innebär att sjuka, arbetslösa och föräldralediga betalar mycket mer i skatt, ungefär 12 000 kronor mer per år vid en årslön på 240 000 kronor. Ni står bakom en politik där ni prioriterar dubbelt så mycket sänkt skatt för er själva, riksdagsledamöter, än vad en undersköterska eller en fastighetsskötare får. Det är så er politik ser ut. Jag har inte hört något annat, och jag har inte sett något annat. Om ni inte står bakom detta måste ni i så fall avvisa det femte jobbskatteavdraget.

Anf. 99 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Jobbskatteavdraget har en viss effekt, Ulla Andersson. Det sänker trösklarna för att komma från bidragsberoende och komma ut i arbete. Så är det. Det finns de som behöver en extra knuff, ja, men jag påstår inte att alla som är sjuka och arbetslösa inte vill jobba. Så är det inte.

Vi vill göra stora förstärkningar när det gäller arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen och satsar en stor del av vårt budgetutrymme på just de grupperna. Skatten är annorlunda för de här grupperna – ja, det stämmer. Men vi förstärker underlaget för skatten kraftigt i vår budget som kommer om några veckor. Läs den, och sedan återkommer vi.

Anf. 100 ULLA ANDERSSON (V):

Herr talman! Anders Borg pratar gärna om att vi antingen ska gå bakåt i tiden eller framåt. Det tycker jag är lite märkligt, för den politik han företräder är verkligen att gå bakåt i tiden. Ni vill sänka lönerna för alla nyanlända på arbetsmarknaden. Sänkta ingångslöner är hela Alliansens politik. Ni vill straffa sjuka och arbetslösa. Ni för en politik för ökad otrygghet på arbetsmarknaden, och nu tar ni dessutom steget för att införa fattigvårdscheckar för barn till ekonomiskt utsatta föräldrar. Det kallar jag att gå bakåt i tiden.

Herr talman! Om vi är riktigt tysta tror jag att vi nog kan höra Bo Lundgrens jubel ända hit. De nya moderaterna har gjort vad de gamla aldrig lyckades med – skattesänkningar för 130–140 miljarder. Det är klart att Lundgren firar. Resultatet är i alla fall rätt tydligt: 27 gånger mer har gått till skattesänkningar än till den kommunala välfärden, det vill säga vård, skola och omsorg. Samtidigt ökar ojämlikheten. Det är syftet med den förda politiken.

De nya moderaterna tyckte att Bo Lundgrens gamla politik var oansvarig, men det försöker man förtränga i dag. Skattesänkningar betyder sänkt välfärd. Hela sommaren har varit en kriskavalkad i förlossnings- och sjukvården med mammor som inte får föda tryggt utan hänvisas än hit, än dit, och sjukvårdspersonal som slår larm om bristande patientsäkerhet och för lite resurser. Sjukvården behöver resurser och inte ett jobbskatteavdrag till, för det botar ingen människa.

I somras lämnade 12 000 barn skolan utan att vara behöriga till gymnasiet. I högerns Sverige är det återigen barnens bakgrund som avgör studieresultatet. Eleverna behöver inte ett jobbskatteavdrag till; de behöver fler lärare.

Personalen sliter och kämpar, springer in och ut, 5 minuter här och 7 minuter där, mikrolåda in och mikrolåda ut. Så ser det ut i dagens hemtjänst. De anställda räcker helt enkelt inte till. De äldre får därför inte den omsorg de behöver. Antalet anställda i äldreomsorgen har sjunkit samtidigt som de äldre har blivit fler.

Samtidigt tas stora privata vinster ut ur äldreomsorgen av privata riskkapitalbolag. Riskkapitalbolag ägda och styrda av män tar ut vinster på bekostnad av kvinnors arbetsvillkor. I den privatiserade äldreomsorgen är de anställda 10 procent färre, visstids- och deltidsanställningarna fler och andelen utbildad personal mindre än i den offentliga. Det är så privata vinster skapas. Att människor kommer i kläm får man liksom ta.

Alltmer av bristerna i välfärden läggs på oss kvinnor som i stället får göra arbetet på obetald fritid eller gå ned i arbetstid för att fixa det hela. Välfärden behöver mer pengar och inte fler jobbskatteavdrag.

Rika män behöver inte tjockare plånbok, men vi kvinnor behöver en utbyggd äldre- och barnomsorg. Unga behöver jobb och bostad. En politik byggd på sänkta skatter tar oss bort från värdigheten och lösningarna på våra gemensamma problem och möjligheter. Vi blir ett svagare land, för skatter är civilisationens pris.

Vänsterpartiet har den unika rollen att vara de som företräder alla dem som vill ha en behovsstyrd välfärd och inte en vinstdriven. Vi har de konkreta förslagen, som visar hur en avkommersialisering av välfärden låter sig göras. Vi väljer att höja skatten för att satsa på de äldres omsorg och på en bättre arbetsmiljö för personalen.

Herr talman! Vi är många som vet att offentliga investeringar är ett mycket effektivare sätt att skapa jobb än skattesänkningar. Det syns också, för i dag har vi 70 000 fler arbetslösa än vad vi hade 2006. Och vi har gemensamma behov och problem som måste lösas. Lås oss storsatsa på den gemensamma välfärden med fler anställda i äldreomsorgen och på fritidshemmen, utöka antalet lärare i skolan och lägga mer resurser på sjukvården. Det behövs.

I 85 procent av landets kommuner är det i dag brist på hyresrätter. Det löser vi inte genom 65 utredningar utan genom investeringsstöd för energieffektiva hyresrätter. Hyreslägenheter behöver upprustningsstöd. Ett rejält statligt åtagande för att upprusta landets miljonprogramsområden behövs. Unga ska ha rätt att få en bostad; det ska inte vara en hopp-lös dröm.

Den klimatomställning som är nödvändig skapar nya möjligheter och nya jobb. Till det behövs både kapital och tydligt politiskt ledarskap. Vi behöver tåg som går i tid och nya spår så att tågen slipper stå på rad och vänta. Det är investeringar som är bra för miljön, pendlare, företag och jobb.

Låt oss vara rädda om det gemensamma. Det är smart och ekonomiskt effektivt. Det ger ett anständigt samhälle byggt på omsorg och solidaritet. Måttstocken kan ju inte vara att göra de gamla moderaterna glada.

Vi är det land där inkomstskillnaderna ökar allra snabbast. Vi har halkat ned från första plats till en icke hedrande fjortonde plats bland OECD-länderna. Inkomstskillnaderna har ökat nästan dubbelt så mycket här som i det land som kommer tvåa. Den relativa fattigdomen har ökat åtta gånger så mycket jämfört med perioden 2002–2006. Enligt Statistiska centralbyrån är en grundläggande förklaring just jobbskatteavdraget. Men det struntar högerregeringen fullständigt i och lägger fram ett nytt jobbskatteavdrag, toppat med att färre nu ska betala statlig skatt – mest till dem som redan har det bäst. De ideologiska drivkrafterna går liksom inte att hejda.

Är det någon liga som Sverige bör toppa så är det jämlikhetsligan. Jämlika samhällen mår och utvecklas bättre, såväl socialt som ekonomiskt. Att inkomstskillnaderna i Sverige ökar är resultatet av en medveten ekonomisk politik, ofta dold i dimridåer, för i Sverige vinner man inga val på att säga att man vill ha ökade inkomstskillnader. I stället blir det floskelspråk som gäller.

Regeringens ekonomiska politik genomförs därför under paroller på borgerligt nyspråk som ”det ska löna sig att arbeta” eller ”sänkta trösklar på arbetsmarknaden”, som på riktig svenska betyder just ökade inkomstskillnader.

Resultatet är tydligt: Redan innan denna budget presenterades hade de 10 procent som är rikast fått 79 000 kronor mer i plånboken, medan de 10 procent som är fattigast får mindre i dag än vad de hade 2006. Samtidigt har inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män ökat med ungefär 18 000 kronor per år. Det är klyftornas allians som styr det här landet!

Fyra av fem av dem som tvingas leva på försörjningsstöd i dag borde i stället ha haft ersättning från sjukförsäkring eller a-kassa, enligt fackförbundet SSR. Men med borgerlig politik tvingas de i stället leva på

socialbidrag, om de över huvud taget får något sådant, eller ta klivet till Frälsningsarmén eller Stadsmissionen.

Så ser borgerlighetens Bidragssverige ut. De gemensamma försäkringarna, där vi tar ansvar för varandra och bär varandras risker, slås sönder för att i stället tvinga människor till socialkontoren och till att leva på bidrag – detta medan bankägarna har fått kraftigt sänkt skatt.

Har du turen att vara frisk och ha ett jobb belönas du med sänkt skatt. Men är du fräck nog att vara pensionär ska du betala 300 kronor mer i skatt vid en inkomst på 12 000 kronor i månaden. Blir du sjuk, arbetslös eller föräldraledig ska du betala 1 000 kronor mer i skatt, och skillnaden ökar nu än mer. Högerregeringen straffar sjuka, arbetslösa och föräldralediga ekonomiskt genom sänkta ersättningar och högre skatter. Sedan skickar de en fritidspeng till deras barn. Stigmatisering och fattigvård är högerens lösningar på den fattigdom de skapar.

Den människosyn som ligger bakom förändringarna i skattepolitiken och försäkringssystemen är inhuman. Människor delas av högern in i närande och tärande. De sjuka tros inte vara sjuka utan anses kunna ta sin säng och gå. Halleluja! utropar Kristdemokraterna glatt.

Trots att det går tio arbetslösa på varje ledigt jobb hos Arbetsförmedlingen menar regeringen att det bara handlar om att ta sig i kragen. Budskapet är: Skärp dig så får du ett jobb! Den strukturella arbetslösheten görs individuell.

Ett land som byggs med omtanke och medmänsklighet är i grunden ett starkare land än ett land där girigheten får råda. Våra gemensamma välfärds- och trygghetssystem måste därför stärkas. Vi vet att alla vi människor är både sköra och starka på samma gång. I morgon kanske det är du eller jag som har oturen att bli sjuk, råka ut för en olycka eller förlora jobbet. Sverige har blivit ett risksamhälle där var och en av oss riskerar att lämnas ensam om olyckan är framme.

Välfärden behöver mer resurser, inte fler jobbskatteavdrag. Den måste bygga på ett skattesystem där man betalar lika mycket i skatt för lika inkomst oavsett om man är sjuk, arbetslös, pensionär eller frisk med jobb. Förmögna ska betala skatt. Skatt ska betalas efter bärkraft. Den gemensamma utjämnande välfärden krackelerar när det går 27 gånger mer till skattesänkningar än till den gemensamma välfärden i vård, skola och omsorg. Ojämligheten ökar, likaså ofriheten. Den gemensamma tilliten och sammanhållningen minskar, och landets kraft försvagas.

Låt oss i stället bygga ett samhälle med omtanke och solidaritet, ett värdigt samhälle. Och pensionärer ska inte straffas för att de är pensionärer. Hur ska de lösa det menar ni? Ska de få ett skatteavdrag för rynkbehandling?

Anf. 101 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Sverige är ett av världens mest jämlika och jämställda länder. Det är vi därför att vi har en välfärdsstat och därför att vi haft en ekonomi som har fungerat när andra har gått in i kris och arbetslöshet och utanförskap har dragit isär samhällena.

Vi har ungefär 50 procent av bnp i offentliga utgifter. Vi är ett av de länder som har de största sociala utgifterna. När det gäller till exempel äldreomsorgen är vi ett av toppländerna. Vi satsar väsentligt mer än våra

nordiska grannländer, och enligt OECD har den svenska äldreomsorgen den högsta personaltätheten per tusen äldre.

Vi har alltså högre offentliga utgifter med fler utgifter för social omsorg och fler anställda i offentlig sektor. Under de här åren har det som vi brukar kalla för kärnan i välfärden, vård, skola och omsorg, fått ungefär 100 miljarder till i fasta kronor, och ungefär 30 av dem är regeringens reformpolitik.

Hur kommer det sig att vi har kunnat föra en politik där vi har prioriterat välfärdens kärna? Jo, det beror på att vi har varit försiktiga med transfereringarna eftersom vi vet att det som händer långsiktigt i Sverige när man tappar greppet om transfereringarna är att då trängs skolan ut, då trängs omsorgen ut och då trängs sjukvården ut. I det perspektivet är det naturligtvis bekymmersamt att den rödgröna oppositionen inte tar på allvar att vi återigen har stigande transfereringsutgifter.

Varför är det här så centralt? Jo, därför att transfereringarna har en direkt effekt i termer av att utgifterna stiger väldigt snabbt. Ska man då upprätthålla ordning i offentliga finanser finns det inte utrymme för annat. Det har också en indirekt effekt när man tar bort spärrarna i de här systemen, därför att då minskar skatteintäkterna.

Skälet till att vi i dag har haft en så kraftig ökning av den offentliga sektorns samlade skatteintäkter är att vi har prioriterat arbetslinjen, att fler är i arbete och att de jobbar fler timmar. Ulla Andersson, inser du inte att man undergräver, tränger undan och underminerar kärnan i välfärden när man öppnar transfereringssystemen?

Anf. 102 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Inser inte Anders Borg att man bygger ett ovärdigt samhälle om man ska straffa sjuka, arbetslösa och föräldralediga genom att ge dem högre skatt än dem som har turen att vara friska och ha ett jobb?

Anser inte du att man skapar ett ovärdigt samhälle när man sänker ersättningsnivåerna för sjuka, föräldralediga och arbetslösa? 12 miljarder mindre i utbetalningar till 70 000 fler arbetslösa får ju konsekvenser.

Du lägger 27 gånger mer på skattesänkningar än på vård, skola och omsorg i den kommunala välfärden. Statsbidragen har höjts med 4,8 miljarder, enligt Sveriges Kommuner och Landsting. Och du får ursäkta mig, men jag litat mer på dem än på dig i det här fallet när ni har sänkt skatten med 130 miljarder.

Äldreomsorgen i Sverige är såtillvida inte fullt utbyggd. Ungefär 100 000 kvinnor går ned i arbetstid eller slutar jobba helt på grund av detta. Det är fler äldre men färre som får hjälp, och enligt Konjunkturinstitutet är det färre anställda.

Genom att satsa på den gemensamma välfärden förebygger man ohälsa, framför allt hos oss kvinnor. Det är vi som jobbar där, och det är vi som får ta över på den obetalda fritiden och göra det som andra inte klarar av att utföra. Det är just genom stress i arbetslivet som sjukskrivningarna ökar, och det är mycket, mycket allvarligt. Med er politik kommer nog sjukskrivningarna att öka än mer om ni nu inte inför en ytterligare gräns för de sjukskrivna så att de inte får vara sjukskrivna. Ni har ju tidigare löst den problematiken genom att hindra sjuka människor att vara sjuka och kastat ut dem i ekonomisk otrygghet och tvingat dem

till socialkontor eller till Frälsningsarmén. Jag tycker inte att det är värdigt.

Jag vill se ett annat samhälle som bygger på omsorg, omtanke och solidaritet. Det är så vi bygger det här landet starkt. Det gör vi inte genom att satsa på dem som redan har det väldigt gott ställt och sedan låta välfärden krackelera.

(Applåder)

Anf. 103 Finansminister ANDERS BORG (M) replik:

Herr talman! Sverige har mindre inkomstskillnader och mindre välfärdsskillnader än andra industriländer. Ulla Andersson säger att det relativa fattigdomsmåttet har förbättrats, och det är därför att de med lägst inkomster i Irland, Island, Lettland och Grekland har fått kraftiga inkomstsänkningar. I Sverige har de fått inkomstökningar.

Sverige har alltså den minsta andelen med låg materiell standard, och när det gäller barnfamiljer är det Sverige och Island som har den bästa situationen. Det beror bland annat på att vi har en välfärdsstat med en hög andel anställda och att antalet sysselsatta i den skattefinansierade välfärden ökar. Vi räknar med att ha i runda slängar 20 000 fler i skattefinansierad välfärd 2014 än vad vi hade 2006.

Grundproblemet är att Ulla Andersson inte går till botten med att transfereringarna kommer att undergräva, underminera och tränga ut kärnan i välfärden. Det är ju de kommunalt anställda i vård och omsorg och andra anställda i skattefinansierad välfärd som kommer att få betala räkningen för den politik som Ulla Andersson och de rödgröna står för.

Anf. 104 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag går verkligen till botten med de ökade kostnaderna i transfereringssystemen och vill investera i direkta jobb i stället för att sänka skatten för de välbeställda. Jag vill investera i fler anställda i vård, skola och omsorg i stället för i sänkt skatt. Det har stor betydelse, för det minskar stressen i arbetslivet och minskar ohälsan.

Vi har valt olika vägar. Du väljer att satsa 27 gånger mer på skattesänkningar än på vård, skola och omsorg. Jag väljer att satsa på vård, skola och omsorg, för det behöver vi kvinnor. Det är vi alla beroende av som människor, för det bygger ett helt annat samhälle – ett samhälle där vi tar hand om varandra och utjämnar inkomstskillnader. I ditt Sverige har inkomstskillnaderna ökat åtta gånger fortare än vad de gjorde åren innan du tog över. Det är resultatet av din politik.

Det är inte undra på att Bo Lundgren är glad och firar i dag. Du kanske ska ansluta dig lite senare. Men jag firar inte, för jag vill se ett värdigt samhälle och satsningar på vård, skola och omsorg. Det är det som är prioriterat. Så skapar vi jobb, så skapar vi värdighet och så skapar vi ett tryggare och friare land.

Anf. 105 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Man blir lite mörkrädd inför situationen med de å ena sidan högstämda anförandena av Ulla Andersson och å andra sidan utskottsinitiativet i riksdagen, underförstått anpassat till Sverigedemokraternas politik.

Prot. 2013/14:3
18 september

*Debatt med
anledning av
budgetpropositionens
avlämnande*

Enligt Dagens Industri, som har intervjuat Ulla Andersson i dag, är det fullständigt glasklart att ni kommer att ha ett initiativ som är uppdelat på två punkter och som passar Sverigedemokraterna som hand i handske. De facto bjuder ni in Sverigedemokraterna i den parlamentariska värmen på ett sätt som inte har skett tidigare i Sveriges riksdag.

Jag trodde inte att de anständiga partierna i riksdagen skulle lägga sig till rätta så att det passade Sverigedemokraterna, naturligtvis inte heller Vänsterpartiet. I praktiken och i konsekvensen passar detta agerande Sverigedemokraterna väldigt bra. Vi har hört hur Sverigedemokraterna förhandlat med Socialdemokraterna inför öppen ridå. Ert förslag blir på det sättet samstämt med Sverigedemokraterna även om det inte formellt är avstämt med Sverigedemokraterna.

Ni tre partier flyttar anständighetens gräns i Sveriges riksdag. Genom att bjuda in Sverigedemokraterna på detta indirekta sätt gör ni ett anpassat agerande med Sverigedemokraterna mer rumsrent.

Jag ställer samma fråga till dig som jag ställde till Per Bolund: Hur känns det, Ulla Andersson, att agera på ett sätt som till sin konsekvens gynnar legitimiteten hos ett parti som har sin grund i främlingsfientlighet och nazism?

Anf. 106 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Hur känns det att lägga fram en budget som du inte har stöd för, Carl B Hamilton? Det är det som detta handlar om. Ni har valt att lägga fram en politik som ni ska söka majoritet för. Ni har inte majoritet för den politiken. Jag står inte bakom en politik som sänker skatterna 27 gånger mer än vad man satsar på välfärden. Jag står inte bakom en politik som ökar arbetslösheten och ojämlikheten. Det är inte värdigt.

Budgetlagen medger för en minoritetsregering att lägga fram en budget och få stöd för den i Sveriges riksdag. Men budgetlagen medger också för riksdagen att avvisa förslag om man anser att den är ekonomiskt oansvarig, och det gör vi. Därför har vi agerat.

Ni har valt att lägga fram dessa förslag. Ni vill öka inkomstskillnaderna. Ni vill se till att välfärden får mindre resurser. Det vill inte Vänsterpartiet. Du får ta ansvar för det ni gör, Carl B Hamilton. Det är mer värdigt.

Anf. 107 CARL B HAMILTON (FP) replik:

Herr talman! Diskussionen om att ha majoritet för ett visst förslag eller inte och hur man gör med budgeten är en ganska traditionell finanspolitisk diskussion i budgetdebatter. Här har vi dock en fråga av helt annan dimension, nämligen att ni plöjer för värderingar som vi andra absolut inte vill kännas vid: främlingsfientlighet.

Den faktiska konsekvensen av Vänsterpartiets, Socialdemokraternas och Miljöpartiets agerande är att främja Sverigedemokraternas intressen och deras värderingar. Det är en helt annan dimension än att tala om majoritet, om huruvida det finns stöd i riksdagen och så vidare.

Det blir bisart att tala om att det är vi i allianspartierna, som har flest mandat tillsammans, som på något sätt tvingar fram Sverigedemokraternas agerande med oppositionen.

Anf. 108 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Minoritetsregeringar får ta ansvar för att ha majoritet för sina förslag. Så brukar det gå till.

Tittar vi på hur vi röstar i Sveriges riksdag ser vi att Vänsterpartiet är det parti som mest sällan röstar som Sverigedemokraterna. Det är en av tio gånger ungefär. Carl B Hamiltons samarbetsparti Moderaterna röstar däremot ungefär sex av tio gånger som Sverigedemokraterna.

Riksdagen har ett ansvar att följa det regelverk som finns. Ni har ställt er bakom ett överskottsmål. Ni lägger inte fram ett förslag om att det ska ändras trots att ni bryter mot det. Hur ser ni på det, Carl B Hamilton?

Jag anser att vi behöver pengarna till välfärd i stället för sänkta skatter. Jag anser att vi behöver pengarna till investeringar i jobb i stället för sänkta skatter. Därför har jag agerat med Socialdemokraterna och Miljöpartiet för att lägga fram en annan politik. Vi använder de möjligheter som finns till det i riksdagen, utifrån ett demokratiperspektiv. Jag tycker att det är rimligt.

Anf. 109 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Vänsterpartiet har gjort frågan om vinster i välfärden till sin viktigaste fråga. Oron över vinster i välfärden verkar det inte finnas någon hejd på, men jag undrar: Oroar Vänsterpartiet och Ulla Andersson sig någon gång för förluster i välfärden?

Generellt gäller att oavsett om det är ett företag eller en kommun som bedriver en verksamhet är det den som har koll på ekonomin och de resurser som står till buds som även har koll på kvaliteten. Den kommun eller det företag som har dålig koll på ekonomin har också sämre koll på kvaliteten, trots att de som går med förlust eller drar över sin budget bevisligen använder mer resurser än de fått till sitt förfogande.

De mätningar som Sveriges Kommuner och Landsting gör med jämna mellanrum angående resultat och resurser inom skolans värld pekar på samma generella slutsats. Stor resursanvändning och dålig ekonomisk kontroll är lika med sämre kvalitet på undervisningen. Effektivare resursanvändning och god ekonomisk kontroll är lika med bättre kvalitet på undervisningen, vilket självklart ökar elevernas kunskapsnivå.

Det vore bättre att ropen skallade om ett förbud mot förluster i välfärden. Ständigt återkommande förluster vittnar om problem med hela organisationen, från ledning till bemötande av eleven på skolan eller brukaren på ett äldreboende.

När ska Vänsterpartiet börja oroa sig lika mycket för förluster i välfärden som för vinster? Vad är farligast för välfärden enligt Vänsterpartiet?

Anf. 110 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! För Vänsterpartiet är det farligast att vi inte längre får en behovsstyrd välfärd utan en vinstdriven välfärd, att den inte styrs utifrån demokratiska beslut utan styrs utifrån slutna styrelserum.

Anders Sellström påstår att effektivitet och kvalitet är avgörande för det man får ut av pengarna. Så är det. Det finns dock inget som visar att privata alternativ har bättre effektivitet eller kvalitet, utan tvärtom handlar det snarare enbart om ideologi.

Vi var många som var oroliga efter JB-koncernens konkurs. Det var till och med så att Friskolornas riksförbunds ordförande Mikaela Valtersson sade i P1 att man tittade på en lösning med en försäkring mot skolnedläggningar. Man skulle alltså försäkra sig mot sin egen affärsidé, för den var alltför riskabel. Vet Anders Sellström vad svaret blev från försäkringsbolagen? Det skulle bli för dyrt. De vågade inte göra ett sådant system.

Det visar vad detta handlar om. Man leker affär med barnens skola. Man bjuder ut de äldre till lägstbjudande. Det är inte värdigt.

Enligt de senaste siffrorna är vinsterna 8,7 miljarder. Det motsvarar ungefär 16 000 lärare eller 22 000 undersköterskor. Det är mycket bättre att pengarna går dit och att man utgår från behov och inte från att ett företag vill etablera sig där det är som mest lönsamt. Annars späds pengarna ut på ett sätt som gör att vi inte får ett effektivt system, och vi slår sönder kedjor.

Ja, jag är orolig för vinster i välfärden. Jag tycker inte att det är framtiden för vårt samhälle. Det gör inte svenska folket heller. Ni driver en politik som går emot svenska folkets vilja. Man vill inte ha privatiserad välfärd; man vill ha en behovsstyrd välfärd med demokratiska beslut bakom. Man vill ha öppenhet. Men ni driver en helt annan politik. Ni privatiserar alltmer.

Jag vet att JB-koncernens vd åter har öppnat de skolor han lät gå i konkurs och att han har kompisar i regeringen. Det finns hela tiden en koppling mellan privatiseringarna och regeringens kompisar.

Anf. 111 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Som kristdemokrat är jag självklart för att den enskilde, familjen, den som är i behov av välfärdstjänsten också ska få möjlighet att välja mellan olika utförare. Det är en självklarhet för en mängd föräldrar och barn att kunna gå till den skola de själva valt.

Detta är en viktig kvalitetsutveckling som behövs för att det offentliga ska kunna möta framtiden. Vi behöver det offentliga, men vi behöver också andra utförare för att nå denna framgång. Den är väsentlig för mig.

Ditt krig mot vinster i välfärden, Ulla Andersson, bottnar i att du inte vill ha dessa alternativ. Du vill inte att de ska finnas. Du vill varken att föräldrar eller barn eller äldre som ska anlita någon att utföra den hemtjänst de önskar ska få välja. Man ska inte heller få välja vilken läkare man går till. Det är det du är ute efter.

Detta skapar ingen kvalitetsutveckling utan kommer i stället att göra att man blir mer syrefattig i de utvecklingsmöjligheter som den offentliga sektorn är så väl behövd av.

Ulla Andersson! Ska du inte hellre gå ut och skandera: Förbjud förluster i välfärden!

Anf. 112 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag kan säga så här: Jag har aldrig hört en äldre som vill välja mellan olika aktiebolag i äldreomsorgen. Däremot har jag hört väldigt många äldre som vill ha inflytande över de tjänster som erbjuds. Jag har aldrig mött en elev eller en förälder som säger att de vill välja mellan olika aktiebolag i skolvärlden. Däremot vill man kunna påverka vilken skola barnet ska gå i.

I Vänsterpartiets alternativ kommer det att finnas valmöjligheter. Alla de som har ett gediget intresse av att vara kvar i välfärden kan ombilda sig till en särskild bolagsform. Men då måste de också lova att inte använda pengarna till något annat än att investera dem tillbaka i verksamheten.

Det kommer att betyda att väldigt många riskkapitalbolag kommer att lämna, och det är just syftet, för vinstdriven välfärd leder fel. Det ska vara en behovsstyrd, demokratisk välfärd. Vi har liksom inte råd att bara slänga ut pengar på det här sättet. Nästan 9 miljarder kronor som skulle ha gått till vård, skola och omsorg går i stället till privata vinster, vinster som i sin tur används till att köpa upp ännu mer offentlig verksamhet. Jag tycker inte att skattebetalarnas pengar ska användas på det sättet.

Anf. 113 ANDERS SELLSTRÖM (KD):

Herr talman! Det fanns en tid då de med behov av hemtjänst inte var myndighetsförklarade att själva få besluta om vem som skulle komma hem och utföra hemtjänsten.

Det fanns en tid då fastighetsskatten trängde ut människor från sina boenden. Det fanns en tid då förmögenhetsskatten drev ut investeringskapital från landet.

Det fanns en tid i vårt land då ingen tog tag i köerna till sjukvården, vilket resulterade i att de allra flesta fick vänta alltför länge. Det fanns en tid då du och jag inte kunde välja vilken vårdcentral vi ville gå till.

Det fanns en tid då Magnecyl och Nezeril inte gick att köpa i en vanlig livsmedelsbutik eller på en bensinstation nära dig. Det fanns en tid då antalet apotek var färre och då deras öppettider var styrda och begränsade.

Det fanns en tid då politiker tyckte att det var klokt och moraliskt bra att staten själv tillverkade och sålde sprit.

Det fanns en tid då garantipensionären hade en hel månadsinkomst mindre att leva på.

Det fanns en tid då en sjuksköterska i vårt land fick betala 26 200 kronor mer per år i skatt. Det fanns en tid då det inte lönade sig att gå från bidragsberoende till avlönat arbete.

Det fanns en tid då förtidspensioneringar och utanförskap var det enda som erbjöds, eftersom man inte fick hjälp och stöd att komma tillbaka. Det fanns en tid då 250 000 fler i vårt land var förtidspensionerade och sjukskrivna.

Det fanns en tid då det ansågs okej att tjäna pengar på att städa ett kontor eller en arbetsplatstolett men ren idioti och galenskap att tjäna pengar på att städa andras hem. Det fanns en tid då det var mer ekonomiskt fördelaktigt att läkaren tog tid från sitt yrkesutövande för att använda den tiden till att renovera sitt hem än att anlita en utbildad snickare.

Det fanns en tid då man trodde att det högsta skattetrycket i världen var vägen till mer resurser i välfärden.

Det fanns en tid då resurserna till skolan, sjukvården och äldreomsorgen var lägre än i dag. Det fanns en tid då underhållspengarna till vägar och järnvägar var hälften så stora som i dag.

Herr talman! Det finns en del partier i vår riksdag som anser att allt är politik och att allt kan lösas med hjälp av politiken. Ingen ska hindra dessa partier att få tycka och tro att det är vägen framåt.

Jag tillhör dock inte ett sådant parti. Jag tillhör ett parti som ser samhället som betydligt större än staten, ett samhälle där individens och familjens preferenser ska få styra betydligt mer. Kristdemokraterna arbetar målmedvetet vidare för att den enskilde, familjen, föreningar och andra gemenskaper ska ges ökat utrymme att själva bestämma och besluta över sina liv, sina familjeprioriteringar, sitt engagemang i föreningar och gemenskaper.

Att var och en får behålla mer av sin lön är en väg att nå detta. Att fler än bara det offentliga är med och utvecklar vår välfärd är en annan. Att vi har fått till stånd avdragsrätt för gåvor är ytterligare ett exempel. Att den avdragsrätten nu vidgas till att omfatta fler syften kommer att tillföra än mer energi till hjälporganisationer och andra.

Friheten att välja vilken skola man vill gå i, att välja vårdcentral, att välja hemtjänstutförare och att välja äldreboende är exempel på maktförskjutning från politiker till den enskilda individen och familjen hemma vid köksborden.

Att vi i arbetslivet har olika rollfördelningar är en självklarhet, men att dessa roller många gånger ställs på ända i föreningslivet är mindre belyst. När läkaren står och sopar ihop skräpet efter barnens nyss genomförda fotbollscup pustar samtidigt tränaren för laget ut efter sista matchen, tränaren som tillika är kvarterets pizzabagare.

I den typen av gemenskap möts alla på samma villkor. Kitt som håller samman skapas och bygger på den ökande förståelsen för varandras betydelse för en fungerande helhet i samhället. Målet om det alltigenom dynamiska och toleranta Sverige har mycket att hämta från civilsamhällets funktionssätt.

Därför är det viktigt med en politik som just ökar utrymmet för civilsamhället, ökar utrymmet för individen och familjen. En politik som ökar dynamiken i samhället skapar också mer resurser till det som vi absolut ska hantera via det offentliga.

Det finns de som tror att Sverige kan möta framtiden med en politik som snävar åt och begränsar valfrihet och egna val, som minskar syresättningen för den enskilde och familjen och som kraftigt höjer skatter på företagande och hushåll, men det är en politik som kommer att föra Sverige ut på djupt vatten.

(Applåder)

Anf. 114 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Tidigare under sommaren har Kristdemokraterna haft ganska hög svansföring när det gäller försvaret och försvarets finansiering och utveckling. Ni har sagt att det behövs mer pengar, mer medel, och talat om återtagande om förmåga. Av detta ser vi nu att det blev en tummetott.

Vi ser också att landets pensionärer enligt budgetförslaget ska få dela på 2,5 miljarder kronor. Det ger knappt en hundring till varje pensionär efter skatt. Men jag och Anders Sellström ska få 600 kronor.

Är du nöjd med regeringsförhandlingarna, Anders?

Anf. 115 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Vi är många partier – vi är fyra – och jag är väldigt nöjd med utfallet. Att man inte får allt man vill är en annan sak, och det vet man – så fungerar förhandlingar.

Vi har här flera partier som vitt och brett uttrycker vad de vill ha utan att prata ihop sig och kompromissa. Men det har vi gjort i regeringen, så vi har ganska bra konsumentinformation om vilken produkt vi lämnar väljarna och vilket koncept vi går till val på framöver – det kommer att vara jättetydligt.

Jag är jättestolt att vi nu minskar skillnaden i skatt mellan pensionärer och löntagare. Vi minskar den radikalt under den här mandatperioden. Skattesänkningarna för pensionärer är 11,15 miljarder kronor totalt under mandatperioden, och skattesänkningarna för löntagare är 12 miljarder kronor genom jobbskatteavdraget. Men vi har ungefär 1,7 miljoner pensionärer och 4,7 miljoner löntagare, och det är en ganska stor skillnad, så utspädningseffekten blir större för dem som får jobbskatteavdraget.

Men detta är en viktig del. Sakta men säkert ger vi ökat utrymme för den enskilde, för familjen, att själv bestämma över det man tjänar in till sitt hushåll eller till sin egen plånbok. Det är den politiken vi för.

Den politiken kan man inte genomföra på en gång, utan det tar många år att nå dit. Men vi är en god bit på väg för att komma allt närmare visionen att skapa den här syresättningen i samhället. Det är dit vi är på väg, och vi har visat att vi kan.

Anf. 116 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik:

Herr talman! Faktum är att Anders Borg ska smörja sin kärnväljare, höginkomsttagare, med 3 miljarder kronor. De är inga 4,7 miljoner eller vad du sade utan betydligt färre. Den gruppen tillhör bland annat du och jag, fast jag inte är någon kärnväljare – det har kanske framgått.

Det är betydligt mer pengar än vad alla pensionärer ska få dela på ett valår. Jag ska få 600 kronor mer, och pensionären ska få en hundring. Kan du verkligen vara nöjd med det, Anders Sellström?

Du svarade inte på min fråga. Är du nöjd med satsningarna på försvaret? Ni har haft väldigt hög svansföring i den frågan. Är du nöjd med den tummetott som det blev?

Anf. 117 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Jag får erkänna att försvarspolitik kanske inte är min bästa arena. Det jag tycker är bra är att vi synar och verkligen sätter fokus på vad Sverige behöver framöver. Jag själv och vårt parti skulle helst vilja se till och med en parlamentarisk utredning som tittar på vad ett samarbete med Nato skulle betyda och inte betyda, och sedan skulle man få dra slutsatser efter den utredningen.

Beträffande brytpunkt för statlig skatt: Det är i stort sett en tredjedel av alla löntagare som i dag betalar statlig skatt. Det är 29 procent. Vi vill sänka den andelen till 26 procent. Skatteuppgörelsen som gjordes och som Socialdemokraterna var aktiva i innebar att andelen som skulle betala statlig skatt var 15 procent. Det var det man utgick från. I dag vill vi sänka från 29 procent till 26 procent, och då skriker du, ditt parti, Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Det är en mycket märklig

syn på marginalskatteeffekter och på långsiktigt fokus när det gäller vad som bygger vårt land framåt.

Anf. 118 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Anders Sellström glömmer att tala om att det kanske är hans parti och den här regeringen som har skapat skatteklyftan mellan pensionärer och övriga.

Anders Sellström har suttit i Sveriges Kommuner och Landstings styrelse, om jag inte har missuppfattat det hela. Han pratar ofta om Sveriges Kommuner och Landsting och har stor tilltro till dem. Det har jag också. Sveriges Kommuner och Landsting har visat att ni under er tid vid regeringsmakten har höjt statsbidragen, de generella och de riktade, med totalt 4,8 miljarder i fasta priser. Samtidigt har ni sänkt skatten med 130–140 miljarder. Det är 27 gånger mer till sänkta skatter än till den gemensamma välfärden i kommuner och landsting. Hade det inte varit bättre att en del av de här pengarna verkligen hade gått till vård, skola och omsorg? Då kunde ju kommunerna till exempel ha höjt socialbidragen. Det är många människor som lever i ekonomisk utsatthet, och på grund av att ni hindrar dem från att ta del av sjukförsäkring eller arbetslöshetsförsäkring tvingas de till socialkontoren.

Ökningen av den relativa fattigdomen är åtta gånger så stor under er regeringstid som åren innan. Var tredje ensamstående kvinna med barn lever i relativ fattigdom, och det är en ökning med nästan 60 procent sedan 2006.

De arbetslösa är 70 000 fler, och utbetalningarna till dem har minskat med 12 miljarder. Det här betyder att det är många barn som drabbas eftersom deras föräldrar har fått en sämre ekonomisk situation. Nu ska de här barnen få plåster på sårerna genom någon form av checksystem som ska användas för deras fritidsaktiviteter. Min mor sade när hon hörde det här: Ska vill tillbaka till den gamla fattigvården? Den trodde jag att vi hade lämnat för länge sedan.

Jag tycker att det är ganska tydligt vad det här handlar om. Vi ska ha någon form av checksystem för ekonomiskt utsatta barn för att ni ska kunna bedriva välgörenhetspolitik. Det är en stigmatisering och ett utpekande som jag tycker är oförsvarbart. Jag tycker att det är att gå tillbaka 50, 60 eller 100 år i tiden.

Anf. 119 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Jag har suttit i Sveriges Kommuner och Landsting, och jag vurmar för kommun- och landstingssektorn. Den är ju vår välfärdsproducent nummer ett. Vi ska komma ihåg att alla skattesänkningar som sker kompenseras kommuner och landsting för. Att jobbskatteavdraget finns eller att skatten för pensionärer sänks är alltså ingenting som de drabbas av.

Vi ska också komma ihåg att den politik som alliansregeringen för skapar en dynamik. Ett exempel är kommuners och landstings inbetalningar till Afaförsäkringen som de har gjort under lång tid för att ta höjd för höga sjukskrivningstal. Nu har det visat sig att de har betalat in för mycket skattepengar, alltså en för stor andel av det statliga stödet till kommuner och landsting. Nu betalas pengar tillbaka. I år kommer 11 miljarder kronor åter till kommun- och landstingssektorn, och man tittar

på hur det blir för nästa år och om man ska kunna betala tillbaka ytterligare 5 miljarder kronor som kommuner och landsting betalade in på grund av att den politik som fördes visade på höga sjukskrivningstal och höga kostnader för Afaförsäkringen.

Vår alliansregering har fört en politik som skapar en dynamik som gör att de här pengarna kommer tillbaka.

Ulla Andersson, det här har Borg pratat mycket om. Det är en politik som skapar högre tillväxt i vårt land och ger mer resurser till skolan, vården och omsorgen. När man jämför ser man att vi har haft högst tillväxt av alla sedan 2006. Det gör att kakan växer, och resurserna till skolan, vården och omsorgen är betydligt större än när du stödde den socialdemokratiska regeringen 2006.

Anf. 120 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Sjukskrivningstalen började sjunka innan alliansregeringen tillträdde, och de sjönk faktiskt mer innan dess än efteråt. Nu börjar de öka igen för att organisationerna – vård, skola och omsorg – är så anorektiska att stressen ökar och de anställda måste sjukskriva sig i större utsträckning.

Du svarade inte på min fråga. 4,8 miljarder har vård, skola och omsorg fått på sex år. Det är ungefär 100 kronor per invånare i det här landet per år. Samtidigt har vi fått ytterligare en halv miljon invånare, men ni har lagt 130 miljarder på sänkt skatt. Ändå visar det sig att offentliga investeringar ger mycket bättre utfall i direkta jobb än vad skattesänkningar gör. Vi hade alltså kunnat ha ett bättre land med en bättre välfärd och ett mer värdigt land där människor inte tvingas förlita sig på checkar från regeringen för att deras barn ska kunna gå på fritidsaktiviteter.

Det är ett helt annat samhälle ni håller på att bygga där man ska förlita sig på välgörenhet i stället för på våra gemensamma försäkringssystem. Det måste väl vara bättre att sjuka människor får ersättning från sjukförsäkringen än att de tvingas gå till socialkontoret, Frälsningsarmén eller Stadsmissionen och deras barn får checkar från regeringen?

Anf. 121 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik:

Herr talman! Det låter på Ulla Andersson som att vi har en enorm mängd människor i utanförskap. Jämför man hur det såg ut tidigare med hur det ser ut i dag ser vi att vi är nere på lägre nivåer när det gäller antalet människor i utanförskap i dag än 1990 eller under den tid som du stödde Socialdemokraternas regering. Antalet i utanförskap är lägre i dag.

Sedan skapar vi en dimension till. Andelen statsbidrag som går ut till kommuner och landsting är väl 16–17 procent av deras totala intäkter. Det är ju skatteintäkterna, arbetade timmar, som är viktiga för kommuner och landsting. Det är där som vi skapar dynamiken. Det är där vår tillväxttakt, som är högre än den i omvärlden, har gjort att vi har skapat mer resurser till kommuner och landsting. Du missar det. Du bortser från det och bluddrar med siffrorna.

Du har två saker att förklara. Varför har vi det lägsta antalet personer i utanförskap sedan vi började mäta 1990 i vårt land? Och varför har vi lyckats få ut mer resurser till kommuner och landsting på grund av en högre tillväxt i Sverige än i vår omvärld?

Överläggningen var härmed avslutad.

13 § Bordläggning och beslut om förlängd motionstid

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2013/14:1 Budgetpropositionen för 2014

2013/14:2 Höständringsbudget för 2013

2012/13:194 Stärkt skydd för barn mot sexuella övergrepp

Redogörelse

2012/13:OSSE1 Från Sveriges delegation vid OSSE:s parlamentariska församling

EU-dokument

KOM(2013) 516 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall

KOM(2013) 554 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för prop. 2013/14:1 skulle förlängas till *fredagen den 4 oktober*.

14 § Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 17 september

2013/14:1 Resurser i äldreomsorgen

av *Eva Olofsson* (V)

till statsrådet *Maria Larsson* (KD)

den 18 september

2013/14:2 Kostnader för massarbetslösheten

av *Monica Green* (S)

till finansminister *Anders Borg* (M)

2013/14:3 Massarbetslöshet

av *Monica Green* (S)

till arbetsmarknadsminister *Elisabeth Svantesson* (M)

2013/14:4 Åtgärder mot ohälsosam luft i Stockholm

av *Åsa Romson* (MP)

till miljöminister *Lena Ek* (C)

15 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 17 september

2013/14:1 Plan för ökat antal hjärtstartare

av *Phia Andersson* (S)

till försvarsminister Karin Enström (M)

2013/14:2 Inställda tåg

av *Pia Nilsson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

den 18 september

2013/14:3 Stöd till befattningar i Somalia

av *Carina Hägg* (S)

till statsrådet Hillevi Engström (M)

2013/14:4 Fjärrtågs ankomst- och avgångstider vid Flemingsbergs tågstation

av *Mats Pertoft* (MP)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2013/14:5 Planerade neddragningar i tågtrafiken

av *Roger Haddad* (FP)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2013/14:6 Kvinnors och barns rättigheter och det svenska flyktingbiståndet till Syrien

av *Amineh Kakabaveh* (V)

till statsrådet Hillevi Engström (M)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 1 oktober.

16 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade inkommit:

den 17 september

2012/13:734 Industrigaskrediter i det svenska utsläppsmålet

av *Matilda Ernkrans* (S)

till miljöminister Lena Ek (C)

2012/13:736 Samarbete om övervakning

av *Bodil Ceballos* (MP)

till utrikesminister Carl Bildt (M)

Prot. 2013/14:3
18 september

**2012/13:738 Mäklarbranschen och förtryckta uppgifter mot skatte-
fusk**

av *Christina Oskarsson* (S)
till finansminister Anders Borg (M)

2012/13:750 Kopparstöder

av *Hans Olsson* (S)

till justitieminister Beatrice Ask (M)

2012/13:754 Underlåtelse att göra avverkningsanmälan

av *Helena Leander* (MP)

till landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C)

2012/13:757 Effekter av regeringens näringspolitik

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till näringsminister Annie Lööf (C)

den 18 september

2012/13:740 Vägavgifter vid färd över Motalabron

av *Johan Andersson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2012/13:747 Stöd till kolkraft i Sveriges CDM-portfölj

av *Sara Karlsson* (S)

till miljöminister Lena Ek (C)

2012/13:748 Stöd till elever med särskilda behov i fristående skolor

av *Mats Perftoft* (MP)

till utbildningsminister Jan Björklund (FP)

2012/13:749 Lagstiftning om buller

av *Isak From* (S)

till miljöminister Lena Ek (C)

2012/13:751 Diktatur och handel

av *Peter Persson* (S)

till statsrådet Ewa Björling (M)

2012/13:752 Regeringens arbete med utfasning av kreosot

av *Johan Löfstrand* (S)

till miljöminister Lena Ek (C)

2012/13:753 Barn med särskilda behov

av *Richard Jomshof* (SD)

till utbildningsminister Jan Björklund (FP)

2012/13:756 Uppehållstillstånd

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till statsrådet Tobias Billström (M)

2012/13:758 Blyfri ammunition

av *Peter Persson* (S)

till försvarsminister Karin Enström (M)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 1 oktober.

Prot. 2013/14:3
18 september

17 § Kammaren åtskildes kl. 16.37.

Förhandlingarna leddes
av talmannen från sammanträdet början till och med 12 § anf. 71 (del-
vis) och
av andre vice talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

CLAES MÅRTENSSON

/Eva-Lena Ekman

1 § Avsägelse.....	1
2 § Ansökan om fortsatt ledighet.....	1
3 § Anmälan om subsidiaritetsprövning.....	1
4 § Meddelande om frågestunder torsdagar kl. 14.00 hösten 2013	1
5 § Meddelande om aktuell debatt om mineralpolitiken	2
6 § Ärenden för hänvisning till utskott	3
7 § Ärenden för förnyad bordläggning	3
8 § Handläggningen av vissa associationsrättsliga ärenden	3
Civilutskottets betänkande 2012/13:CU22	3
Beslut	3
CU22 Handläggningen av vissa associationsrättsliga ärenden	3
9 § Kommunalt mottagande av ensamkommande barn.....	4
Socialförsäkringsutskottets betänkande 2012/13:SfU11	4
Anf. 1 EVA-LENA JANSSON (S)	4
Anf. 2 DAVID LÅNG (SD)	5
Anf. 3 EVA-LENA JANSSON (S) replik	6
Anf. 4 DAVID LÅNG (SD) replik	6
Anf. 5 EVA-LENA JANSSON (S) replik	6
Anf. 6 DAVID LÅNG (SD) replik	7
Anf. 7 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (FP)	7
Anf. 8 FREDRICK FEDERLEY (C).....	8
Anf. 9 EVA LOHMAN (M).....	10
Anf. 10 EMMA HENRIKSSON (KD).....	11
Anf. 11 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	12
Anf. 12 EVA-LENA JANSSON (S) replik	13
Anf. 13 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	13
Anf. 14 EVA-LENA JANSSON (S) replik	14
Anf. 15 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M) replik	14
(Beslut skulle fattas den 19 september.)	14
10 § Graviditetspenning till egenföretagare på grund av risker i arbetsmiljön	15
Socialförsäkringsutskottets betänkande 2012/13:SfU15	15
Anf. 16 GUNVOR G ERICSON (MP).....	15
Anf. 17 GUNILLA NORDGREN (M).....	16
(Beslut skulle fattas den 19 september.)	16
11 § Enklare regler i socialförsäkringen	16
Socialförsäkringsutskottets betänkande 2012/13:SfU16	16
(Beslut skulle fattas den 19 september.)	16
Ajournering.....	16
Återupptagna förhandlingar	16
12 § Debatt med anledning av budgetpropositionens avlämnande.....	17
Anf. 18 Finansminister ANDERS BORG (M)	17

Anf. 19	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	21
Anf. 20	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	22
Anf. 21	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	22
Anf. 22	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	23
Anf. 23	PER BOLUND (MP) replik	23
Anf. 24	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	24
Anf. 25	PER BOLUND (MP) replik	24
Anf. 26	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	25
Anf. 27	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	25
Anf. 28	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	26
Anf. 29	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	26
Anf. 30	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	27
Anf. 31	ULLA ANDERSSON (V) replik	27
Anf. 32	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	28
Anf. 33	ULLA ANDERSSON (V) replik	28
Anf. 34	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	29
Anf. 35	FREDRIK OLOVSSON (S)	29
Anf. 36	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	32
Anf. 37	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	32
Anf. 38	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	33
Anf. 39	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	33
Anf. 40	CARL B HAMILTON (FP) replik	34
Anf. 41	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	34
Anf. 42	CARL B HAMILTON (FP) replik	35
Anf. 43	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	35
Anf. 44	PER ÅSLING (C) replik	35
Anf. 45	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	36
Anf. 46	PER ÅSLING (C) replik	36
Anf. 47	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	36
Anf. 48	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	36
Anf. 49	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	37
Anf. 50	SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	37
Anf. 51	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	38
Anf. 52	ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik	38
Anf. 53	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	39
Anf. 54	ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik	39
Anf. 55	FREDRIK OLOVSSON (S) replik	39
Anf. 56	PER BOLUND (MP)	40
Anf. 57	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	43
Anf. 58	PER BOLUND (MP) replik	43
Anf. 59	Finansminister ANDERS BORG (M) replik	44
Anf. 60	PER BOLUND (MP) replik	44
Anf. 61	CARL B HAMILTON (FP) replik	45
Anf. 62	PER BOLUND (MP) replik	45
Anf. 63	CARL B HAMILTON (FP) replik	46
Anf. 64	PER BOLUND (MP) replik	46
Anf. 65	ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik	47
Anf. 66	PER BOLUND (MP) replik	47
Anf. 67	ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik	48

Anf. 68 PER BOLUND (MP) replik	48
Anf. 69 CARL B HAMILTON (FP)	49
Anf. 70 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	50
Anf. 71 CARL B HAMILTON (FP) replik	50
Anf. 72 FREDRIK OLOVSSON (S) replik	51
Anf. 73 CARL B HAMILTON (FP) replik	51
Anf. 74 PER BOLUND (MP) replik	51
Anf. 75 CARL B HAMILTON (FP) replik	52
Anf. 76 PER BOLUND (MP) replik	52
Anf. 77 CARL B HAMILTON (FP) replik	53
Anf. 78 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	53
Anf. 79 CARL B HAMILTON (FP) replik	53
Anf. 80 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	54
Anf. 81 CARL B HAMILTON (FP) replik	54
Anf. 82 PER ÅSLING (C).....	55
Anf. 83 PER BOLUND (MP) replik	56
Anf. 84 PER ÅSLING (C) replik	57
Anf. 85 PER BOLUND (MP) replik	57
Anf. 86 PER ÅSLING (C) replik	57
Anf. 87 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	58
Anf. 88 PER ÅSLING (C) replik	58
Anf. 89 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	59
Anf. 90 PER ÅSLING (C) replik	59
Anf. 91 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD)	59
Anf. 92 PER BOLUND (MP) replik	62
Anf. 93 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	62
Anf. 94 PER BOLUND (MP) replik	62
Anf. 95 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	63
Anf. 96 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	63
Anf. 97 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	64
Anf. 98 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	64
Anf. 99 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	64
Anf. 100 ULLA ANDERSSON (V).....	65
Anf. 101 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	67
Anf. 102 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	68
Anf. 103 Finansminister ANDERS BORG (M) replik.....	69
Anf. 104 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	69
Anf. 105 CARL B HAMILTON (FP) replik	69
Anf. 106 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	70
Anf. 107 CARL B HAMILTON (FP) replik	70
Anf. 108 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	70
Anf. 109 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik	71
Anf. 110 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	71
Anf. 111 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik	72
Anf. 112 ULLA ANDERSSON (V) replik.....	72
Anf. 113 ANDERS SELLSTRÖM (KD)	73
Anf. 114 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	74
Anf. 115 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik	74
Anf. 116 SVEN-OLOF SÄLLSTRÖM (SD) replik	75

Anf. 117 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik.....	75
Anf. 118 ULLA ANDERSSON (V) replik	76
Anf. 119 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik.....	76
Anf. 120 ULLA ANDERSSON (V) replik	77
Anf. 121 ANDERS SELLSTRÖM (KD) replik.....	77
13 § Bordläggning och beslut om förlängd motionstid.....	78
14 § Anmälan om interpellationer	78
15 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	79
16 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	79
17 § Kammaren åtskildes kl. 16.37.	80

